Standard Eurobarometer

Euroopan komissio

EUROBAROMETER

EUROBAROMETRI 71

KANSALAISMIELIPIDE EUROOPAN UNIONISSA

KEVÄT 2009

KANSALLINEN RAPORTTI

FINLAND

Tämän raportin pohjana oleva selvitys on Euroopan komission lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima.

Raportti on Euroopan komission Suomen-edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.

Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

Standard Eurobarometer 71 / Kevät 2009 – TNS Opinion & Social

EUROBAROMETRI 71

KANSALAISMIELIPIDE EUROOPAN UNIONISSA

1	Johdanto	2
2	Näkemykset sosiaalis-taloudellisista olosuhteista	2
2.1	Yleiskuva talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista	2
2.2	Mitkä ovat maamme tärkeimmät ratkaisua vaativat ongelmat?	5
2.3	Ovatko itselle henkilökohtaisesti suurimmat ongelmat samoja kuin koko maan ongelmat?	5
2.4	Suomen suurimmat ongelmat vuonna 2030	9
2.5	Näkemykset oman maan sosiaaliturvasta	9
3	Näkemykset Euroopan unionista	16
3.1	Näkemykset jäsenyydestä Euroopan unionissa	16
3.2	Luottamus Euroopan unioniin ja muihin instituutioihin	21
3.3	Mitä Euroopan unioni merkitsee itselle henkilökohtaisesti?	24
3.4	Pitäisikö päätöksiä tehdä enemmän vai vähemmän EU:n tasolla?	24
3.5	Miten EU on onnistunut eri tehtäväalueilla?	27
3.6	Suhtautuminen euroon ja vaikutusmahdollisuuksiin	29
4.	Näkemykset Euroopan unionin tulevaisuudesta vuoteen 2030 mennessä	32
4.1	Kansalaisten yleiskuva EU:n tulevaisuudesta	32
4.2	Millainen EU on vuonna 2030?	35
4.3	Millaisessa yhteiskunnassa Euroopan unionissa ihmiset elävät vuonna 2030?	38
5.	Näkemykset globalisaatiosta ja talouskriisistä	43
5.1	Näkemykset globalisaatiosta	43
5.2	Miten oman yhteiskunnan tulisi kohdata globalisaation haasteet?	45
5.3	Näkemykset talouskriisistä	45
5.4	Ensisijaiset EU:n toimenpiteet autettaessa ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista	49
6.	Euroopan unioni, ihmisoikeuksien puolustaminen ja maahanmuutto	49
6.1	EU ja ihmisoikeuksien puolustaminen	49
6.2	Näkemykset maahanmuutosta ja maahanmuuttajista	52
7.	Loppuyhteenveto/tiivistelmä	56
LIITTEET: Technical specifications ja kyselylomake		60

Tämän yhteenvedon on Euroopan komission Suomen edustustolle tehnyt Juhani Pehkonen ja kuvituksesta on vastannut Pentti Kiljunen

1 Johdanto

Tässä raportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jolla on selvitetty kansalaisten suhtautumista Euroopan unioniin, globalisaatioon ja muihin yhteiskunnallisesti tärkeisiin asioihin. Tutkimuksen kysymyksenasettelu on laaja ja kattaa lukuisia teemakokonaisuuksia. Tutkimuksessa sivutaan oman maan suurimpia ongelmia, suhtautumista Euroopan unionin toimintaan, tavoitteisiin ja tulevaisuuteen sekä ihmisoikeuksiin ja maahanmuuttajiin. Tutkimuksen yksi erityisteema on suhtautuminen globalisaatioon ja meneillään olevaan talouskriisiin.

Eurobarometri-kysely toteutettiin 27 jäsenvaltiossa, kolmessa jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella kesäkuun 12. ja heinäkuun 6. päivän välisenä aikana kuluvaa vuotta. Kyselyyn osallistui kaiken kaikkiaan 30 342 yli 15 vuotta täyttänyttä eurooppalaista, joista 26 830 oli EU:n jäsenmaiden kansalaisia. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1 012 suomalaista, jotka muodostavat edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan unionin tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social, johon kuuluvat TNS (Taylor Nelson Sofres) ja EOS Gallup Europe. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ja kussakin maassa maan omilla kielillä.

Raportti on yhteenveto tutkimuksen päätuloksista. Aineiston laajuudesta ja lähtökohtaisesta moniulotteisuudesta johtuen kaikkia tuloksia ei ole mahdollista eikä järkevää kirjoittaa systemaattisesti auki. Raportin tehtävänä on jäsentää laajaa aineistoa sekä johdattaa lukijaa omien havaintojen ja tulkintojen tekoon.

Tutkimuksen tuloksia tulkittaessa tulee kuitenkin pitää mielessä se, että tutkimus toteutettiin välittömästi eurovaalien jälkeen. Tällä seikalla saattaa olla vaikutusta siihen, miten kansalaiset ovat tutkimuksessa vastanneet etenkin Euroopan unionia koskeviin asioihin. Toinen asia, joka osaltaan on ollut muovaamassa ja vaikuttamassa mielipiteisiin, on meneillään oleva maailmanlaajuinen talouskriisi.

2 Näkemykset sosiaalis-taloudellisista olosuhteista

2.1 Yleiskuva talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista

Suomessa ja Euroopassa asiat huonosti mutta itsellä vielä hyvin

Tutkimuksen muiden teema-alueiden taustoittamiseksi seuraavassa tarkastellaan kansalaisten arvioita talous- ja työllisyystilanteesta eri näkökulmista. Suomalaiset arvioivat tilanteen joko hyväksi tai melko hyväksi kolmessa kysytyssä asiassa seitsemästä. Näitä asioita, jotka ovat kutakuinkin vielä kohdallaan, ovat oman perheen taloudellinen tila (89 %), ympäristön tila (84 %) ja henkilökohtainen työllisyystilanne (75 %).

Sen sijaan maailman taloudellista tilaa suomalaiset pitävät melko tai erittäin huonona (75 %). Heikon suuntaan painuvat myös näkemykset työllisyystilanteesta Suomessa (73 %), Euroopan (55 %) ja Suomen (53 %) taloudellisesta tilasta.

Suomalaisten käsitykset oman maan talous- ja työllisyystilanteesta ovat muuttuneet oleellisesti syksystä 2008. Syksyllä 2008 kolme neljästä (76 %) arvioi oman maan taloudellisen tilan hyväksi ja lähes sama joukko arvioi maan työllisyystilanteen hyväksi (72 %). Reilussa puolessa vuodessa käsitykset ovat muuttuneet miltei päinvastaisiksi. Paljon pienempi, mutta samansuuntainen, muutos koskee näkemyksiä Euroopan taloudellisesta tilasta. Merkillepantavaa tuloksissa on se, että näkemykset omasta työllisyystilanteesta tai oman perheen talouden tilasta ovat pysytelleet kutakuinkin ennallaan.

Kuvio QA2a.

MILLAISEKSI ARVIOI TÄMÄNHETKISEN TILANTEEN SEURAAVIEN ASIOIDEN OSALTA (%).

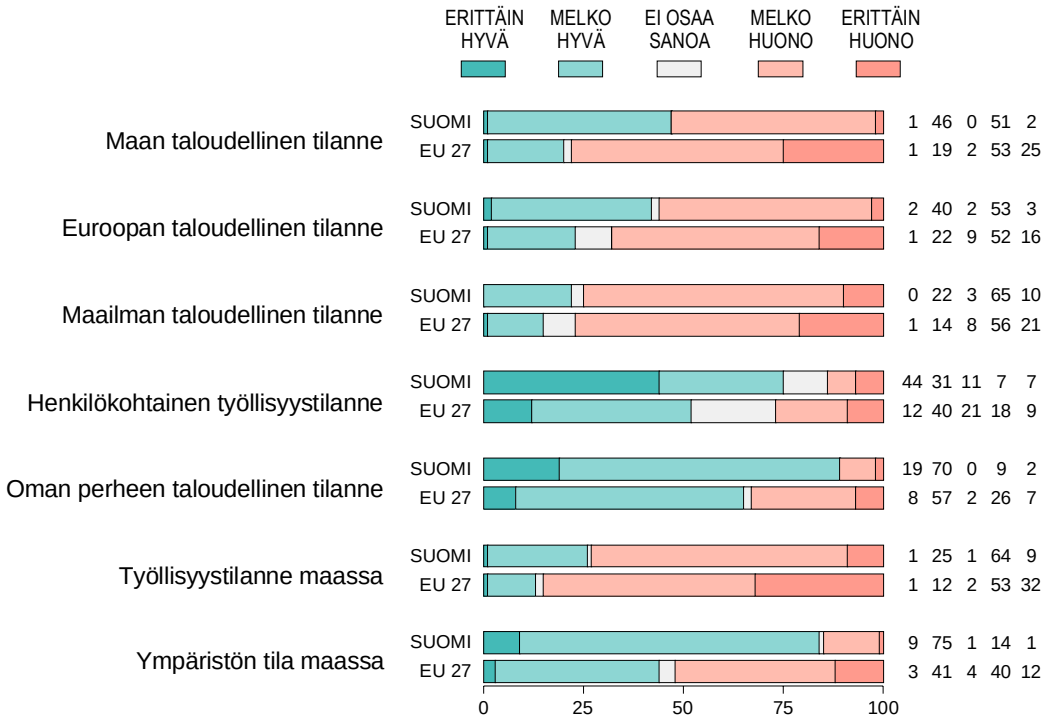

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA2a1.

MILLAISEKSI ARVIOI TÄMÄNHETKISEN TILANTEEN: MAAN TALOUDELLINEN TILANNE (%).

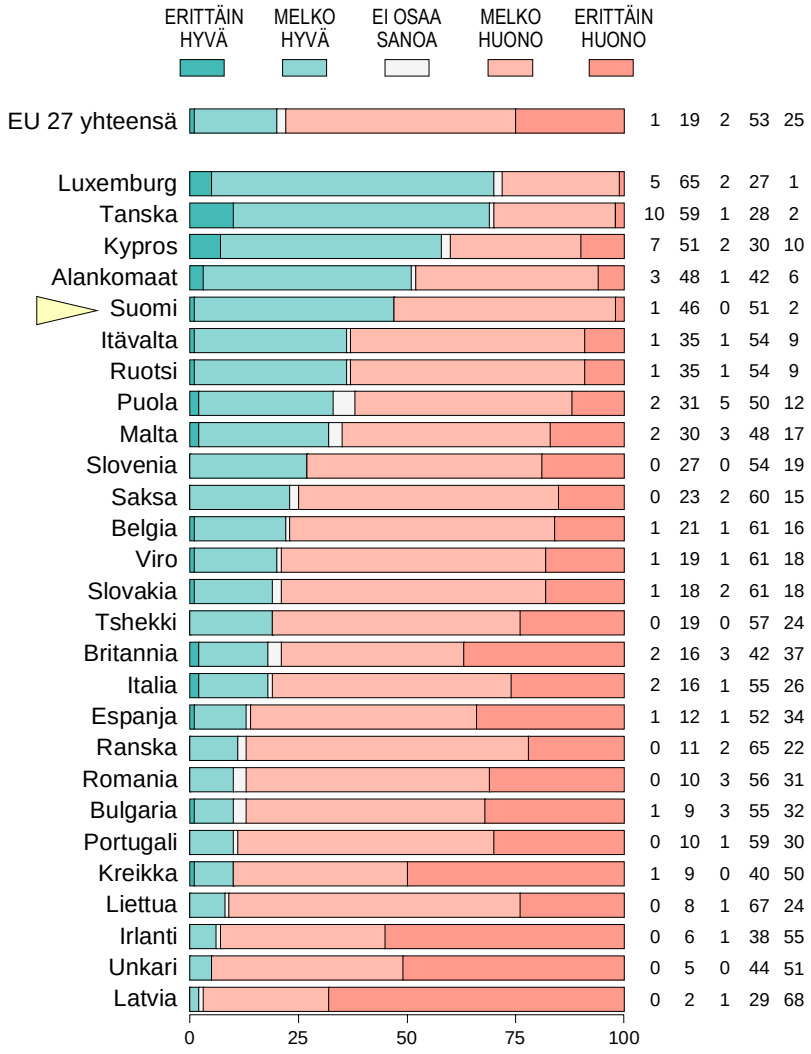

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaiset näkevät talous- ja työllisyystilanteen, näkökulmasta riippumatta, selvästi myönteisemmässä valossa kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten mielestä oman maan ja perheen taloudellinen tila sekä oma työllisyystilanne ovat selvästi turvatumpia kuin mitä EU-kansalaiset ajattelevat keskimäärin. Etenkin pohjoismaissa tunnetaan perheen talous- ja oma työllisyystilanne hyväksi.

2.2 Mitkä ovat maamme tärkeimmät ratkaisua vaativat ongelmat?

Työttömyys on kohonnut koko maata koskevaksi ykköshuoleksi

Suomalaisille lueteltiin erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia ja pyydettiin nimeämään näistä kaksi tärkeintä, jotka heidän mielestään tulisi ratkaista ensisijaisesti omassa maassa. Kysymyksenasettelu mittaa kansalaisten huolista yleisimmin tunnistettavissa olevia.

Suomalaisten huolilistalla nousee esille kolme ylitse muiden. Ensisijainen ongelma, johon odotetaan ratkaisua, on työttömyys. Tämän jälkeen huolilistan kakkoseksi asettuu taloudellinen tilanne maassa ja kolmanneksi kipeimmäksi ongelmaksi arvioidaan terveydenhuoltojärjestelmä. Vähemmässä määrin suomalaisia huolettaa terrorismi, koulutusjärjestelmä ja asuminen.

Vuoden 2007 syksystä suomalaisten käsitykset ovat muuttuneet jokseenkin tuntuvasti. Aiempaa kipeämmiksi ongelmiksi koetaan työttömyys, maan taloudellinen tilanne ja terveydenhuoltojärjestelmä. Aiempaa vähemmän kansalaisia huolettavat hintojen nousu, eläkkeet, rikollisuus ja ympäristönsuojelu.

Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä EU-maiden kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen nousee polttopisteeseen ja kipukohteeksi etenkin terveydenhuoltojärjestelmä. Suomalaisten keskuudessa se koetaan selvästi useammin ratkaisua vaativaksi asiaksi ja suureksi huolenaiheeksi. Yhdessäkään muussa EU-maassa kansalaiset eivät kanna huolta terveydenhuoltojärjestelmästä samassa määrin kuin Suomessa.

2.3 Ovatko henkilökohtaisesti suurimmat ongelmat samoja kuin koko maan ongelmat?

Terveydenhuolto koetaan omalla kohdalla kipeimmäksi ongelmaksi

Kansalaisilta kysyttiin tutkimuksessa tällä kertaa näkemystä myös siitä, mitkä ongelmat ovat tärkeimpiä vastaajan näkökulmasta. Tällä tavalla kysyttynä suurimmaksi huolenaiheeksi nousee terveydenhuoltojärjestelmä. Hintojen nousu on toiseksi merkittävin henkilökohtainen huolenaihe. Huolilistan kärkipäähän kipuavat myös taloudellinen tilanne ja työttömyyden uhka.

Verrattaessa suomalaisten henkilökohtaisia huolia käsityksiin koko maan ongelmista huomataan, että järjestys ei ole aivan samanlainen. Omalla kohdalla terveydenhuolto on ykköshuoli ja koko maan osalta kolmanneksi kipein asia. Työttömyys puolestaan koetaan omakohtaisesti selvästi pienemmäksi uhkaksi kuin koko maata ajatellen. Henkilökohtaisesti hintojen nousua koskevat pelot ovat suurempia kuin koko maan suurimpia ongelmia kysyttäessä.

Myös henkilökohtaisella tasolla terveydenhuolto koetaan keskimäärää suuremmaksi ongelmaksi verrattaessa suomalaisten arvioita EU-maiden kansalaisten näkemyksiin. Hintojen nousu taas arveluttaa suomalaisia vähemmän kuin EU-maissa keskimäärin.

Kuvio QA4a.

MITKÄ OVAT TÄLLÄ HETKELLÄ [OMASSA MAASSA] KAKSI TÄRKEINTÄ KYSYMYSTÄ, JOTKA VAATIVAT RATKAISUA (%).

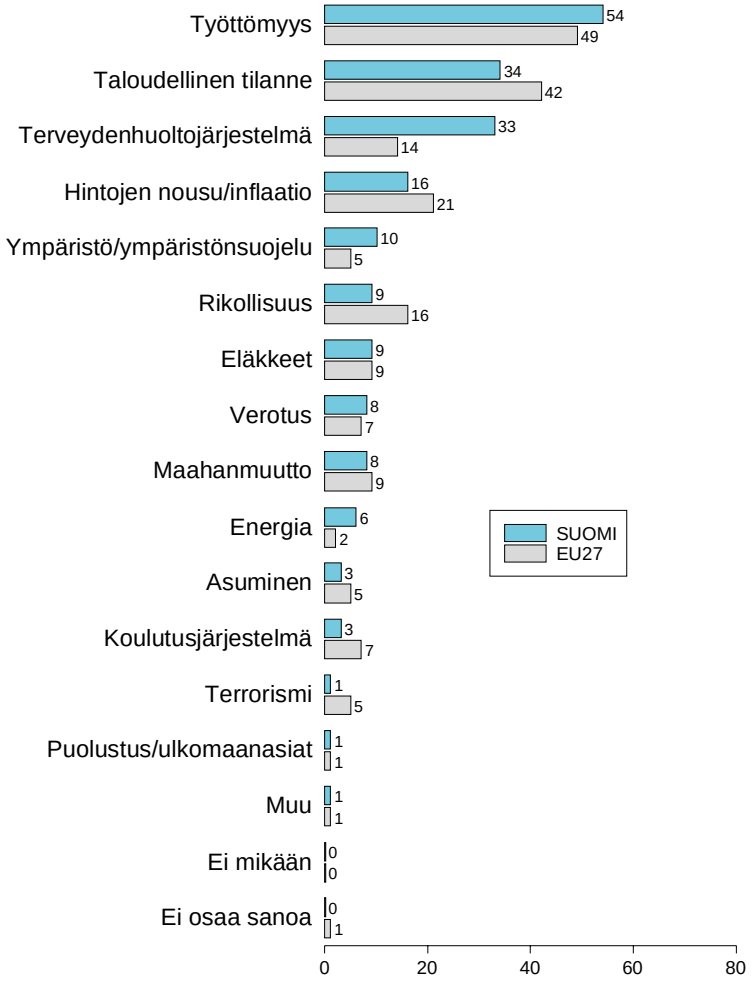

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA4a10.

MITKÄ OVAT TÄLLÄ HETKELLÄ KAKSI TÄRKEINTÄ KYSYMYSTÄ, JOTKA VAATIVAT RATKAISUA: TERVEYDENHUOLTOJÄRJESTELMÄ (%).

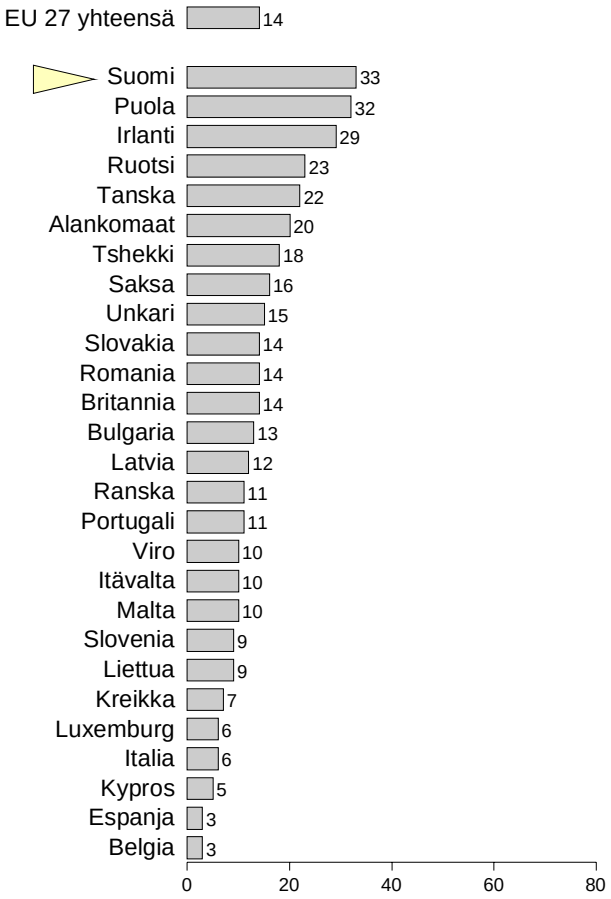

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA5a.

MITKÄ SEURAAVISTA OVAT ITSELLE HENKILÖKOHTAISESTI KAKSI TÄRKEINTÄ ONGELMAA (%).

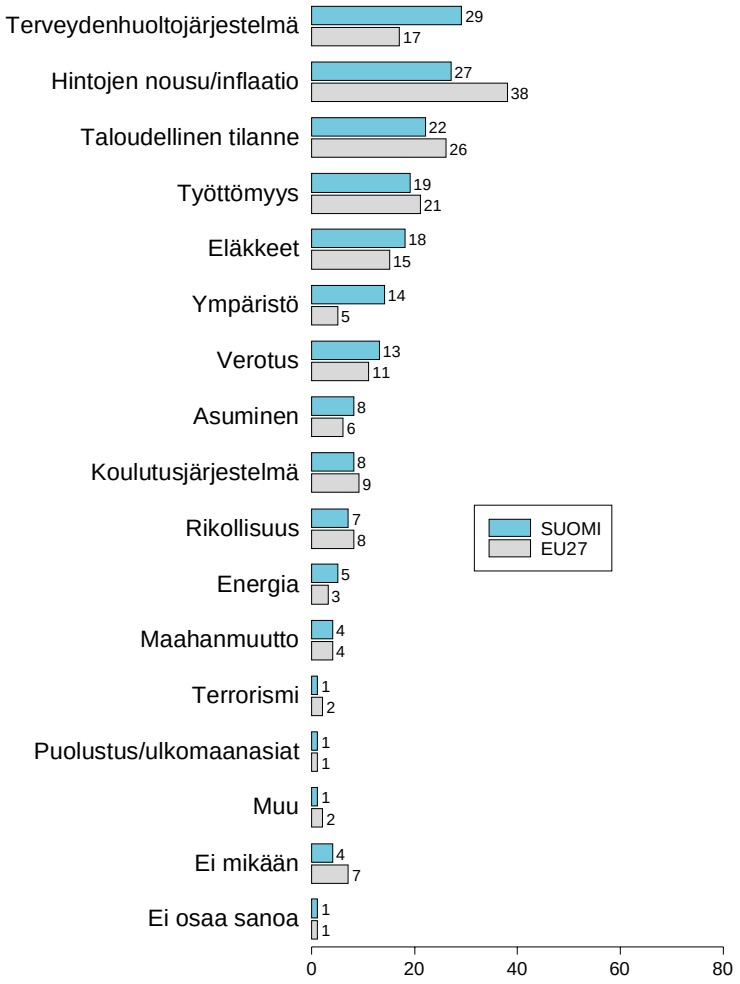

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

2.4 Suomen suurimmat ongelmat vuonna 2030

Terveydenhuolto, talous ja ympäristö tärkeimmät asiat vuonna 2030

Kysyttäessä oman maan suurimpia ongelmia vuoteen 2030 mennessä nousee listan kärkeen terveydenhuolto. Suomalaiset näkevät terveydenhuollon suurimmaksi ongelmaksi jo tällä hetkellä omalla kohdallaan ja tämän lisäksi arvioivat terveydenhuollon olevan tärkein haaste tai kipukohta vuonna 2030. Terveydenhuollon jälkeen merkittävimmiksi haasteiksi tulevaisuudessa koetaan taloudellinen tilanne ja ympäristö. Asumisen, koulutusjärjestelmän ja verotuksen ei ajatella olevan päällimmäisiä kysymyksiä vuonna 2030. Merkillepantavaa tuloksissa on se, että työttömyyden ei oleteta olevan vuonna 2030 kovinkaan merkittävä yhteiskunnallinen haaste. Saattaa olla, että suomalaiset ovat enemmän huolissaan siitä, mistä löytyvät osaavat työntekijät eläköityvässä Suomessa vuonna 2030.

Suomalaiset ennakoivat muita EU-kansalaisia useammin, että vuonna 2030 tärkeimpiä ratkaistavia asioita ovat terveydenhuoltojärjestelmä ja ympäristön tila. Muita EU-maiden kansalaisia vähemmän suomalaiset kantavat pitkällä tähtäimellä huolta työttömyydestä ja inflaatiosta.

Suomessa huoli terveydenhuoltojärjestelmän toimivuudesta kasvaa varttuneimpien ikäluokkien suuntaan. Nuoremmat ikäluokat näkevät ikääntyneempiä useammin, että ympäristöongelmat ovat polttopisteessä vuonna 2030. Keski-ikäiset, jotka vuonna 2030 ovat ylittäneet eläkkeellesiirtymisiän, uskovat eläkkeiden kuuluvan tärkeiden ratkaistavien asioiden joukkoon.

2.5 Näkemykset oman maan sosiaaliturvasta

Suomalaiset keskivertoa tyytyväisempiä oman yhteiskuntansa sosiaaliturvaan nykyisellään

Näkemyksiä oman maan sosiaaliturvasta lähestyttiin tutkimuksessa useammalla kysymyksenasettelulla. Ensinnäkin valtaosa (66 %) suomalaisista arvioi sosiaaliturvajärjestelmämme nykyisellään tarjoavan tarpeeksi kattavan tuen. Suomalaiset tuntevat ylpeyttä sosiaaliturvajärjestelmästämme. Lähes kolme neljästä (73 %) sanoo, että sosiaaliturvajärjestelmämme voisi toimia mallina muillekin maille. Lisäksi enemmistö (57 %) suomalaisista torjuu ajatuksen, että suomalainen sosiaaliturva olisi liian kallis yhteiskunnalle.

Verrattuna EU:n kansalaisten keskiarvoon suomalaiset asettuvat voimakkaammin puolustamaan omaa sosiaaliturvajärjestelmäänsä. EU-kansalaisten keskuudessa enemmistö arvioi sosiaaliturvajärjestelmänsä liian kalliiksi. Suomalaiset torjuvat tällaisen ajatuksen. Etenkin pohjoismaissa torjutaan se ajatus, että sosiaaliturva muodostuisi yhteiskunnalle liian kalliiksi.

Sosiaaliturvaan luottavien suomalaisten käsitykset alkavat horjua, kun katse suunnataan vuoteen 2030

Entä mikä on sosiaaliturvan tulevaisuus? Suomalaisten näkemykset muodostuvat astetta varauksellisemmiksi, kun heiltä kysytään arvioita sosiaaliturvan riittävyydestä ja kustannuksista vuonna 2030. Kattavan sosiaaliturvan säilymisestä ei olla enää yhtä varmoja. Lähes puolet (48 %) arvioi sosiaaliturvan tarjoavan tarpeeksi kattavan tuen ja lähes sama määrä (44 %) epäilee asiaa. Lähes joka toinen (45 %) suomalainen arvioi, että vuonna 2030 sosiaaliturvamme on liian kallis yhteiskunnallemme. Tulokset viittaavat siihen, että kansalaiset tuntevat jonkinasteista epävarmuutta sosiaaliturvajärjestelmä tulevaisuudesta.

Kuvio QF18.

MITKÄ OVAT KAKSI TÄRKEINTÄ KYSYMYSTÄ, JOTKA SUOMI/OMA MAA KOHTAA VUONNA 2030 (%).

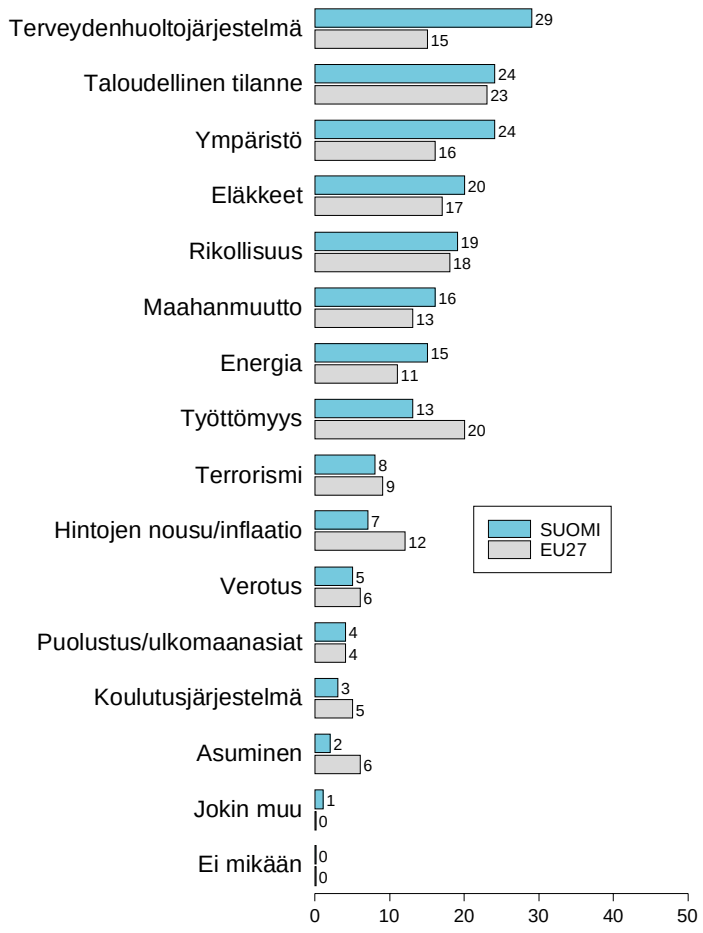

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF18-10.

TÄRKEIMMÄT KYSYMYKSET, JOTKA MAA KOHTAA VUONNA 2030: TERVEYDENHUOLTOJÄRJESTELMÄ (%).

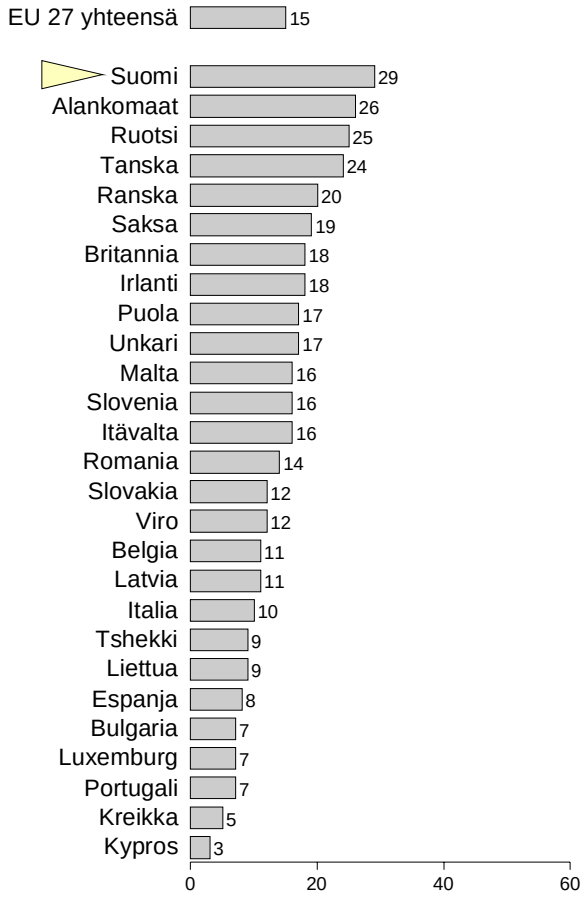

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QJ1a.

MITEN SEURAAVAT LUONNEHDINNAT SOPIVAT SUOMALAISEEN/OMAN MAAN SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄÄN (%).

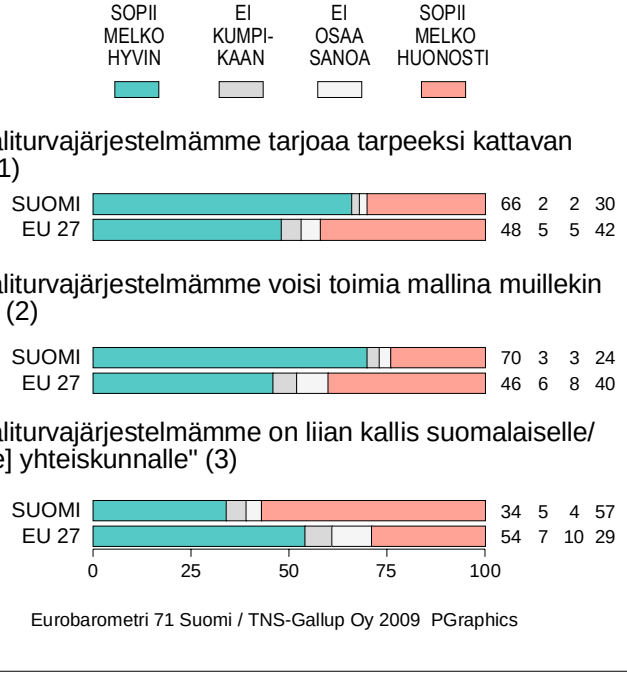

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QJ2a.

USKOOKO ETTÄ VUONNA 2030 SUOMEN/OMAN MAAN SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄ... (%).

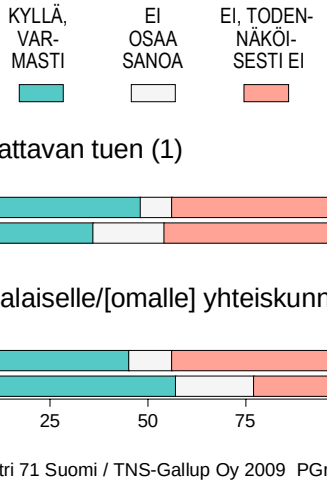

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QJ1a-3.

OMAN MAAN SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄN LUONNEH-DINNAT: ON LIIAN KALLIS YHTEISKUNNALLE (%).

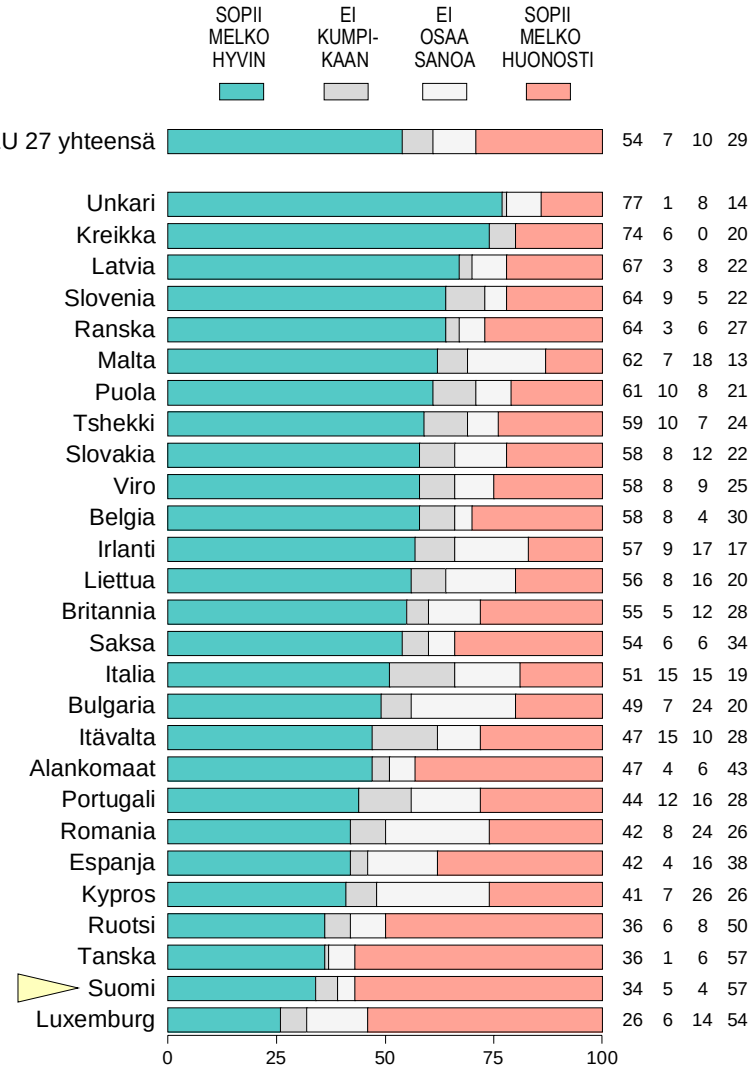

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QJ4a.

MITÄ SEURAAVISTA SUOMEN/OMAN MAAN ELÄKEJÄRJESTELMÄN RAHOITUKSEN VARMISTAMISEEN TÄHTÄÄVISTÄ VAIHTOEHDOISTA PITÄÄ HENKILÖKOHTAISESTI HYVÄKSYTTÄVIMPÄNÄ (%).

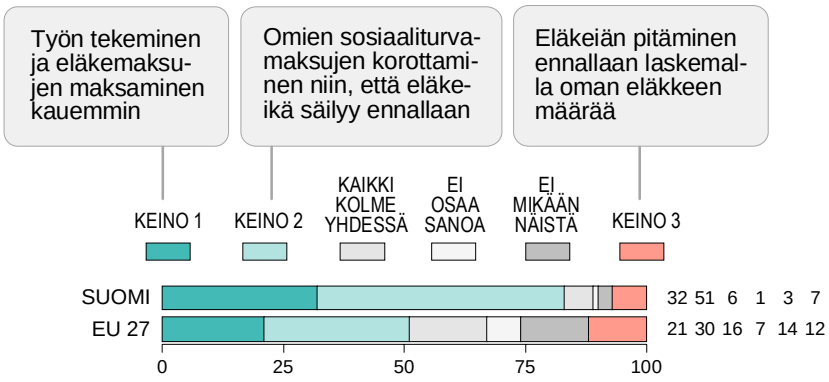

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QJ3.

KUN AJATTELEE OMAN ELÄKKEENSÄ TULEVAISUUTTA, SANOISIKO ETTÄ ON.. (%).

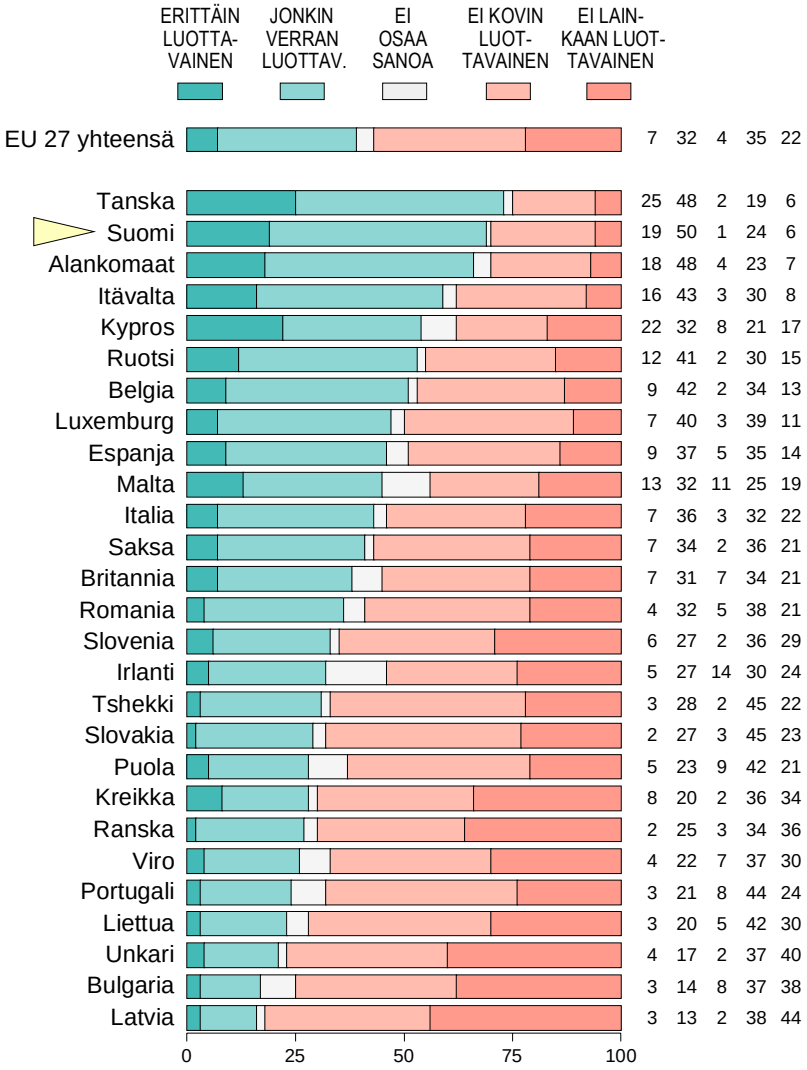

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaiset kuitenkin suhtautuvat sosiaaliturvajärjestelmän tulevaisuuteen, ainakin vielä, luottavaisemmin kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Kaikista EU-kansalaisista enemmistö (57 %) arvioi, että sosiaaliturvajärjestelmä tulee liian kalliiksi ja vain reilu kolmannes (36 %) uskoo oman maan sosiaaliturvajärjestelmän tarjoavan kattavan tuen vuonna 2030. Sosiaaliturvaa koskevat kysymykset olivat tutkimuksessa uusia, minkä takia suhtautumismuutoksista ei ole tietoa.

Suomalaiset ja ruotsalaiset maksaisivat enemmän, jotta eläkeikä säilyisi ennallaan

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa myös ajankohtaiseen asiaan oman maan eläkejärjestelmän rahoituksen turvaamisesta. Vastaajille annettiin eläkkeiden rahoittamista koskevassa kysymyksenasettelussa kolme vaihtoehtoa. Nämä olivat: 1) Työn tekeminen ja eläkemaksujen maksaminen nykyistä kauemmin, 2) Omien sosiaaliturvamaksujen korottaminen niin, että eläkeikä säilyy ennallaan ja 3) Eläkeiän pitäminen ennallaan laskemalla oman eläkkeen määrää. Kysymyksenasettelu esitettiin vain työssä käyville.

Suomalaisista enemmistö (51 %) korottaisi omia sosiaaliturvamaksuja (eläkemaksuja), jotta eläkeikä säilyisi ennallaan. Kolmannes (32 %) suomalaisista olisi valmis tekemään työtä pidempään. Hyvin harva (7 %) kannattaa sitä, että eläkeikä pidetään ennallaan ja lasketaan oman eläkkeen määrää. Asiaa kysyttiin Eurobarometri-tutkimuksessa edellisen kerran syksyllä 2006. Suomalaisten suhtautuminen ei ole muuttunut käytännössä ollenkaan siitä huolimatta, että eläkeiän korottamisesta on kuluvan vuoden aikana Suomessa keskusteltu kiivainkin sanakääntein.

Keskimäärin EU-maiden kansalaisilla ei ole lainkaan yksimielistä näkemystä, miten oman maan eläkejärjestelmän rahoitus pitäisi varmistaa. Kaikille vaihtoehdoille löytyy kannattajansa. Suomalaisten kaltaisia ovat etenkin ruotsalaiset, joista noin puolet olisi valmis maksamaan enemmän, jotta eläkeikä säilyisi ennallaan.

3 Näkemykset Euroopan unionista

3.1 Näkemykset jäsenyydestä Euroopan unionissa

Tuki Suomen EU-jäsenyydelle on lisääntynyt

Seuraavassa tarkastellaan Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa eri näkökulmista. Luvussa tarkastellaan sitä, onko Suomen EU-jäsenyys kansalaisten mielestä yleisesti ottaen hyvä vai huono asia, uskovatko suomalaiset Suomen hyötyneen jäsenyydestään, luottavatko he Euroopan unioniin, mitä EU merkitsee suomalaisille henkilökohtaisesti, missä asioissa päätöksenteon suotaisiin tapahtuvan enemmän EU:n tasolla, missä asioissa EU on onnistunut ja mihin asioihin EU:n tulisi keskittyä vastaisuudessa.

Tällä haavaa enemmistö (52 %) suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Vain viidennes (20 %) arvioi jäsenyyden huonoksi asiaksi. Tuki Suomen EU-jäsenyydelle on ollut enemmän tai vähemmän noususuuntainen vuoden 2006 syksystä lähtien. Syksystä 2008 on jäsenyyttä hyvänä pitävien osuus kohonnut neljä prosenttiyksikköä. Muutos on tapahtunut siten, että lähinnä neutraalisti suhtautuvat ovat muuttaneet kantaansa myönteisempään suuntaan. Jäsenyyttä vieroksuvien osuus on pieniä poikkeuksia lukuunottamatta pysytellyt kutakuinkin vakiona.

Kuvio QA6a. ONKO SUOMEN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA... (%).

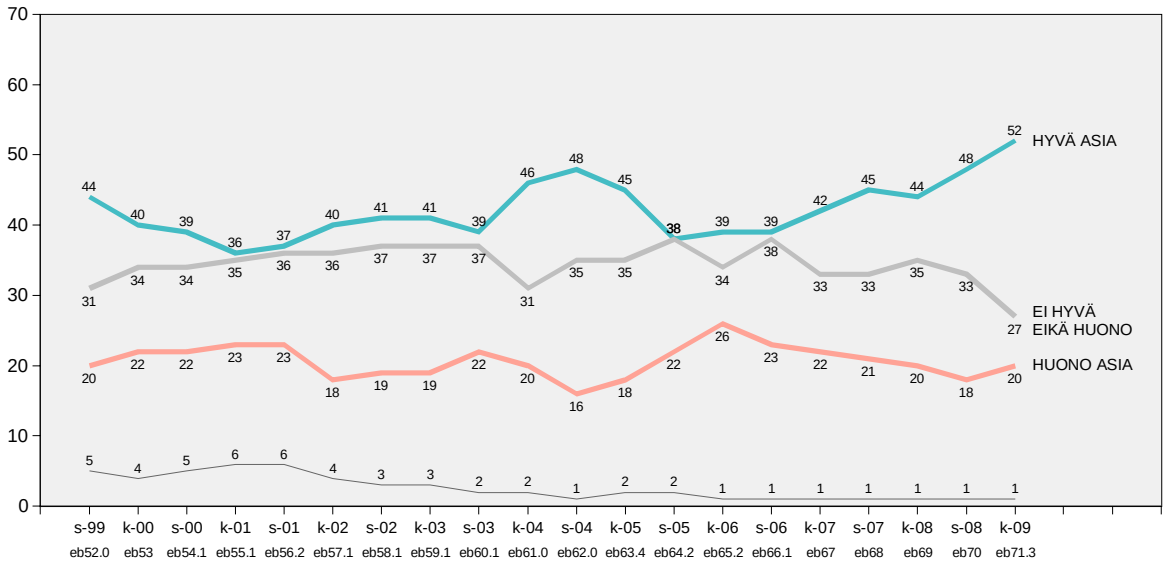

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA7a. ONKO SUOMI HYÖTYNYT JÄSENYYDESTÄÄN EUROOPAN UNIONISSA (%).

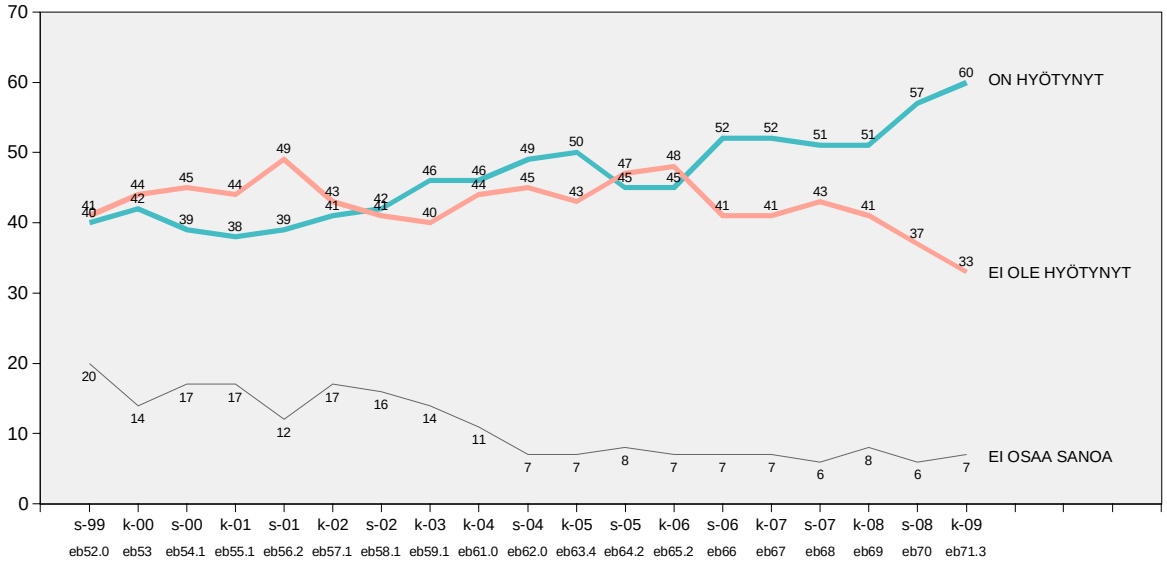

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA6a.

ONKO SUOMEN/OMAN MAAN JÄSENYYS EUROOPAN UNIONISSA YLEISESTI OTTAEN... (%).

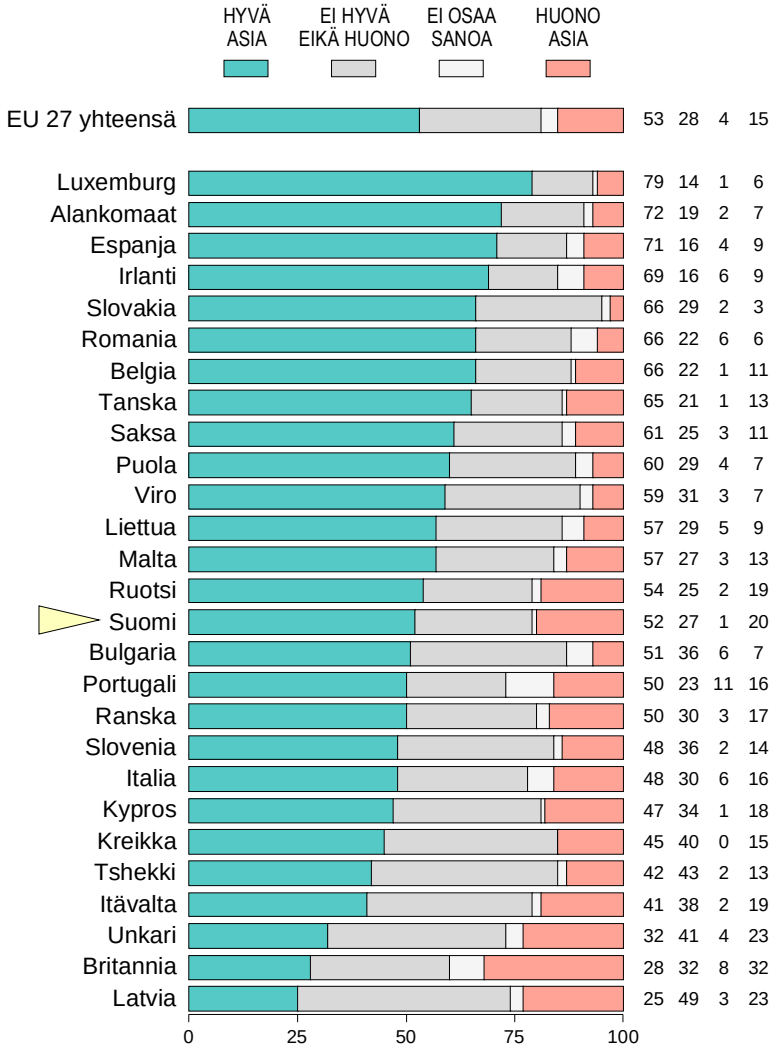

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA7a.

ONKO SUOMI/OMA MAA KAIKKI NÄKÖKOHDAT HUOMIOON OTTAEN HYÖTYNYT EUROOPAN UNIONIN JÄSENYYDESTÄ (%).

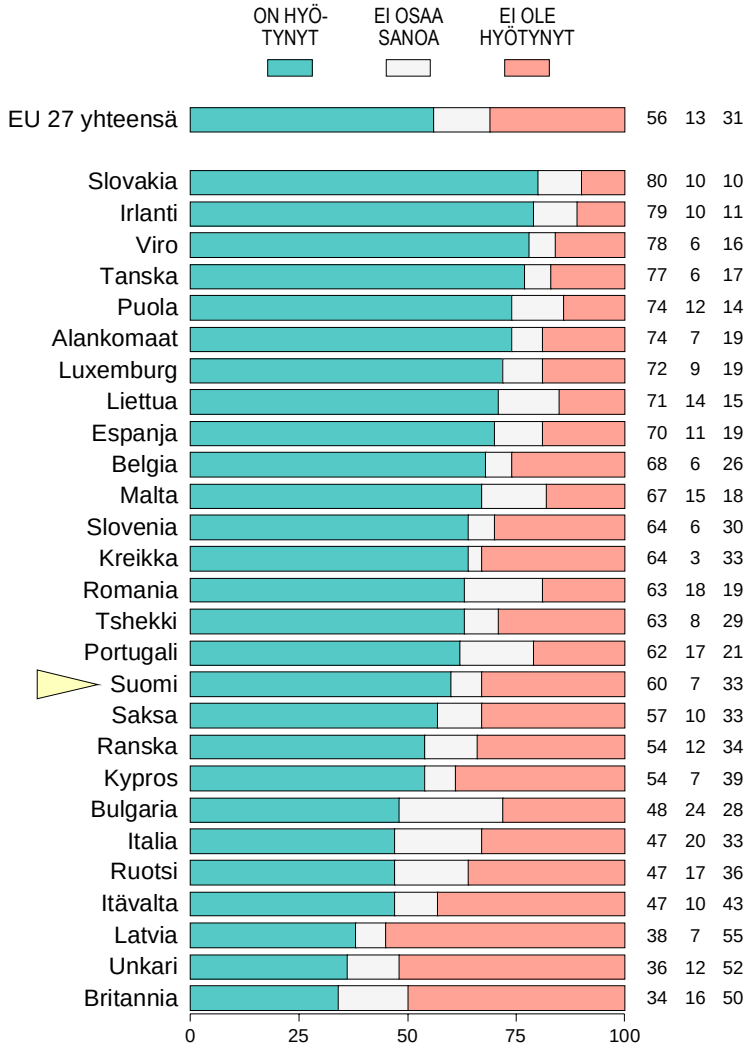

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA10.

KUINKA POSITIIVISEN TAI NEGATIIVISEN VAIKUTELMAN EUROOPAN UNIONI ANTAA ITSESTÄÄN (%).

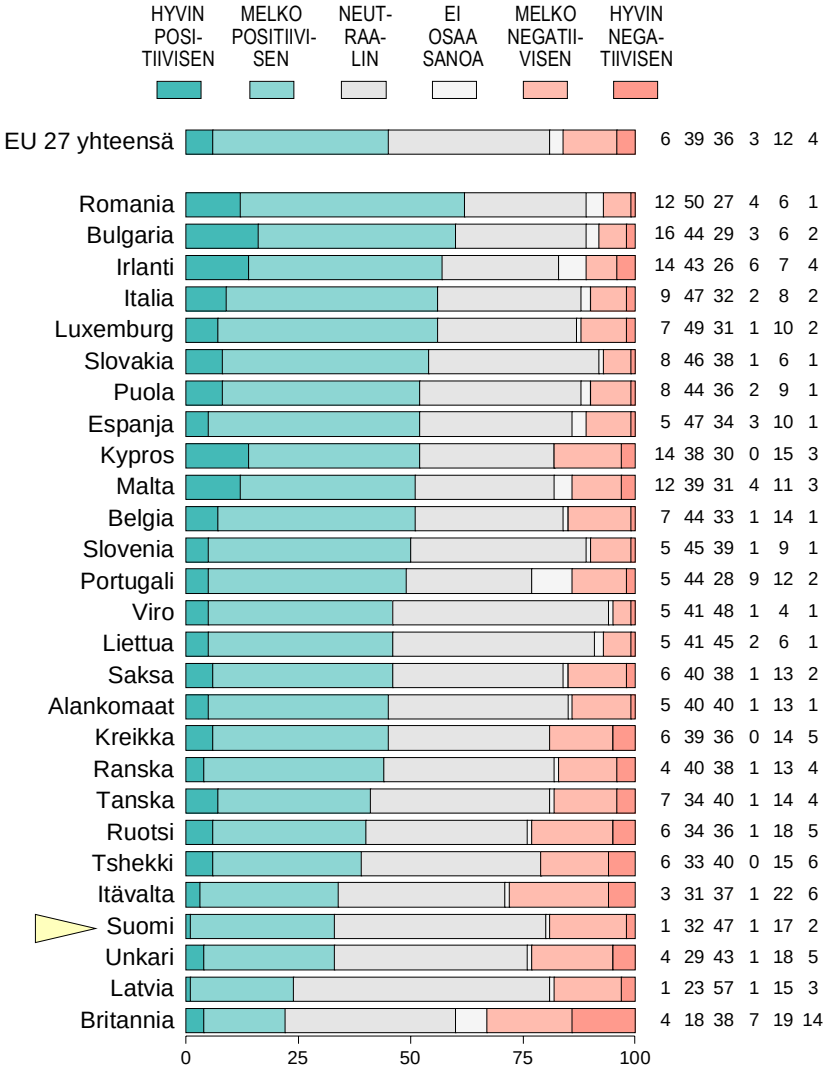

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Verrattaessa suomalaisten käsityksiä jäsenyydestä muiden EU-maiden kansalaisten vastauksiin havaitaan suomalaisten asettuvan lähelle EU:n keskiarvoa. Kaikista EU-kansalaisista niukka enemmistö (53 %) pitää jäsenyyttä hyvänä asiana. Eniten jäsenyyttä hyvänä asiana pitäviä löytyy Luxemburgista ja Hollannista ja vähiten Latviasta ja Iso-Britanniasta. Monina aiempina vuosina Suomi kuului tällä mittarilla samaan kastiin Iso-Britannian ja muiden keskimääräistä varauksellisemmin suhtautuvien maiden kansalaisten kanssa.

Enemmistö uskoo Suomen hyötyneen jäsenyydestä

Selvä enemmistö (60 %) suomalaisista arvioi Suomen hyötyneen EU-jäsenyydestä. Niitä, jotka epäilevät hyötyjä, löytyy kolmasosan (33 %) verran. Suomalaisten tyytyväisyys jäsenyyteen on tälläkin mittarilla kasvu-uralla. Keväästä 2008 on niiden osuus, jotka arvioivat Suomen hyötyneen jäsenyydestä, lisääntynyt yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Vastaavasti hyötyjä epäilevien osuus on vähentynyt kahdeksalla prosenttiyksiköllä.

Suomalaisten suhtautuminen on tälläkin mittarilla lähellä EU:n keskiarvoa. Kaikista EU-maiden kansalaisista 56 % arvioi oman maan hyötyneen jäsenyydestä. Monina aiempina vuosina suomalaiset kuuluivat EU-maiden epäilevimpien joukkoon.

Vaikka enemmistö suomalaisista pitää jäsenyyttä EU:ssa hyvänä asiana ja uskoo Suomen hyötyneen jäsenyydestä, niin vain kolmannes (33 %) sanoo EU:n antavan itsestään positiivisen vaikutelman. Puolet (47 %) suomalaisista katsoo EU:n antavan itsestään lähinnä neutraalin kuvan. Viidesosa (19 %) arvioi EU:ta lähinnä negatiivissävytteisesti. Suomalaiset ovat vähemmän myönteisiä ja selvästi neutraalimpia kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten näkemykset EU:n julkisesta kuvasta ovat jonkin verran myönteisempiä kuin syksyllä 2008. Tuolloin reilu neljännes (28 %) arvioi EU:n antavan itsestään lähinnä myönteisen kuvan. Liike on tapahtunut neutraalista myönteiseen arvioon, kielteisten näkemysten pysyessä vakiona.

3.2 Luottamus Euroopan unioniin ja muihin instituutioihin

Enemmistö suomalaisista luottaa Euroopan unioniin

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa luottamukseen keskeisiä poliittisia instituutioita kohtaan Suomessa ja maan ulkopuolella. Kaikkiaan arvioitavia instituutioita oli kuusi. Suomalaisista noin puolet (52 %) luottaa Euroopan unioniin. Suomalaisten luottamus on hieman suurempaa kuin EU-maiden keskimäärin (47 %). Luottamus Euroopan unioniin on Suomessa lisääntynyt yhdeksällä prosenttiyksiköllä vuoden 2007 syksystä. Tuolloin suomalaisista reilu kaksi viidesosaa (43 %) ilmoitti luottavansa Euroopan unioniin.

Vaikka enemmistö suomalaisista luottaakin Euroopan unioniin, niin suuremmassa määrin luottamusta kohdentuu Yhdistyneisiin Kansakuntiin (78 %), oman maan (Suomen) oikeuslaitokseen (78 %), Suomen eduskuntaan (60 %) ja hallitukseen (54 %). Ainoastaan puolueet saavat osakseen vähemmän luottamusta kuin Euroopan unioni.

Vaikka suomalaisista vain kolmannes (32 %) luottaa puolueisiin, niin luku on selvästi suurempi kuin EU-maissa keskimäärin. Vähiten puolueisiin luottavat latvialaiset, liettualaiset, unkarilaiset ja slovenialaiset. Tanskassa, Luxemburgissa ja Hollannissa luottamus puolueisiin on selvästi suurempaa kuin Suomessa tai muissa EU-maissa.

Kuvio QA9a.

LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN (%).

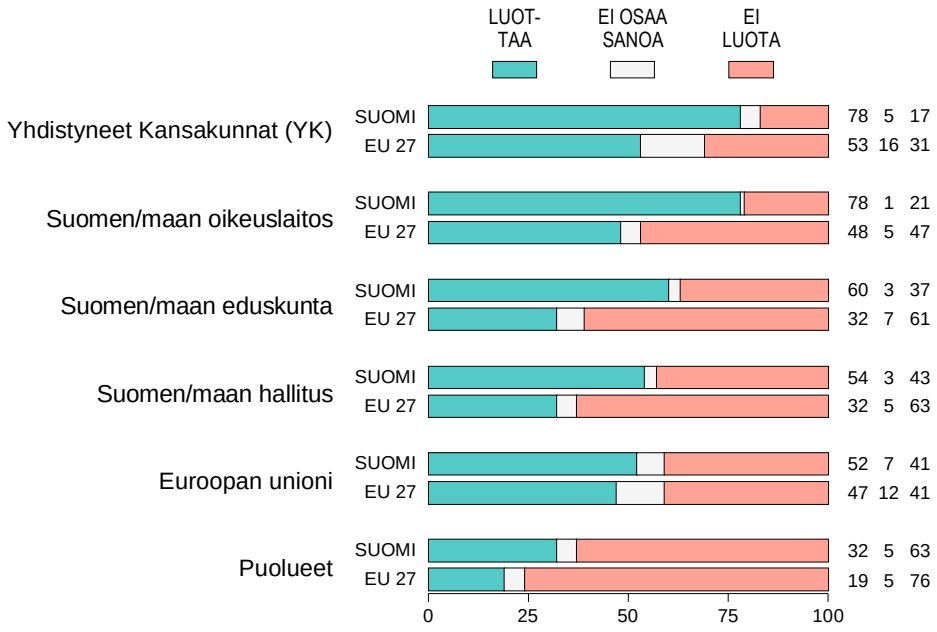

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA14.

KATSOOKO LUOTTAVANSA EUROOPAN UNIONIN ERI TOIMI-ELIMIIN (%).

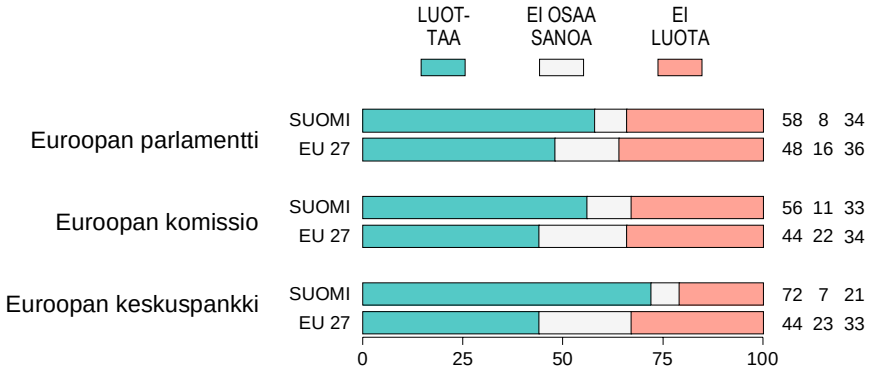

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA9a5.

LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN: EUROOPAN UNIONI (%).

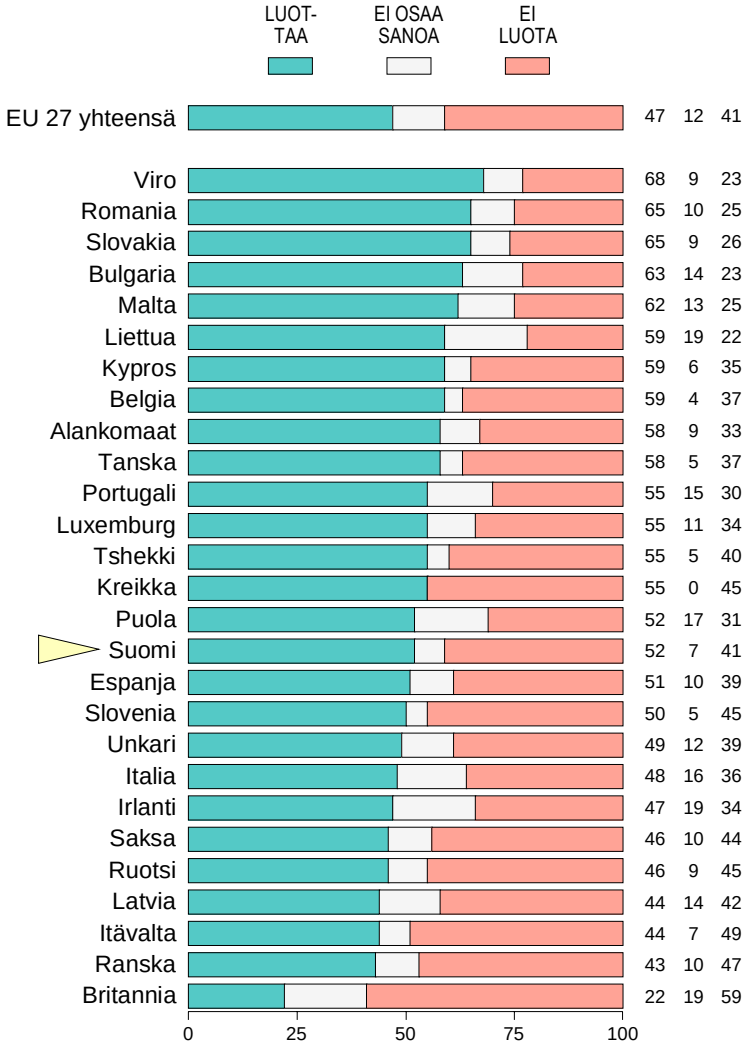

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Vaikka suomalaisista enemmistö luottaakin maan hallitukseen ja eduskuntaan, niin suhtautuminen on muuttunut vuoden 2007 syksystä hieman aiempaa varauksellisempaan suuntaan. Muutos ei kuitenkaan ole kovin suuri ottaen huomioon se, että taloudellisissa olosuhteissa on tapahtunut merkittävä muutos heikompaan suuntaan viimeksi kuluneen vuoden aikana.

EU:n toimielimiin luotetaan enemmän kuin Euroopan unioniin yleensä

Tutkimuksessa selvitettiin myös luottamusta Euroopan unionin keskeisiin toimielimiin, Euroopan parlamenttiin, Euroopan komissioon ja Euroopan keskuspankkiin. Enemmistö luottaa näihin kaikkiin kolmeen toimielimeen. Suurin luottamus kohdentuu Euroopan keskuspankkiin (72 %). Euroopan parlamenttiin luottavia on 58 % ja komissioon 56 %. Merkillepantavaa on se, että toimielimiin luotetaan enemmän kuin Euroopan unioniin yleensä.

Suomalaisten luottamus Euroopan parlamenttiin on vaihdellut tutkimuksissa 52 % ja 63 % välillä. Nyt luottamus on vahvempaa kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Vähiten Euroopan parlamenttiin luottavat brittiläiset ja eniten slovakialaiset ja belgialaiset. Naapurimaistamme ruotsalaisten suhtautuminen on samanlaista kuin suomalaisten.

Luottamus Euroopan keskuspankkiin on Suomessa huipussaan. EU-maista tähän toimielimeen kohdentuu Suomessa kaikkein eniten luottamusta. Brittiläiset eivät noteeraa Euroopan keskuspankkia juuri miksikään.

3.3 Mitä Euroopan unioni merkitsee itselle henkilökohtaisesti?

EU merkitsee suomalaisille ennen muuta vapautta matkustaa ja työskennellä kaikkialla

Monivalintakysymyksellä suomalaisilta tiedusteltiin tutkimuksessa, mitä Euroopan unioni merkitsee heille henkilökohtaisesti. EU merkitsee suomalaisille ennen muuta vapautta matkustaa, opiskella ja työskennellä kaikkialla EU:n alueella sekä yhteistä rahaa. Kolmannes suomalaisista kuitenkin kokee, että EU merkitsee heille itselleen byrokratiaa (virkavaltaisuutta). Vähemmässä määrin Euroopan unioniin liitetään sellaisia ominaisuuksia kuin työttömyys, sosiaaliturva tai kulttuuri-identiteetin menettäminen.

Kun saatuja tuloksia verrataan EU:n keskiarvoon käy ilmi, että keskimäärää useammin EU on suomalaisille vapautta matkustaa, opiskella ja työskennellä kaikkialla EU:n alueella. Tämä näkyy myös siinä, että vain muutamassa muussa EU-maassa tämä nousee yhtä voimakkaasti esille kuin Suomessa. Toinen keskimääräistä merkittävämpi asia suomalaisille on yhteinen raha. Samaan hengenvetoon suomalaiset kuitenkin valittavat EU:ta byrokraattiseksi. Suomalaiset myös pitävät EU:ta vähemmässä määrin demokraattisena kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

3.4 Pitäisikö päätöksiä tehdä enemmän vai vähemmän EU:n tasolla?

Suomalaisten usko EU-tasoiseen päätöksentekoon on lisääntynyt

Suomalaisille lueteltiin eri asioita ja pyydettiin kertomaan, miten näistä asioista tulisi päättää; enemmän vai vähemmän Euroopan unionin tasolla. Enemmistö suomalaisista luovuttaisi nykyistä suuremmassa määrin EU:n päätettäväksi likimain kaikki kysytyistä asioista tai ainakin päätöksenteon pitäisi tapahtua nykyistä enemmän EU:n tasolla. Näitä asioita ovat etenkin kamppailu terrorismia ja järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan, demokratian ja rauhan edistäminen, yhteistyö tutkimusasioissa, energian jatkuvan saannin turvaaminen ja ympäristösuojelu.

Kuvio QA11.

MITÄ EUROOPAN UNIONI MERKITSEE ITSELLE HENKILÖKOHTAISESTI (monivalintakysymys, %).

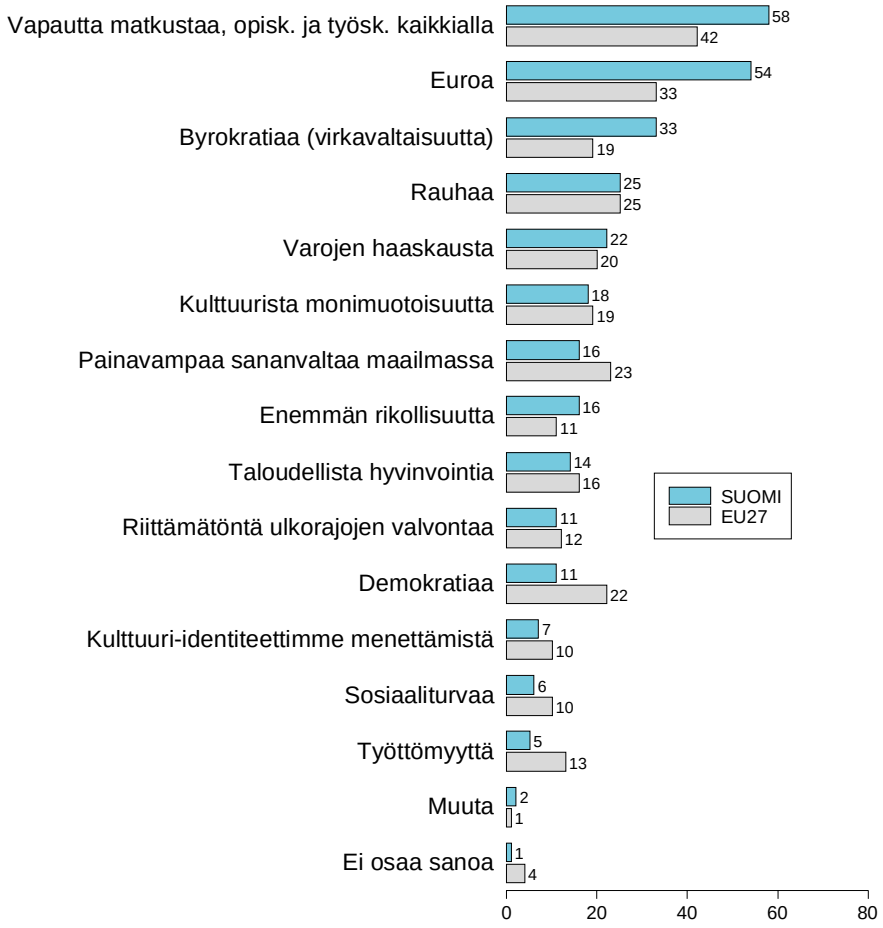

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA16.

PITÄISIKÖ PÄÄTÖKSENTEON SEURAAVISSA ASIOISSA TAPAHTUA ENEMMÄN EU:n TASOLLA VAIKO VÄHEMMÄN EU:n TASOLLA (%).

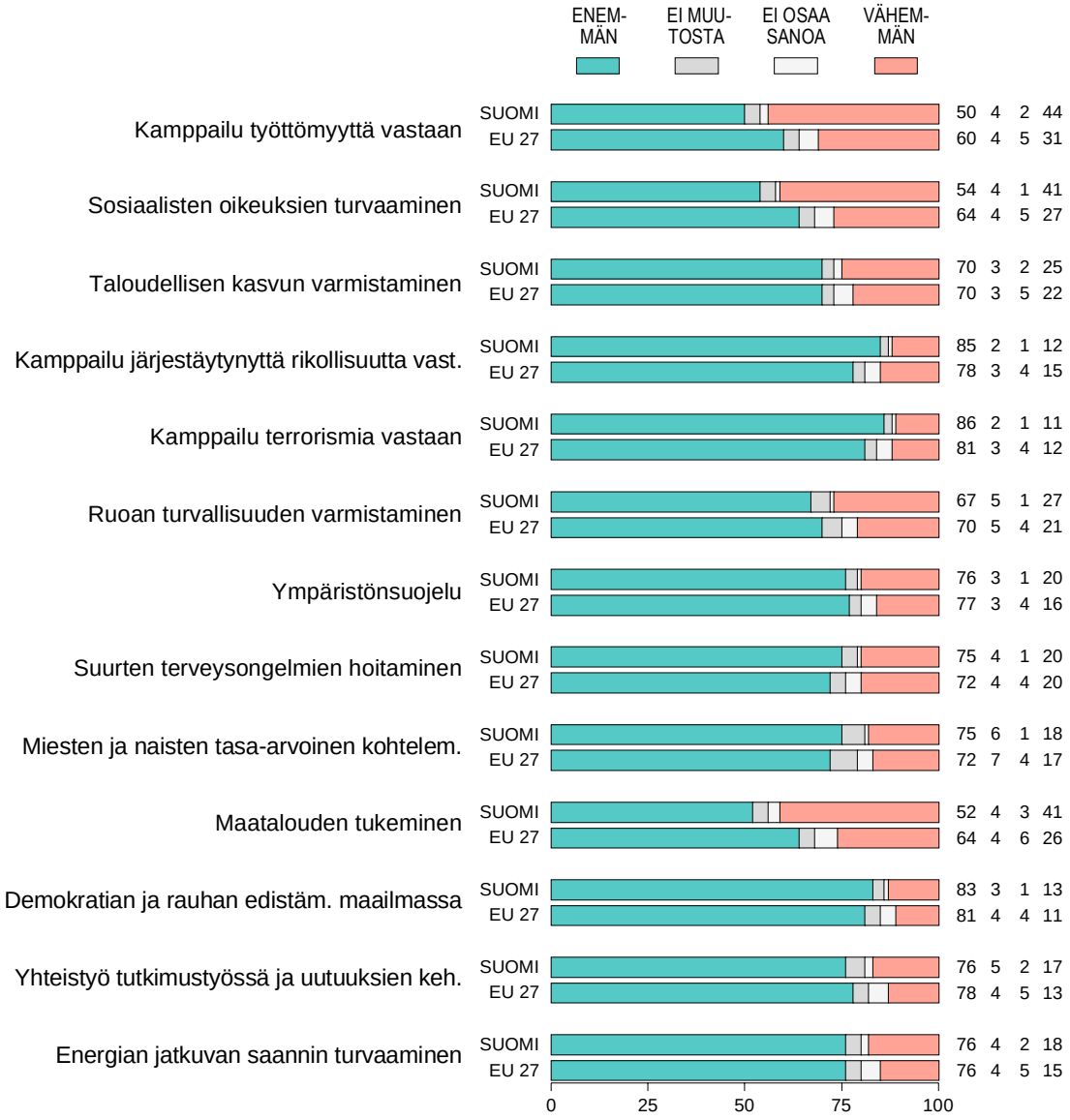

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Vuoden 2006 keväästä mielipiteet ovat kuitenkin kääntyneet Suomessa siihen suuntaan, että monissa tärkeissä asioissa päätöksenteon pitäisi tapahtua enemmän EU:n tasolla. Yksi tällainen esimerkki on taloudellisen kasvun varmistaminen. Vuonna 2006 suomalaisista 54 % ilmoitti, että taloudellisen kasvun varmistaminen vaatii enemmän EU-tasoisia päätöksiä. Tällä haavaa näin ajattelee useampi kuin kaksi kolmesta (70 %). Talouskriisin keskellä suomalaiset ovat alkaneet ajatella, että suomalaisten päättäjien toimet eivät yksinään ole riittäviä.

Vastaavan suuntainen muutos koskee myös sosiaalisten oikeuksien turvaamista sekä työttömyyden torjuntaa. Vuonna 2006 suomalaisista vain kaksi viidestä (42 %) ajatteli, että näistä asioista tulisi päättää enemmän Euroopan unionin tasolla. Nyt tällä tavalla suhtautuu enemmistö (54 %) suomalaisista. Vuonna 2006 suomalaisista alle kaksi viidesosaa (38 %) katsoi, että työttömyyden torjunta edellyttää enemmän EU-tasoisia päätöksiä. Tällä hetkellä joka toinen (50 %) suomalainen vaatii, että työttömyyden vähentämiseksi tulisi päättää useammin nimenomaan unionin tasolla. Tulosten muuttuminen selittyy pitkälle suomalaisten taloutta, työllisyyttä ja sosiaalista turvallisuutta koskevilla huolilla.

Useimmissa kysytyissä asioissa suomalaisten suhtautuminen on varsin lähellä EU-maiden keskiarvoa. Suomalaiset suhtautuvat hieman keskimääräistä varauksellisemmin EU-tasoisen päätöksenteon lisäämiseen maatalouden tukemista, työttömyyden vähentämistä ja sosiaalisten oikeuksien turvaamista koskevissa asioissa. Terrorismin torjunnasta suomalaiset ovat keskimääräistä useammin sitä mieltä, että asiasta tulisi nykyistä useammin päättää EU:n tasolla.

3.5 Miten EU on onnistunut eri tehtäväalueilla?

Kolmasosa suomalaisista tyytyväisiä EU:n toimiin työttömyyden torjumiseksi

Vastaajat arvioivat EU:ta kymmenenportaisella asteikolla kaikkiaan kolmellatoista tehtäväalueella. Arvosana yksi tarkoitti ”ei lainkaan tyydyttävää toimintaa tehtäväalueella” ja arvosana kymmenen sitä, että EU:n toiminta on ollut ”erittäin tyydyttävää”.

Asteikkokeskiarvioilla tarkasteltuna suomalaiset ovat tyytyväisimpiä EU:n toimintaan tutkimusyhteistyön kehittämisessä sekä demokratian ja rauhan edistämisessä maailmassa. Tyytyväisyyslistan kärkipäähän kuuluvat myös suurten terveysongelmien hoitaminen ja ruoan turvallisuuden varmistaminen. Vähiten tyytyväisiä suomalaiset ovat EU:n toimiin työttömyyden vähentämiseksi ja sosiaalisten oikeuksien turvaamiseksi.

Jos suomalaisten arvioita tarkastellaan prosenttilukujen valossa, niin enemmistö antaa asteikolla 1-10 vähintään arvosanan kuusi yhdeksällä tehtäväalueella kysytyistä kolmestatoista. Vähiten tyytyväisyyttä herättävässä asiassa, työttömyyden torjunnassa, suomalaisista vain kolmannes (34 %) on enemmän tai vähemmän tyytyväinen EU:n toimintaan. Sosiaalisten oikeuksien turvaaminen tyydyttää jollakin tapaa kahta suomalaista viidestä (41 %).

Suomalaisten arvosanat EU:lle ovat nyt eräillä tehtäväalueilla parempia kuin keväällä 2006, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran samalla tavoin. Suomalaiset antavat aiempaa enemmän tunnustusta EU:lle työttömyyden vähentämisessä, maatalouden tukemisessa sekä sosiaalisten oikeuksien turvaamisessa. Muissa asioissa ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia.

Kuvio QA17.

ARVIOT EU:n TOIMINNASTA ERI TEHTÄVÄALUEILLA (keskiarvot asteikolla 1-10, jossa 1 = ei ole ollut lainkaan tyydyttävää; 10 = on ollut erittäin tyydyttävää).

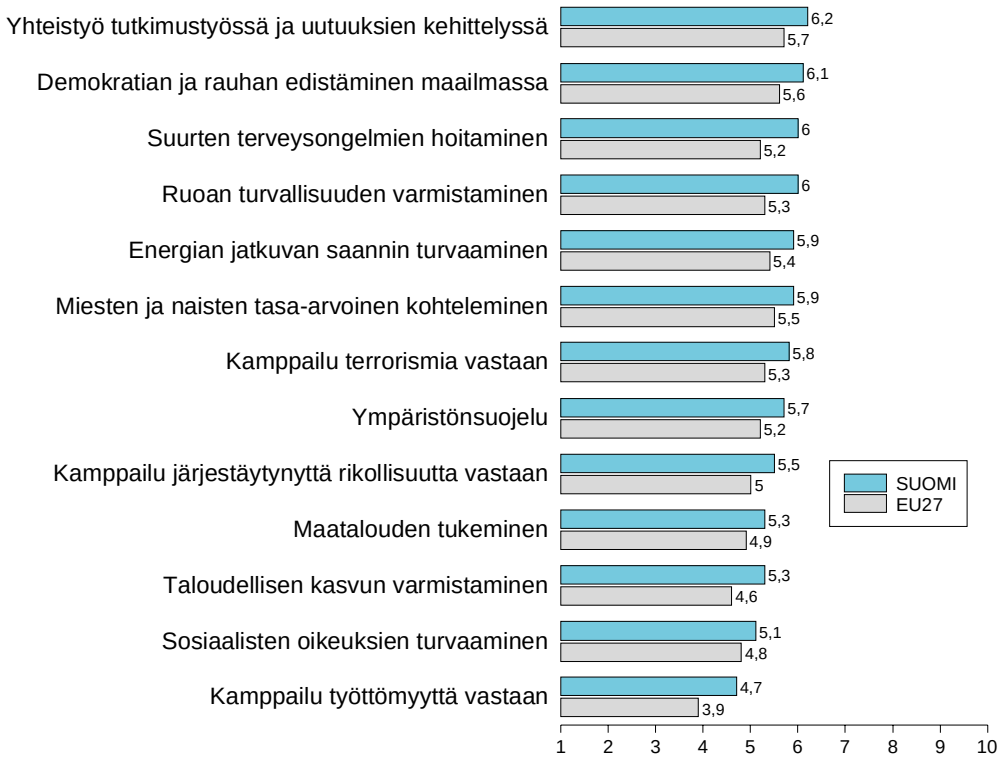

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaiset antavat EU:lle eri tehtäväalueilla johdonmukaisesti hieman parempia arvosanoja kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Tämä koskee käytännössä kaikkia kysyttyjä EU:n tehtäväalueita. Ero EU:n keskiarvoon on suurin kun tarkastellaan käsityksiä EU:n toimista työttömyyden vähentämiseksi. Kaikista EU-kansalaisista tyytyväisiä löytyy noin viidennes (19 %) ja Suomesta noin kolmannes (34 %). Hollantilaiset, suomalaiset ja romanialaiset ovat tyytyväisimpiä, unkarilaiset ja latvialaiset tyytymättömimpiä.

3.6 Suhtautuminen euroon ja vaikutusmahdollisuuksiin

Suomalaiset tyytyväisiä euroon mutta kansalaisten vaikutusmahdollisuudet EU:ssa hiertävät

Tyytyväisyyttä Euroopan unioniin ja sen toimintaan lähestyttiin tutkimuksessa myös asenneväittämillä. Enemmistö (65 %) suomalaisista arvioi oman maan taloudellisen tilanteen olevan vakaampi, koska Suomi on euroalueen jäsen. Euromaissa ei olla keskimäärin likimainkaan yhtä yksimielisiä kuin Suomessa. Euromaiden kansalaisista puolet (49 %) tuntee oman maan taloudellisen tilanteen olevan vakaampi euroalueen jäsenenä. Suomalaisten suhtautuminen asiaan ei ole muuttunut syksystä 2008.

Enemmistö (57 %) suomalaisista torjuu sen, että heidän äänellään olisi merkitystä Euroopan unionissa. Epäusko kansalaisten vaikutusmahdollisuuksiin on melko laajaa myös EU-maissa keskimäärin. Syksystä 2008 on suomalaisten suhtautuminen kuitenkin muuttunut paljon. Viime syksynä vain reilu neljännes (29 %) uskoi äänellään olevan merkitystä ja nyt näin ajattelee kaksi viidestä (41 %). Lukema on käytännössä sama kuin niiden osuus, jotka äänestivät kesäkuussa järjestetyissä eurovaaleissa.

Lähes kaksi kolmesta (72 %) suomalaisesta ajattelee, että heidän äänellään on merkitystä omassa maassa, siis Suomessa. Luku on tuntuvasti korkeampi kuin kysyttäessä samaa asia koskien Euroopan unionia. Suomalaisten luottamus oman äänensä kuuluvuuteen omassa maassa on tuntuvasti suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin. EU-kansalaisista noin puolet (51 %) ajattelee, että heidän äänellään on merkitystä omassa maassa. Pessimistiseen joukkoon vanhoista EU-maista kuuluvat Iso-Britannia ja Italia.

Valtaosa (68 %) suomalaisista on taipuvaisia ajattelemaan, että omalla maalla on merkitystä Euroopan unionissa. Suomalaisten luottamus oman maan vaikutusmahdollisuuksiin on jonkin verran suurempaa kuin EU-maiden kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Tässä asiassa suomalaisten mielipiteet eivät ole muuttuneet viime syksystä.

Vaikka suomalaiset sanovat hyötyneensä EU-jäsenyydestä, he ovat kuitenkin taipuvaisia torjumaan sen, että Suomen edut otettaisiin hyvin huomioon EU:ssa (64 %). Suomalaisten näkemykset ovat selvästi varauksellisempia kuin EU-maiden kansalaisten keskimäärin. Suomalaisten kriittisyys on kuitenkin jonkin verran lieventynyt viime vuoden syksystä. Tässä asiassa suomalaiset kuuluvat ns. tyytymättömien EU-maiden joukkoon.

3.7 Mihin asioihin EU:n pitäisi keskittyä tulevina vuosina?

Talousasiat ovat nousseet suomalaisten odotuksissa ykkössijalle

Seuraavaksi otetaan askel kohti EU:n tulevaisuutta. Kansalaisilta kysyttiin tutkimuksessa, mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi painottaa tulevina vuosina, jotta EU vahvistuisi tulevaisuudessa. Koska kaikki vaihtoehtoina olleet asiat ovat sinällään tärkeitä, vastaajan tuli valita viisitoista asiaa sisältäneeltä listalta korkeintaan kolme tärkeimpänä pitämäänsä.

Kuvio QA12a.

SUHTAUTUMINEN EUROOPAN UNIONIA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

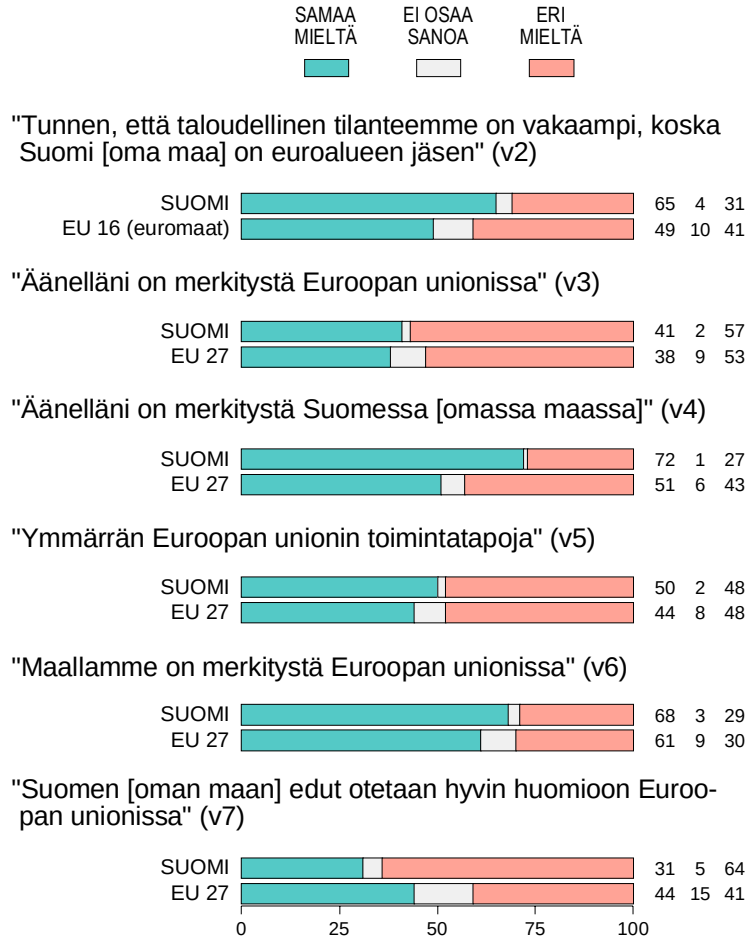

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QA18a.

MITÄ ASIOITA EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN TULISI PAINOTTAA TULEVINA VUOSINA, JOTTA EUROOPAN UNIONI VAHVISTUISI TULEVAISUUDESSA (monivalintakysymys, %).

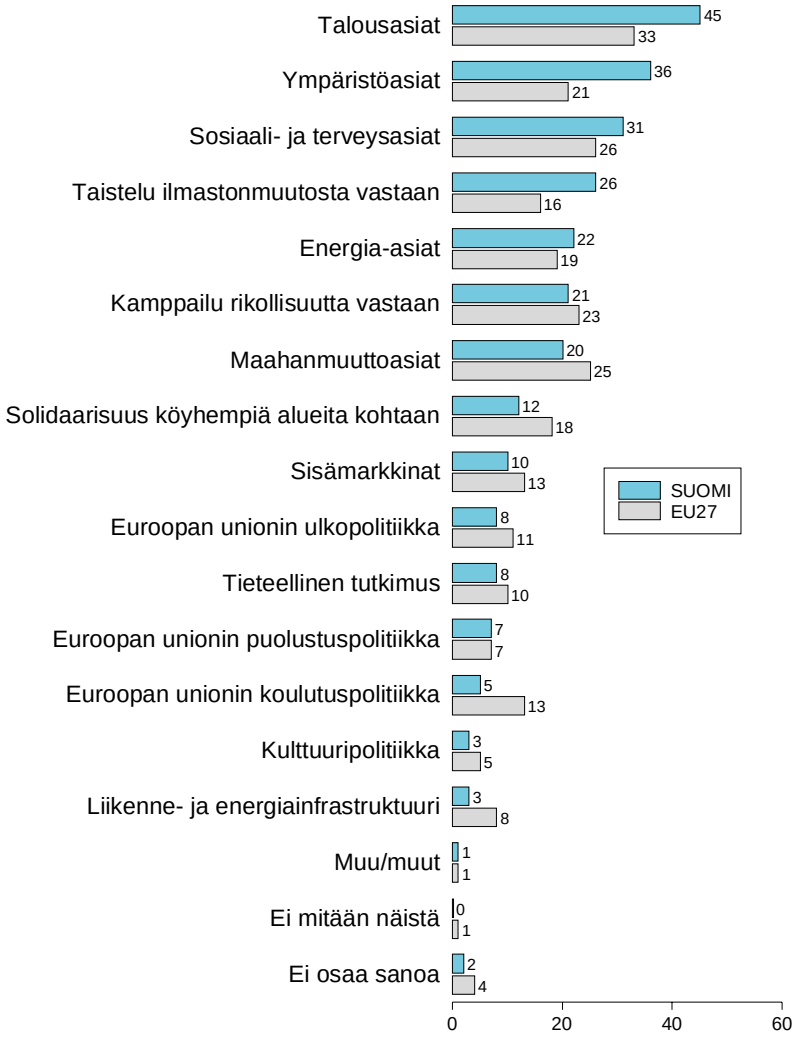

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Tärkeistä tärkeimmiksi asioiksi nousevat suomalaisten keskuudessa talousasiat (45 % valitsee kolmen tärkeimmän joukkoon). Toiseksi keskeisimmäksi asiaksi nousevat ympäristöasiat (36 %) ja kolmanneksi suomalaiset panostaisivat sosiaali- ja terveysasioihin. Listan tyveen jääviä eli vähemmässä määrin keskeisiä asioita ovat liikenne- ja energiainfrastruktuuri, kulttuuri- ja koulutuspolitiikka.

Edellisen kerran kysymys esitettiin vertailukelpoisessa muodossa kuluvan vuoden tammi-helmikuussa, joten mitään pidempiaikaista muutoskehitystä odotuksissa ei ole mahdollista raportoida. Vajaan puolen vuoden aikana on kuitenkin havaittavissa se, että aiempaa enemmän suomalaiset painottaisivat talousasioita (21 % → 45 %). Samanaikaisesti myös ympäristöasioiden (25 % → 36 %) ja sosiaali- ja terveysasioiden (20 % → 31 %) painoarvo on kohonnut suomalaisten keskuudessa. Sen sijaan selvästi aiempaa vähemmän suomalaiset kohdentavat odotuksia Euroopan unionin ulko- ja puolustuspolitiikkaan sekä kulttuuriasioihin. Taloudellisen taantuman syventyminen on aikaansaanut muutoksia suomalaisten suhtautumisessa EU:n tavoitteenasetantaan.

Verrattaessa suomalaisten vastauksia kaikkien jäsenmaiden yhteenlaskettuihin vastauksiin, voidaan todeta tärkeimpien asioiden profiilin olevan pääpiirteissään yhdenmukainen. Järjestyksessä ja painoarvoissa ilmenee kuitenkin selkeitä eroavaisuuksia. Suomalaiset painottavat etenkin talous- ja ympäristöasioita muita EU-kansalaisia enemmän. Myös ilmastonmuutoksen torjunta on suomalaisille tärkeämpi kuin EU-kansalaisille keskimäärin.

Keskimääräistä vähemmän suomalaisilla on odotuksia maahanmuuttoa, Euroopan köyhimpien alueiden kehittämistä, koulutuspolitiikkaa sekä liikenne- ja infrastruktuuria kohtaan.

4. Näkemykset Euroopan unionin tulevaisuudesta vuoteen 2030 mennessä

4.1 Kansalaisten yleiskuva EU:n tulevaisuudesta

Suomalaiset ovat erimielisiä siitä, mihin suuntaan EU on menossa

EU:n tulevaisuutta koskevien kannanottojen taustaksi vastaajilta kysyttiin, mihin suuntaan Euroopan unionissa ollaan menossa. Vertailun vuoksi kysyttiin myös näkemystä, mihin suuntaan asiat ovat menossa omassa maassamme.

Suomalaisten käsitykset EU:n suunnasta jakaantuvat kahtia. Enemmän kuin kaksi viidestä (42 %) uskoo, että EU on menossa hyvään suuntaan. Käytännössä sama määrä (43 %) uskoo asioiden EU:ssa kehittyvän huonoon suuntaan. Merkillepantavaa suomalaisten vastauksissa on se, että oman maan asioiden kehitykseen suhtaudutaan kutakuinkin samalla tavoin kuin EU:n.

Suomalaiset näkevät EU:n kehityksen astetta myönteisemmässä valossa kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. EU-kansalaisista vain kolmannes (34 %) arvioi unionin kehityksen suunnan hyväksi.

Suomalaisten näkemykset Euroopan unionin suunnasta ovat muuttuneet viimeksi kuluneen vajaan vuoden aikana. Syksyllä 2008 enemmistö (54 %) suomalaisista katsoi EU:n olevan yleisesti ottaen menossa huonompaan suuntaan. Viime tammi-helmikuussa näin ajatteli myös enemmistö (55 %). Noin neljän kuukauden aikana kehitystä kielteisenä pitävien osuus on vähentynyt kahdellatoista prosenttiyksiköllä. Tällainen lyhyen aikavälin muutos ei ole suinkaan leimallista kaikille EU-maille. Herää kysymys, lisääntyykö luottamus Euroopan unioniin Suomessa tulevaisuuden näkymien muuttuessa ankeammiksi.

Kuvio QA8a.

OVATKO ASIAT NYT YLEISESTI OTTAEN MENOSSA HYVÄÄN VAI HUONOON SUUNTAAN (%).

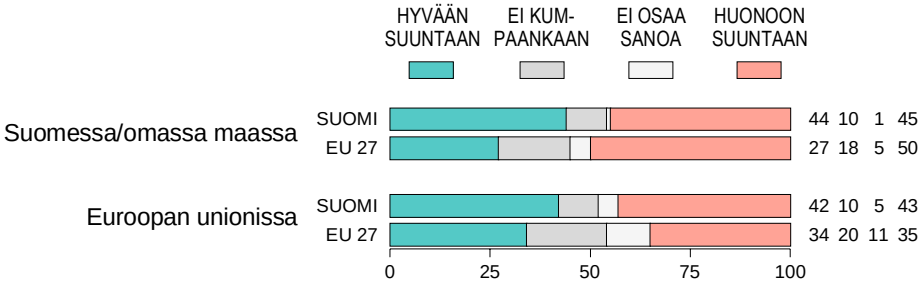

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF1.

KUINKA OPTIMISTINEN TAI PESSIMISTINEN ON EUROOPAN UNIONIN TULEVAISUUDEN SUHTEEN (%).

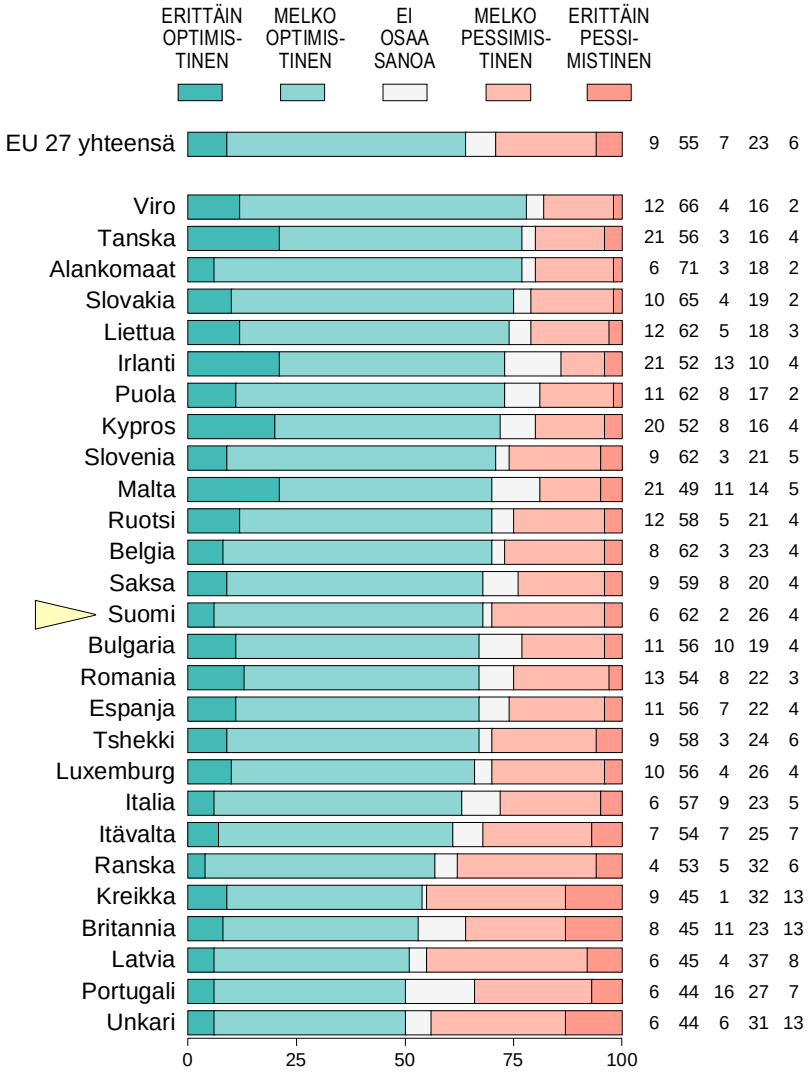

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomessa myönteiset näkemykset ovat sidoksissa ikään ja sosiaaliseen asemaan. EU:n suunnan hyväksi arvioivat ovat etenkin nuorempaa osaa väestöstä ja suhteellisen hyvin toimeentulevia. Kielteiset näkemykset yleistyvät ikääntyneimpien suuntaan. Myös heikommassa taloudellisessa asemassa olevat kokevat EU:n olevan menossa huonoon suuntaan.

Vaikka suomalaisista huomattava osa katsoo, että EU on menossa huonoon suuntaan, niin kaksi kolmesta (68 %) on kuitenkin optimisteja EU:n tulevaisuuden suhteen. EU:n tulevaisuuteen pessimistisesti suhtautuvia löytyy vajaan kolmanneksen verran (30 %). Suomalaisten näkemykset ovat lähellä EU-kansalaisten keskiarvoa. Optimisteja löytyy paljon Hollannista, Tanskasta ja Virosta. Pessimistisiä visioita on runsaasti Kreikassa, Unkarissa ja Latviassa.

4.2 Millainen EU on vuonna 2030?

Suomalaisten mielestä EU-kansalaisten elämä ei helpotu mutta ei vaikeudukaan

Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin myös sitä, onko EU:n kansalaisten elämä vuonna 2030 helpompaa vai vaikeampaa kuin nykyisin. Suomalaisista reilu kolmannes (35 %) uskoo kansalaisten elämän EU:ssa olevan nykyistä helpompaa. Päinvastaista mieltä olevia on neljänneksen (25 %) verran. Varsin moni (38 %) arvioi, että elämä ei ole helpompaa mutta ei myöskään vaikeampaa.

Suomalaisista vain hieman useampi kuin EU-kansalaisista keskimäärin arvioi elämän EU:ssa helpommaksi vuonna 2030 kuin nykyisin. Helppoa elämää povaavia löytyy runsaasti etenkin Itä-Euroopan entisistä sosialistisista maista. Saksassa, Ranskassa ja Kreikassa uskotaan pikemminkin siihen, että EU-kansalaisten elämä vaikeutuu verrattuna nykyiseen.

Suomalaiset uskovat euron olevan vahva suhteessa dollariin tulevaisuudessa

Suomalaisista lähes joka toinen (46 %) arvioi, että vuoteen 2030 mennessä EU on toisarvoinen taloudellinen mahti. Käytännössä sama määrä kiistää tällaisen olettamuksen (48 %). Suomalaisista nyt hieman useampi kuin vuoden 2007 keväällä (41 % → 46 %) uskoo Euroopan olevan vuonna 2030 toisarvoinen taloudellinen mahti. Suomalaiset ovat hieman vakuuttuneempia EU:n toisarvoisuudesta taloudessa kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Monissa muissa EU-maissa vastaajille on tuottanut suuria vaikeuksia ottaa kantaa kysymykseen.

Suomalaisista kaksi kolmesta (66 %) pitää todennäköisenä sitä, että euro on vuonna 2030 vahvempi valuutta kuin dollari. Suomalaiset pitävät tätä todennäköisenä yleisemmin kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten käsitykset eivät ole muuttuneet vuoden 2007 huhti-toukokuusta.

Suomalaiset eivät usko, että EU ulottuisi vuonna 2030 laajalle Euroopan ulkopuolelle

Hieman varauksellisemmiksi suomalaiset tulevat kun kysytään, onko Euroopan unioni johtava diplomaattinen voima maailmassa vuonna 2030. Vajaa puolet (47 %) suomalaisista pitää tätä kehitystä todennäköisenä ja liki sama määrä (45 %) epätodennäköisenä. Tässä asiassa suomalaiset ovat selvästi epäuskoisempia kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten usko EU:n diplomaattiseen mahtiasemaan saattaa olla hieman voimistunut vuodesta 2007 (44 % → 47 %).

Kuvio QF2.

ONKO EU:N KANSALAISTEN ELÄMÄ VUONNA 2030 NYKYISTÄ HELPOMPAA VAI VAIKEAMPAA ((%).

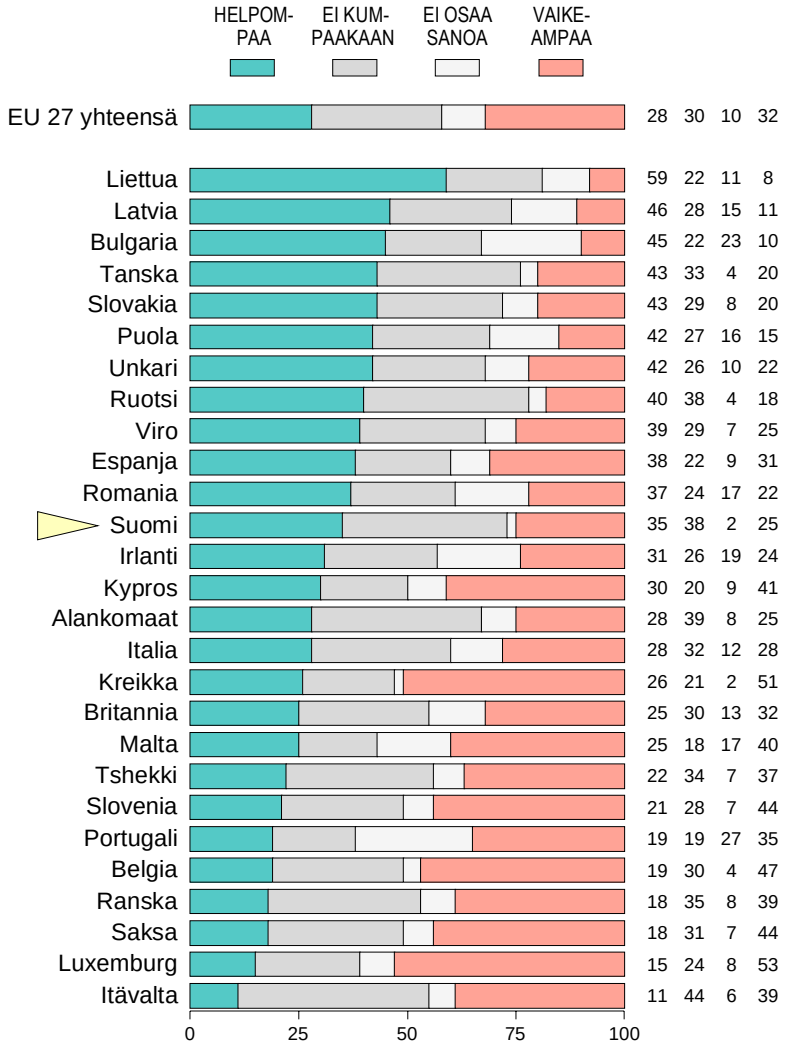

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF17.

EUROOPAN UNIONI VUONNA 2030 - ARVIOT ERILAISTEN TULEVAISUUDENKUVIEN TODENNÄKÖISYYDESTA (%).

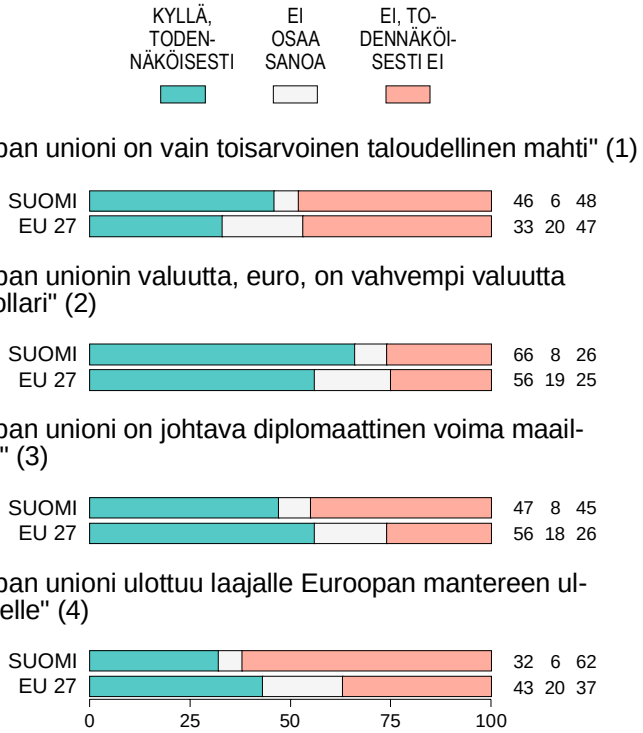

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaiset (62 %) eivät usko siihen, että vuonna 2030 Euroopan unioni ulottuisi laajalle Euroopan mantereen ulkopuolelle. Kaikista EU-kansalaisista enemmän kuin kaksi viidestä (43 %) arvioi EU:n laajenevan tuntuvasti Euroopan ulkopuolelle. Monissa maissa vastaajilla on ollut vaikeuksia vastata kysymykseen. Saattaa olla, että tuskia on tuottanut se, mitä tarkoitetaan ulottumisella laajalle Euroopan mantereen ulkopuolelle. Epätietoisten määrä on suuri etenkin Bulgariassa, Irlannissa, Unkarissa, Maltalla ja Portugalissa. Suomalaisille ja hollantilaisille on ollut selvästi keskimääräistä helpompi ottaa kantaa asiaan. Tätä asiaa ei ole aiemmissa tutkimuksissa testattu tässä muodossa.

4.3 Millaisessa yhteiskunnassa Euroopan unionissa ihmiset elävät vuonna 2030?

Toiveissa yhteisöllisyys voittaa yksilöllisyyden ja sen toteutumiseen uskotaan

Tutkimuksessa kansalaisilta tiedusteltiin moniosaisella kysymyssarjalla sitä, minkälaisessa yhteiskunnassa EU:ssa he uskovat ihmisten elävän vuonna 2030. Samassa yhteydessä kysyttiin myös heidän käsitystään siitä, minkälaisessa yhteiskunnassa he itse tahtoisivat elää.

Enemmistö (62 %) suomalaisista uskoo, että ihmiset elävät vuonna 2030 sellaisessa yhteiskunnassa EU:ssa, jossa painotetaan enemmän yhteisöllisyyttä kuin yksilöllisyyttä. Tätä suomalaisten enemmistö myös näyttää henkilökohtaisesti haluavan. Enemmistö (58 %) asettaisi etusijalle yhteiskunnan jossa painotetaan enemmän yhteisöllisyyttä kuin yksilöllisyyttä.

Vaikka suomalaisten enemmistö toivoo elävänsä yhteiskunnassa, jossa painotetaan yhteisöllisyyttä, niin he eivät suinkaan ole EU:n kansalaisten joukossa poikkeuksellisen yhteisöhakuisia. Suomalaisten näkemykset osuvat lähelle EU:n keskiarvoa. Etenkin Ranskassa, Hollannissa, Espanjassa ja Kreikassa valtaosa kansalaisista painottaisi mieluummin yhteisöllisyyttä kuin yksilöllisyyttä, jos saisivat itse päättää asiasta. Monissa maissa, joissa toivotaan enemmän yhteisöllisyyttä, ilmenee ristiriitaa toiveen ja todennäköisyysarvion välillä. Hollannissa, Ranskassa ja Kreikassa huomattavan suuri osa väestöstä uskoo elävänsä yhteiskunnassa, jossa painotetaan yksilöllisyyttä, vaikka he eivät tätä välttämättä haluaisikaan.

Pohjoismaissa ollaan ympäristöhakuisia

Asetettaessa talous ja ympäristö toistensa kanssa vastakkain, enemmistö (53 %) suomalaisista uskoo elävänsä sellaisessa yhteiskunnassa, jossa ympäristöä painotetaan enemmän kuin taloutta. Kun heiltä kysytään henkilökohtaista kantaa asiaan, suomalaiset ovat vielä paljon yksimielisempiä. Enemmän kuin kaksi kolmesta (68 %) asettaisi ympäristön talouden edelle.

EU:n kansalaisten visiot päätyvät ratkaisemattomaan. Kolmannes arvioi kansalaisten elävän EU:ssa yhteiskunnassa, joka painottaa enemmän taloutta ja kolmannes otaksuu ympäristöä painotettavan enemmän. EU:n kansalaisista kuitenkin kaksi viidestä (40 %) toivoisi elävänsä yhteiskunnassa, jossa painotetaan ympäristöä enemmän kuin taloutta. Suomalaisten ympäristöhakuisuus on EU:n huipputasoa yhdessä muiden pohjoismaalaisten kanssa. Etenkin Baltian maissa keskimääräistä useampi asettaisi henkilökohtaisesti etusijalle yhteiskunnan, jossa painotetaan enemmän taloutta kuin ympäristöä. Baltian maiden heikompi taloustilanne selittänee mielipiteitä.

Suomalaiset toivoisivat elävänsä yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän vapaa-aikaa kuin työtä

Enemmistö (55 %) suomalaisista otaksuu noin kahdenkymmenen vuoden kuluttua elävänsä EU:ssa sellaisessa yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän työtä kuin vapaa-aikaa. Lukema on suurempi kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin (46 %).

Kuvio QF4.

USKOOKO IHMISTEN VUONNA 2030 EUROOPAN UNIONISSA ELÄVÄN YHTEISKUNNASSA, JOSSA PAINOTETAAN ENEMMÄN YHTEISÖLLISYYTTÄ VAI YKSILÖLLISYYTTÄ (%).

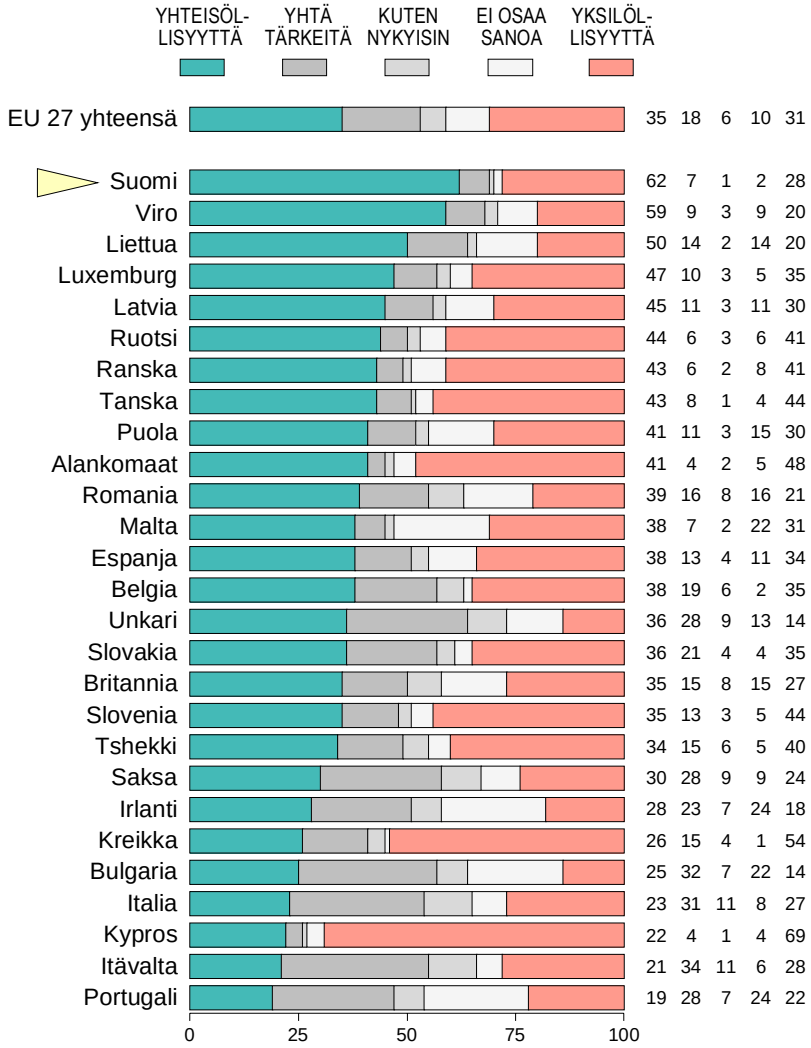

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF10.

ASETTAISIKO HENKILÖKOHTAISESTI VUONNA 2030 EUROOPAN UNIONISSA ETUSIJALLE YHTEISKUNNAN, JOSSA PAINOTETAAN YHTEISÖLLISYYTTÄ VAI YKSILÖLLISYYTTÄ (%).

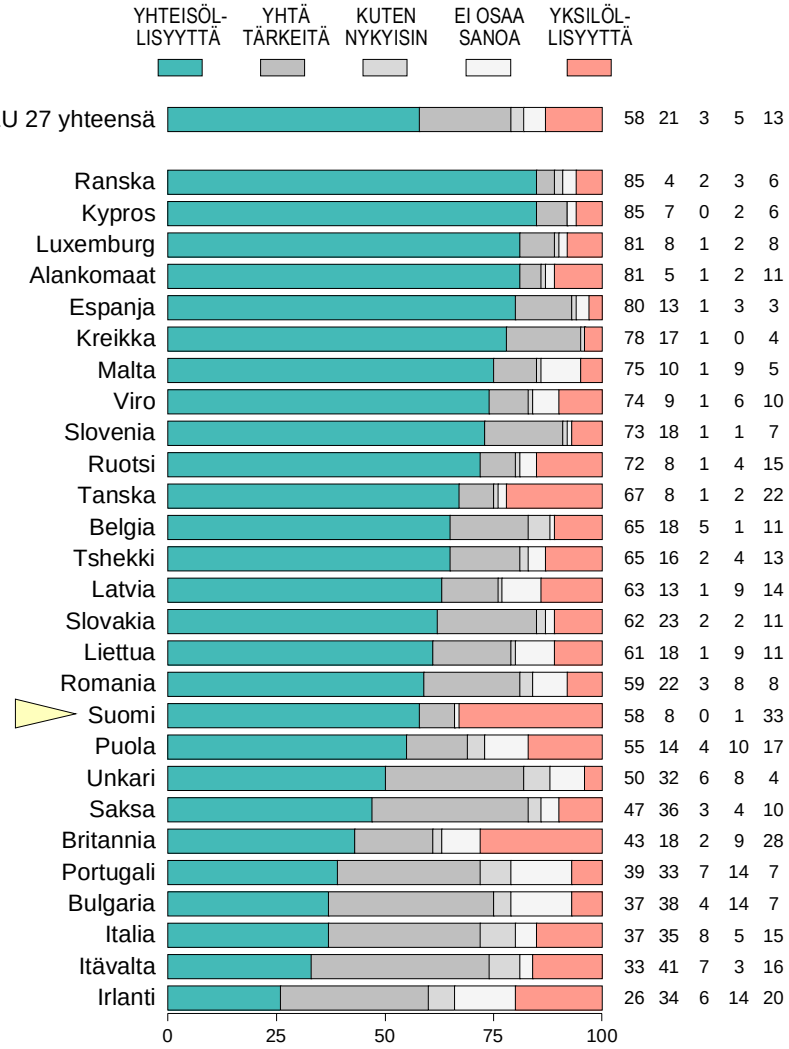

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF3.

USKOOKO IHMISTEN VUONNA 2030 EUROOPAN UNIONISSA ELÄVÄN YHTEISKUNNASSA, JOSSA PAINOTETAAN ENEMMÄN TALOUTTA VAI YMPÄRISTÖÄ (%).

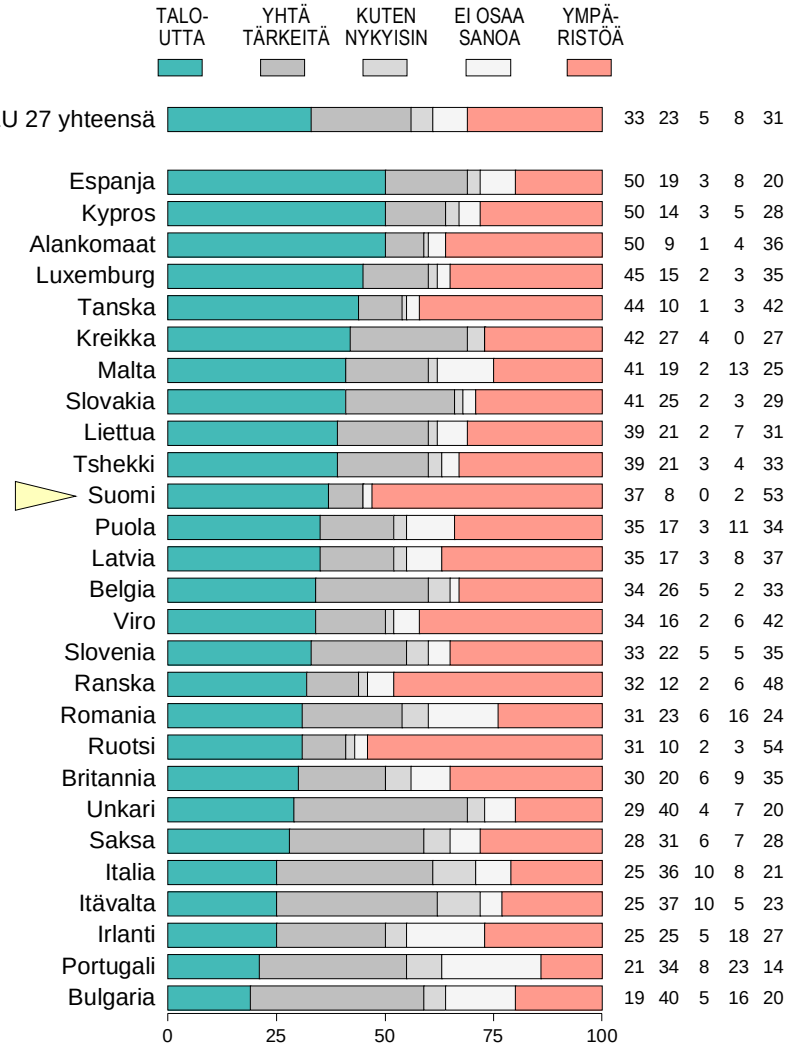

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QF9.

ASETTAISIKO HENKILÖKOHTAISESTI VUONNA 2030 EUROOPAN UNIONISSA ETUSIJALLE YHTEISKUNNAN, JOSSA PAINOTETAAN TALOUTTA VAI YMPÄRISTÖÄ (%).

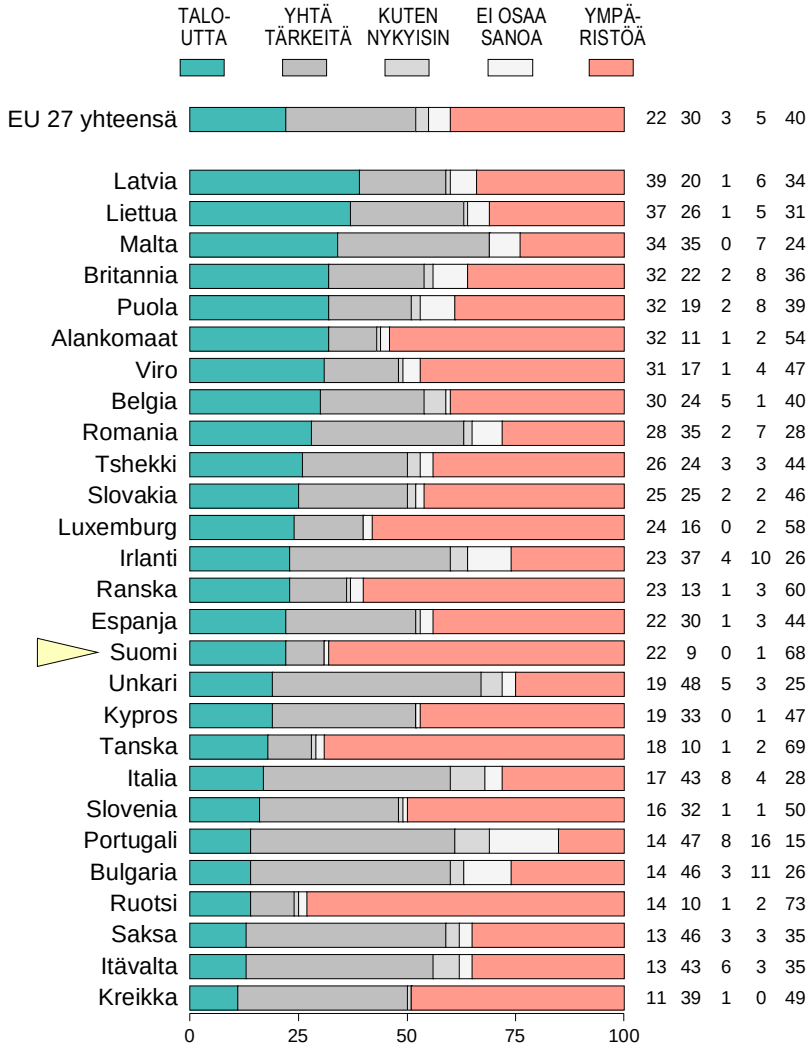

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaisten ennustukset ja toiveet eivät välttämättä kohtaa toisiaan. Enemmistö arvioi elävänsä yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän työtä kuin vapaa-aikaa. Sen sijaan toiveena (56 %) suomalaisilla olisi saada elää sellaisessa EU:ssa, jossa priorisoidaan enemmän vapaa-aikaa kuin työtä. Tulos on hyvin pitkälle samansuuntainen, kuin kevään 2009 aikana on tullut ilmi esim. kansalaisten suhtautumisesta työuran jatkamiseen eläkeikää nostamalla. Suomalaisten vapaa-aikahakuisuus on suurempaa kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin (koko EU:ssa vain 33 % painottaisi henkilökohtaisesti enemmän vapaa-aikaa kuin työtä). Vapaa-aikaan suuntautuvia toiveita löytyy paljon Suomen ohella Ruotsista, Tanskasta ja Hollannista.

5. Näkemykset globalisaatiosta ja talouskriisistä

Suhtautumista globalisaatioon ja talouskriisiin lähestyttiin tutkimuksessa useasta eri näkökulmasta. Tutkimuksessa sivuttiin globalisaatiota koskevia asenteita yleensä ja EU:n mahdollisuuksia vaikuttaa globalisaatioon. Osassa kysymyksenasetteluja sivuttiin käsityksiä siitä, miten meneillään olevasta talouskriisistä selviydytään.

5.1 Näkemykset globalisaatiosta

Globalisaatio on monelle uhka vaikka EU antaa suojaa kielteisiltä vaikutuksilta

Onko globalisaatio mahdollisuus vai uhka? Tätä asiaa lähestyttiin tutkimuksessa kysymyksenasettelulla, jossa asetettiin vastakkain se, tarjoaako globalisaatio oman maan yrityksille mahdollisuuksia markkinoilla vai uhkaako globalisaatio työllisyyttä ja yrityksiä. Suomalaisten näkemykset jakaantuvat kahtia. Joka toinen (51 %) kokee globalisaation mahdollisuutena. Lähes joka toinen (45 %) arvioi sen olevan enemmänkin uhkatekijä. Taloudellisesta taantumasta huolimatta aiempaa hieman useampi (46 % → 51 %) suomalainen näkee globalisaation pikemminkin mahdollisuudeksi kuin uhkaksi verrattuna kevääseen 2008. Suomessa globalisaatio on mahdollisuus etenkin nuoremmalle osalle väestöä, pidemmin koulutetuille ja toimihenkilöille. Ikääntyvät ja vähemmät koulutetut tuntevat muita useammin uhkaa.

Suomalaiset ovat aiempaa vakuuttuneempia, että globalisaatio tarvitsisi maailmanlaajuista sääntelyä

Valtaosa (70 %) suomalaisista katsoo, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun. Samaan hengenvetoon kaksi kolmesta (66 %) ilmoittaa, että globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoisuutta. Osaksi juuri viimemainitun uskomuksen takia kolme neljästä suomalaisesta (78 %) sanoo, että globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi. Suomalaiset haluavat, että globalisaatiota voitaisiin maailmanlaajuisesti säännellä. Suomalaisten näkemykset poikkeavat EU:n kansalaisten keskiarvosta vain siten, että suomalaisten on ollut helpompi ottaa kantaa.

Suomalaisten näkemykset ovat hieman muuttuneet reilun vuoden takaisesta (kevät 2008). Aiempaa useampi suomalainen on vakuuttunut, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun (64 % → 70 %). Vastaavasti aiempaa useampi arvioi, että globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoa (56 % → 66 %). Aiempaa vakuuttuneempia suomalaiset ovat myös siitä, että globalisaatio tarvitsisi sääntelyä (68 % → 78 %).

Kuvio QB4a.

KUMPI KAHDESTA VÄITTÄMÄSTÄ ON LÄHEMPÄNÄ OMAA MIELIPIDETTÄ GLOBALISAATIOSTA (%).

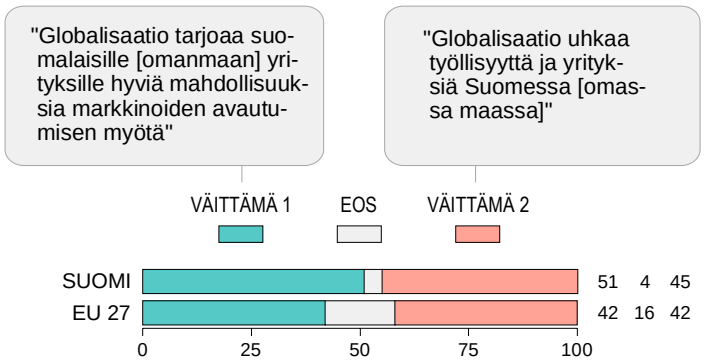

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QB3.

SUHTAUTUMINEN GLOBALISAATIOTA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

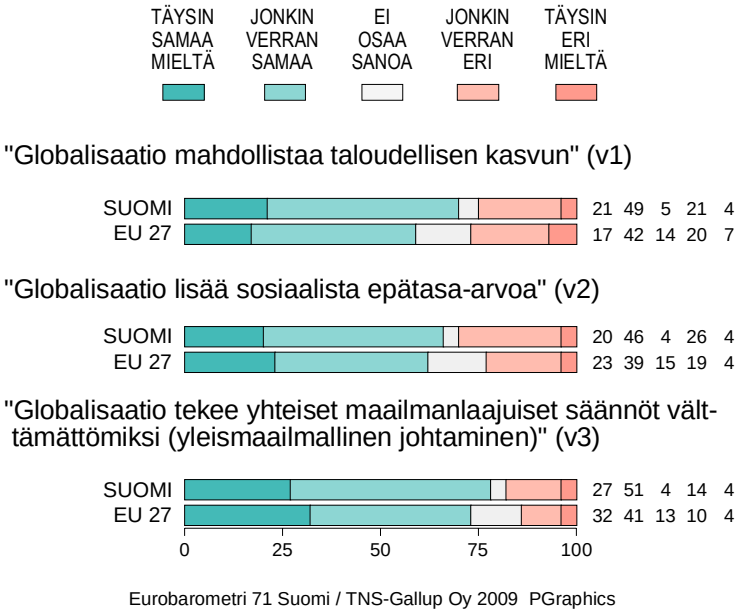

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Suomalaisten enemmistö uskoo EU:n antavan suojaa globalisaation kielteisiä vaikutuksia vastaan

Enemmistö (59 %) suomalaisista arvioi EU:n osaltaan suojaavan unionin kansalaisia globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta. Tämä käsitys on Suomessa yleisempi kuin EU-maissa keskimäärin. Monissa maissa kansalaisille on tuottanut tuskia muodostaa mielipidettä asiasta. Näin etenkin monissa uusissa EU:n jäsenmaissa.

Paljon vakuuttuneempia suomalaiset ovat silloin, kun he ottavat kantaa siihen saavatko kansalaiset EU:n avulla enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista. Suomalaisista lähes kolme neljästä (73 %) arvioi hyötyvänsä paremmin globalisaation myönteisistä vaikutuksista EU:n avulla. Suomalaiset ovat selvästi vakuuttuneempia asiasta kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Myös muissa pohjoismaissa suhtautuminen on samanlaista.

Suomalaiset osoittavat tiettyä luottamusta EU:n mahdollisuuksiin puolustaa taloudellisia etujaan globaalitaloudessa. Valtaosa (74 %) suomalaisista sanoo, että EU:lla on riittävästi valtaa ja välineitä puolustaa etujaan. Suomalaiset ovat hieman luottavaisempia kuin EU:n kansalaiset keskimäärin.

5.2 Miten oman yhteiskunnan tulisi kohdata globalisaation haasteet?

Hitaita muutoksia pidetään parempana kuin nopeita

Tutkimuksessa lähestyttiin globalisaatiota myös siitä näkökulmasta, mitä asioita oman yhteiskunnan pitäisi painottaa kohdatakseen tärkeimmät globalisaation haasteet. Kuudesta sinällään tärkeästä asiasta oli mahdollisuus valita korkeintaan kaksi ensisijaisinta. Suomalaiset nostavat kaksi asiaa muiden edelle. Nämä ovat sosiaalinen tasa-arvo ja solidaarisuus sekä kehitys ja uudistukset.

Vaikka kehityksen nopeuttaminen ja uudistusten toteuttaminen nostetaankin valokeilaan, niin suomalaisten rohkeaan kannanottoon tulee suhtautua lievällä varauksella. Käytännössä suomalaiset ovat suhtautuneet yhteiskunnallisiin uudistuksiin varauksellisesti, ainakin silloin kun vaarana on puuttuminen joidenkin yhteiskunnallisten ryhmien saavutettuihin etuuksiin tai yhteiskunnallisiin rakenteisiin. Uudistukset hyväksytään helposti, jos ne lisäävät mahdollisimman monen hyvinvointia. Jos tärkeitä muutoksia tai uudistuksia tehdään, niin suomalaisten mielestä ne on tehtävä vähitellen (66 %). Suomalaisista vain reilu neljännes (27 %) suosii nopeita toimia yhteiskunnan muuttamiseksi.

EU-kansalaiset suhtautuvat selvästi suomalaisia vähemmän innokkaasti kehityksen ja uudistusten merkitykseen globaalien haasteiden kohtaamisessa. Suomalaisten tapaan EU:n kansalaiset suosivat uudistusten toteuttamista vähitellen eikä nopeasti kertarysäyksellä. Keskimääräistä halukkaampia nopeisiin muutoksiin ollaan Keski-Euroopan uusissa EU:n jäsenmaissa (Bulgaria, Tšekki, Unkari). Etenkin pohjoismaissa suositaan hidasta etenemistä.

5.3 Näkemykset talouskriisistä

Ei yksimielistä näkemystä siitä, mikä taho pystyy parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa talouskriisiin ja sen hoitamiseen eri näkökulmista. Suomalaisilla, sen enempää kuin EU:n kansalaisilla muutoinkaan, ei ole yksimielistä näkemystä siitä, mikä taho pystyy parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia.

Kuvio QB5a&b.

SUHTAUTUMINEN GLOBALISAATIOTA JA EUROOPAN UNIONIA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

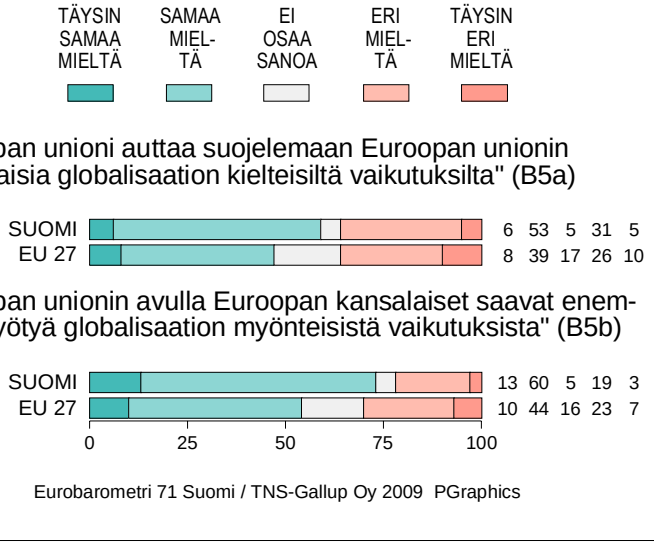

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QB9.

MISSÄ MÄÄRIN ON SAMAA TAI ERI MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ EUROOPAN UNIONILLA ON RIITTÄVÄSTI VALTAA JA VÄLINEITÄ PUOLUSTAA TALOUDELLISIA ETUJAAN GLOBAALISSA TALOUDESSA (%).

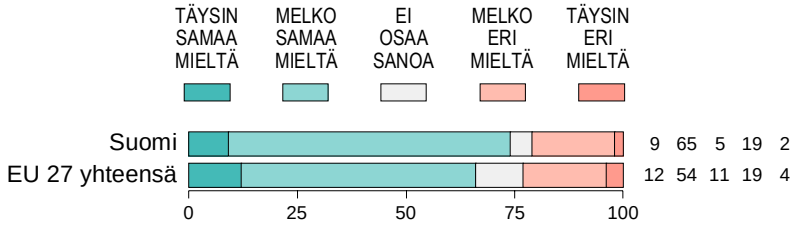

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QC3.

MITÄ KAHTA ASIAA YHTEISKUNTAMME PITÄISI PAINOTTAA KOHDATAKSEEN TÄRKEIMMÄT GLOBAALIT HAASTEET (%).

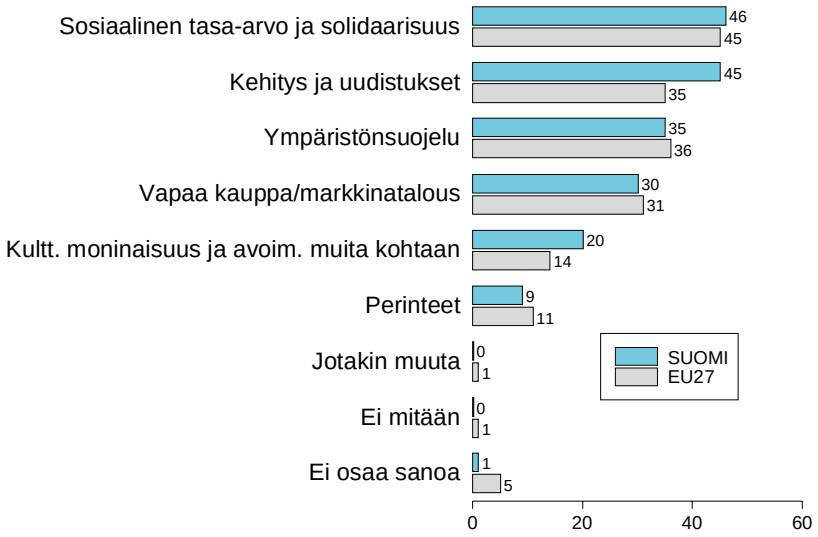

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QC4.

MIKÄ SEURAAVISTA VÄITTÄMISTÄ KUVAA PARHAITEN OMAA MIELIPIDETTÄ SIITÄ, KUINKA YHTEISKUNTAAMME VOIDAAN MUUTTAA (%).

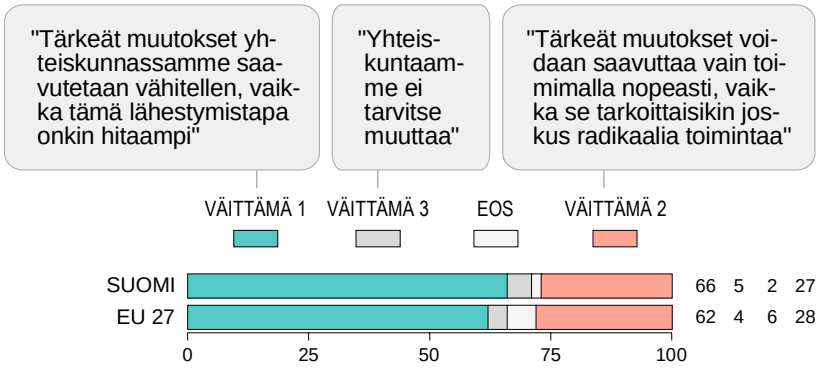

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QB8.

MIKÄ SEURAAVISTA TAHOISTA KYKENEE PARHAITEN HOITAMAAN TALOUS- JA RAHOITUSKRIISIN VAIKUTUKSIA (%).

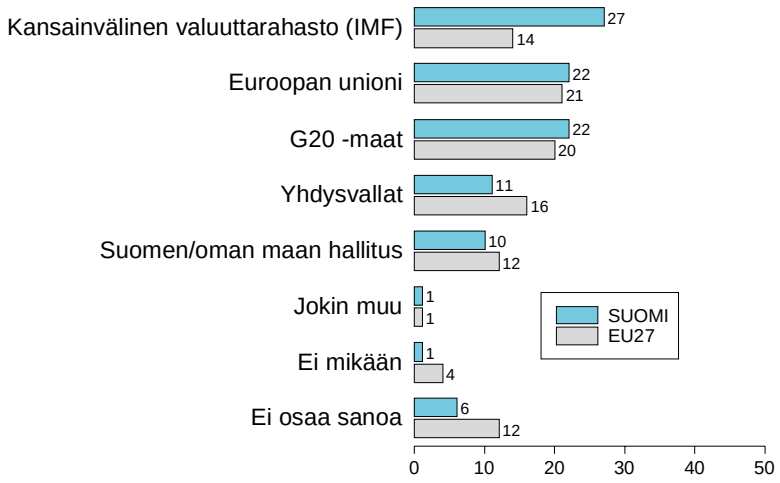

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Reilu neljännes (27 %) suomalaisista luottaa eniten kansainväliseen valuuttarahastoon, reilu viidennes Euroopan unioniin (22 %) ja sama osuus G20-maihin (22 %). Usko Yhdysvaltojen kykyyn on melko alhainen (11 %). Kuluvan vuoden alussa, tammi-helmikuussa, toteutetusta tutkimuksesta usko EU:n kykyyn on Suomessa ja muuallakin EU:ssa hieman lisääntynyt. Usko Yhdysvaltojen kykyyn on hieman laantunut. Tämä mahdollisesti johtuu siitä, että arvioitavien tahojen joukkoon on nostettu G20-maat, jotka ovat syöneet USA:n osuutta.

Verrattuna EU:n kansalaisten keskiarvoon suomalaiset uskovat keskimääräistä enemmän IMF:n ja keskimääräistä vähemmän USA:n vaikutusvoimaan. Kantaaottamattomien osuus on ollut alempi Suomessa kuin muissa EU-maissa keskimäärin.

5.4 Ensisijaiset EU:n toimenpiteet autettaessa ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista

Pk-yritysten tukemisen tulisi olla ensisijainen EU:n toimenpide talouskriisissä

Tutkimuksessa pyydettiin vastaajia ilmoittamaan, mitkä kaksi yhdeksästä tarjotusta toimenpiteestä EU:n pitäisi asettaa etusijalle auttaakseen ihmisiä selviytymään talous- ja rahoituskriisin vaikutuksista. Ensisijaiseksi keinoksi suomalaiset asettavat pk- yritysten/pienten yritysten tukemisen (42 % sijoittaa kahden tärkeimmän joukkoon). Toiseksi suosituimmaksi toimenpiteeksi nousee työttömien tukeminen (32 %) ja kolmanneksi sijoittaminen koulutukseen ja tutkimukseen (28 %). Vähemmässä määrin keskeisiksi panostuksen kohteiksi nähdään eläkeläisten tukeminen ja infrastruktuuriin sijoittaminen.

Kaikkien EU-kansalaisten ensisijainen toimenpidesuositus on suomalaisten tapaan pk-/pienten yritysten tukeminen. Suomalaisten tapaan mm. ranskalaiset ja saksalaiset tukisivat ensisijaisesti pk-yrityssektoria. Naapurimme ruotsalaiset eivät suinkaan kulje yhtä jalkaa suomalaisten kanssa. Ruotsalaisista enemmistö (52 %) nostaisi koulutukseen ja tutkimukseen panostamisen kahden ensisijaisimman tukitoimen joukkoon.

6. Euroopan unioni, ihmisoikeuksien puolustaminen ja maahanmuutto

Tutkimuksessa vastaajien tuli ottaa kantaa myös Euroopan unionin tekemisiin ihmisoikeuksien saralla sekä maahanmuuttoa koskeviin asioihin. Tutkimuksessa kysyttiin, tekeekö EU riittävästi ihmisoikeuksien puolustamiseksi ja mitkä ihmisoikeuksiin liittyvät seikat EU:n pitäisi asettaa etusijalle ulkopolitiikassa. Maahanmuuttoa lähestyttiin useamman asenneväittämän kautta.

6.1 EU ja ihmisoikeuksien puolustaminen

Suomalaisten mielestä EU ei ole tehnyt riittävästi edistääkseen ihmisoikeuksia maailmassa

Enemmistö (59 %) suomalaisista arvioi, että EU ei tee riittävästi työtä edistääkseen ja puolustaakseen ihmisoikeuksia maailmassa. Niitä, jotka tohtivat sanoa, että EU tekee asian hyväksi liiankin kanssa, ei juuri Suomesta löydy. Suomalaisten mielipiteiden muutoksesta ei ole tietoa, koska kysymyksenasettelu oli uusi.

Verrattaessa EU:n kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen osoittautuvat suomalaiset keskimääräistä enemmän toimenpiteitä vaativiksi. Suomi kuuluu niiden maiden joukkoon yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa, joissa selvä enemmistö sanoo EU:n toimineen riittämättömästi edistääkseen ja puolustaakseen ihmisoikeuksia. Keski-Euroopan ns. uusissa jäsenmaissa ollaan taipuvaisia sanomaan, että EU on tehnyt asiassa riittävästi työtä.

Kuvio QB10.

MITKÄ KAKSI SEURAAVISTA TOIMENPITEISTÄ EUROOPAN UNIONIN PITÄISI ASETTAA ETUSIJALLE AUTTAAKSEEN IHMISIÄ SELVIYTYMÄÄN TALOUS- JA RAHAKRIISIN VAIKUTUKSISTA (%).

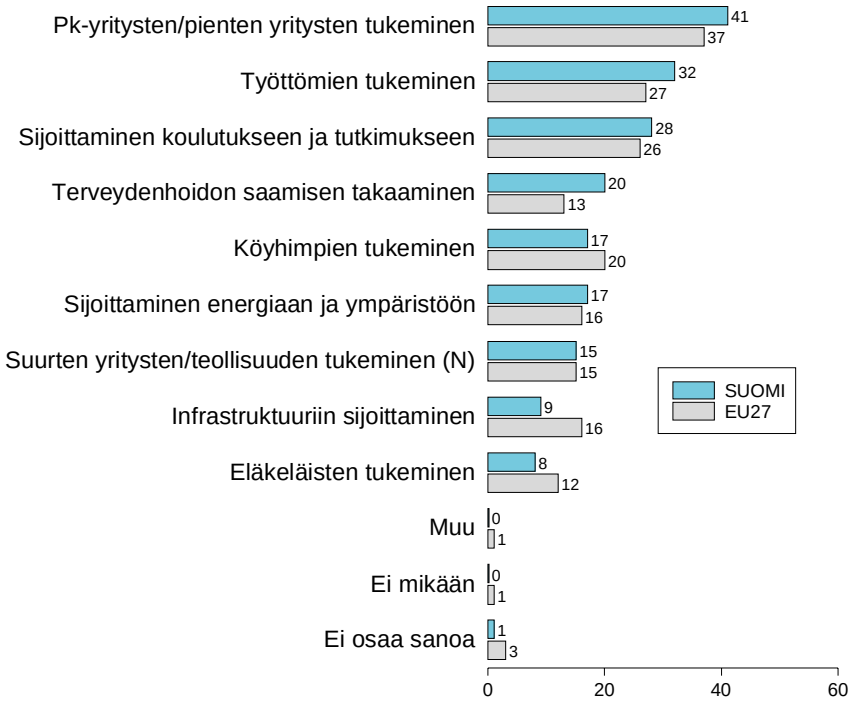

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QD2.

TEKEEKÖ EUROOPAN UNIONI LIIAN PALJON, RIITTÄVÄSTI TAI EI RIITTÄVÄSTI EDISTÄÄKSEEN JA PUOLUSTAAKSEEN IHMISOIKEUKSIA MAAILMASSA (%).

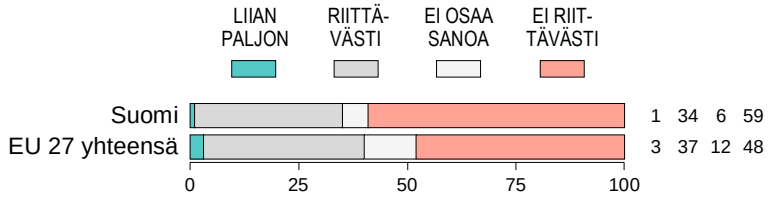

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QD1.

MITKÄ IHMISOIKEUKSIIN LIITTYVÄT SEIKAT EUROOPAN UNIONIN PITÄISI ASETTAA ETUSIJALLE ULKOPOLITIIKASSAAN (%).

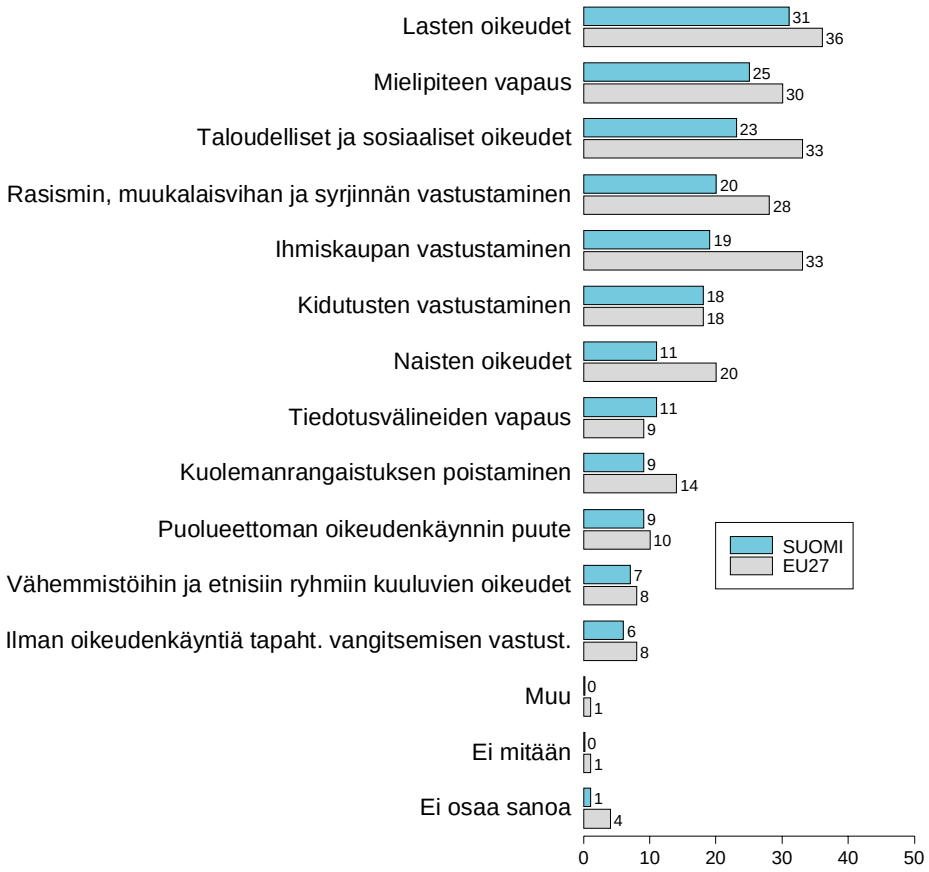

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös, mitkä ihmisoikeuksiin liittyvät seikat EU:n pitäisi asettaa etusijalle ulkopolitiikassaan. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kaksi tärkeintä kahdestatoista vaihtoehdosta. Suomalaisten mielestä EU:n tulisi keskittyä ensisijaisesti lasten oikeuksiin, sitten mielipiteen vapauteen sekä taloudellis-sosiaalisiin oikeuksiin.

Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä EU-maiden kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen käy ilmi, että muualla kuin Suomessa panostettaisiin enemmän naisten oikeuksiin, ihmiskaupan vastustamiseen, muukalaisvihan torjumiseen sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin. Tuloksista käy myös ilmi se, että ongelman läheisyys vaikuttaa vastauksiin. Maissa, joissa ihmiskauppaa sanotaan käydyn tai jota kautta ihmiskauppaa käydään, ovat niitä, joissa toivotaan EU:lta toimia asiassa.

6.2 Näkemykset maahanmuutosta ja maahanmuuttajista

Muut etniset ryhmät rikastuttavat kulttuuria, mutta osa väestöstä arvioi turvattomuuden lisääntyvän

Maahanmuuttoa ja maahanmuuttajia koskevia asenteita mitattiin tutkimuksessa kahdella väittämällä. Enemmistö (72 %) suomalaisista ilmoittaa, että muita etnisiä ryhmiä edustavat ihmiset rikastuttavat Suomen kulttuurielämää. Noin neljännes suomalaisista torjuu ajatuksen. Suomalaiset ovat tästä asiasta vakuuttuneempia kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten käsitykset eivät ole muuttuneet vuodesta 2006, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran.

Suomalaisten mielipiteet jakaantuvat kahtia väitettäessä muiden etnisten ryhmien ihmisten aiheuttavan turvattomuutta. Reilu kaksi viidestä (43 %) yhtyy väittämään ja joka toinen (50 %) torjuu ajatuksen. Suomessa väittämän torjujien määrä on suurempi kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Suomessa hieman aiempaa suurempi osa (35 % → 43 %) väestöstä arvioi muiden etnisten ryhmien ihmisten aiheuttavan turvattomuutta yhteiskunnassa.

Melko suvaitsevaisiksi suomalaiset osoittautuvat kun esitetään ajatus, että muiden etnisten ryhmien läsnäolo lisää työttömyyttä Suomessa. Lähes kaksi kolmesta (63 %) on eri mieltä väittämän kanssa. EU-maissa kansalaiset kokevat muut etniset ryhmä suuremmaksi uhkaksi kuin suomalaiset. Eroa selittänee se, että monissa muissa EU-maissa muiden kuin valtaväestöön kuuluvien ihmisryhmien määrä on tuntuvasti suurempi kuin Suomessa. Suomessa asenteet ovat hieman muuttuneet vuodesta 2006 suuntaan, jossa muiden etnisten ryhmien läsnäolon uskotaan lisäävän työttömyyttä Suomessa (26 % → 31 %).

Suomalaiset kuitenkin arvioivat maan tarvitsevan maahanmuuttajia

Selvä enemmistö (67 %) suomalaisista hyväksyy ajatuksen, että tarvitsemme maahanmuuttajia työskentelemään tietyillä taloutemme osa-alueilla. Niiden osuus, jotka arvioivat maahanmuuttajia tarvittavan, on hieman lisääntynyt vuodesta 2006 (62 % → 67 %). EU-maiden kansalaiset ovat keskimäärin selvästi varauksellisempia kuin suomalaiset.

Enemmistö (66 %) suomalaisista torjuu väittämän, jonka mukaan maahanmuuttajat maksavat enemmän veroja kuin mitä hyötyvät sosiaali- ja terveyspalveluista. Torjunta on Suomessa suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin. Koska tämä väittämä oli tutkimuksessa uusi, asennemuutosta ei ole mahdollista rekisteröidä. Väittämän torjujien osuus on suurta Suomen ohella mm. Saksassa, Itävallassa ja Ranskassa.

Kuvio QH1.

SUHTAUTUMINEN MAAHANMUUTTOA JA MAAHANMUUTTA-JIA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

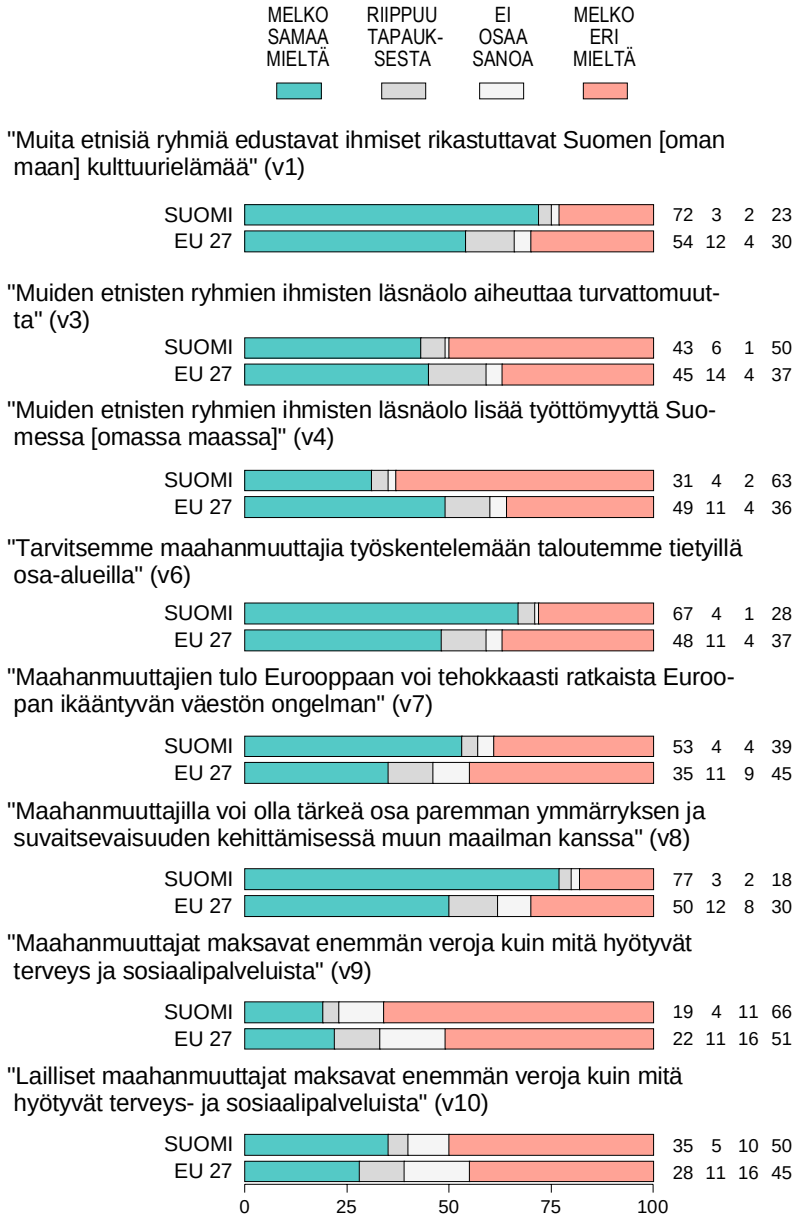

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QH1-3.

"MUIDEN ETNISTEN RYHMIEN IHMISTEN LÄSNÄOLO AIHEUTTAA TURVATTOMUUTTA" (%).

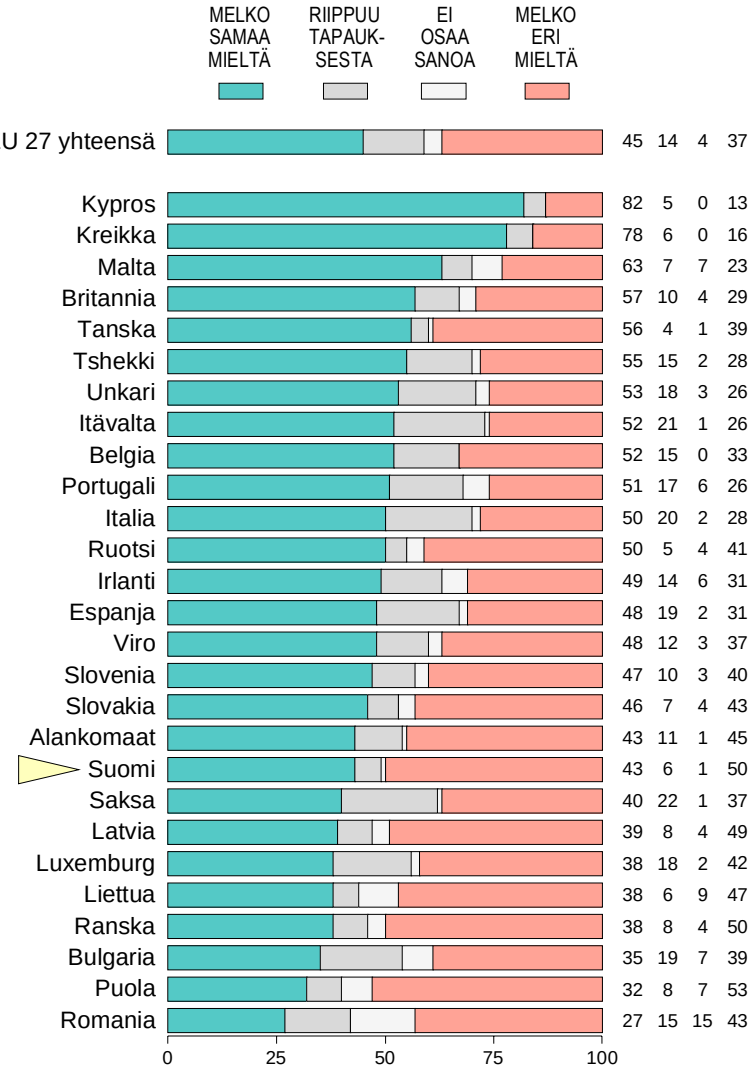

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Kuvio QH1-6.

"TARVITSEMME MAAHANMUUTTAJIA TYÖSKENTELEMÄÄN TALOUTEMME TIETYILLÄ OSA-ALUEILLA" (%).

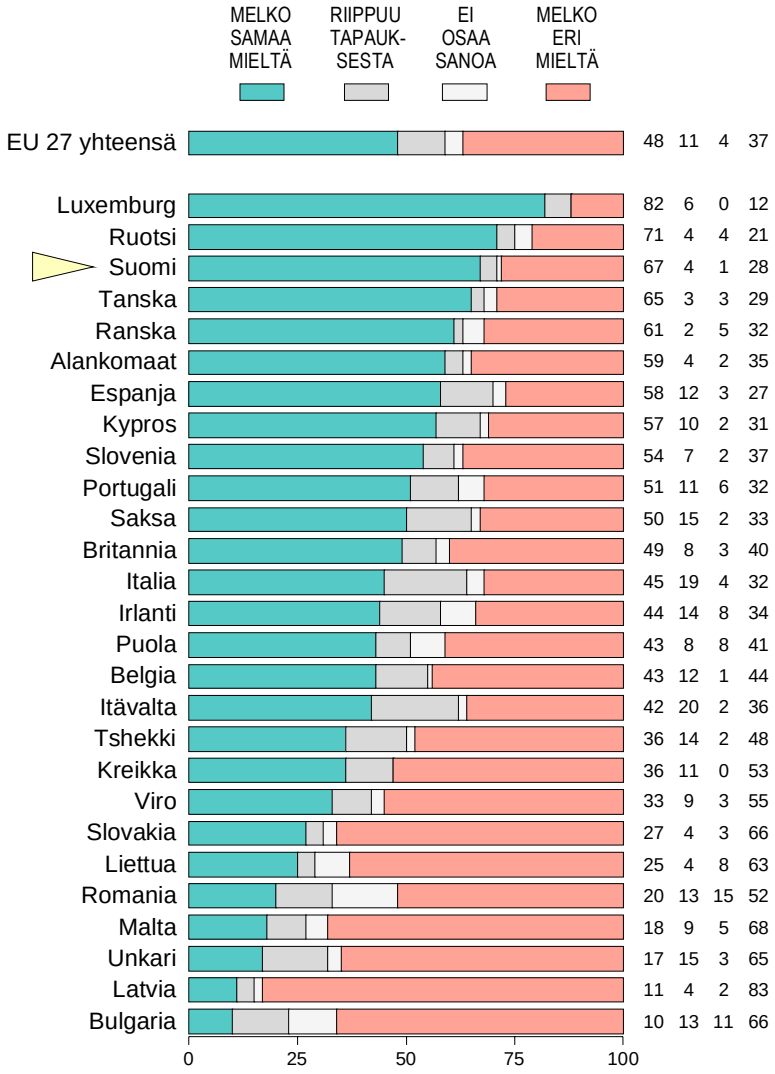

Eurobarometri 71 Suomi / TNS-Gallup Oy 2009 PGraphics

Tutkimuksessa esitettiin toinen samansuuntainen kysymyksenasettelu. Väitettiin, että lailliset maahanmuuttajat maksavat enemmän veroja kuin mitä hyötyvät sosiaali- ja terveyspalveluista. Mielipide Suomessa muuttuu maahanmuuttajamyönteisemmäksi. Nyt väittämän torjuvia on enää puolet (50 %) väestöstä. Muualla EU:ssa määrite laillinen maahanmuuttaja ei saa aikaan samansuuntaista reaktiota kuin Suomessa. Osa suomalaisista kokee selvän eron maahanmuuttajien ja laillisten maahanmuuttajien välillä.

7. Loppuyhteenveto/tiivistelmä

SOSIAALIS-TALOUDELLISET OLOSUHTEET

Suomessa ja Euroopassa asiat huonosti mutta itsellä vielä hyvin

Valtaosa suomalaisista on kutakuinkin tyytyväisiä oman perheen taloudelliseen tilaan (89 %), ympäristön tilaan (84 %) ja henkilökohtaiseen työllisyystilanteeseen (75 %). Sen sijaan maailman taloudellista tilaa suomalaiset pitävät melko tai erittäin huonona (75 %). Heikon suuntaan painuvat myös näkemykset työllisyystilanteesta Suomessa (73 %), Euroopan (55 %) ja Suomen (53 %) taloudellisesta tilasta.

Suomalaisten käsitykset oman maan talous- ja työllisyystilanteesta ovat muuttuneet oleellisesti syksystä 2008. Reilussa puolessa vuodessa käsitykset ovat muuttuneet miltei päinvastaisiksi. Paljon pienempi, mutta samansuuntainen, muutos koskee näkemyksiä Euroopan taloudellisesta tilasta. Suomalaiset kuitenkin näkevät talous- ja työllisyystilanteen, näkökulmasta riippumatta, selvästi myönteisemmässä valossa kuin EU:n kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten näkemykset omasta työllisyystilanteesta tai oman perheen talouden tilasta ovat pysytelleet kutakuinkin ennallaan.

Työttömyys on kohonnut koko maata koskevaksi ykköshuoleksi

Suomalaisten huolilistalla nousee esille kolme ylitse muiden. Ensisijainen ongelma, johon odotetaan ratkaisua, on työttömyys. Tämän jälkeen huolilistan kakkoseksi asettuu taloudellinen tilanne maassa ja kolmanneksi kipeimmäksi ongelmaksi arvioidaan terveydenhuoltojärjestelmä. Verrattaessa suomalaisten näkemyksiä EU-maiden kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen nousee polttopisteeseen ja kipukohteeksi etenkin terveydenhuoltojärjestelmä.

Vuoden 2007 syksystä suomalaisten käsitykset ovat muuttuneet jokseenkin tuntuvasti. Aiempaa kipeämmiksi ongelmiksi koetaan työttömyys, maan taloudellinen tilanne ja terveydenhuoltojärjestelmä. Aiempaa vähemmän kansalaisia huolettavat hintojen nousu, eläkkeet, rikollisuus ja ympäristönsuojelu.

Suomalaiset keskivertoa tyytyväisempiä oman yhteiskunnan sosiaaliturvaan nykyisellään

Suomalaiset tuntevat ylpeyttä sosiaaliturvajärjestelmästämme. Valtaosa (73 %) suomalaisista katsoo, että sosiaaliturvajärjestelmämme voisi toimia mallina muille maille. Lisäksi enemmistö (57 %) suomalaisista torjuu ajatuksen, että suomalainen sosiaaliturva olisi liian kallis yhteiskunnalle. Verrattuna EU:n kansalaisten keskiarvoon suomalaiset asettuvat voimakkaammin puolustamaan omaa sosiaaliturvajärjestelmäänsä.

Suomalaisista enemmistö (51 %) korottaisi omia sosiaaliturvamaksuja (eläkemaksuja), jotta eläkeikä säilyisi ennallaan. Kolmannes (32 %) suomalaisista olisi valmis tekemään työtä pidempään. Hyvin harva (7 %) kannattaa, että eläkeikä pidetään ennallaan ja lasketaan oman eläkkeen määrää.

SUOMEN EU-JÄSENYYS

Tuki Suomen EU-jäsenyydelle on lisääntynyt

Enemmistö (52 %) suomalaisista pitää Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa hyvänä asiana. Vain viidennes (20 %) arvioi jäsenyyden huonoksi asiaksi. Tuki Suomen EU-jäsenyydelle on ollut noususuuntainen vuoden 2006 syksystä lähtien.

Selvä enemmistö (60 %) suomalaisista arvioi Suomen hyötyneen EU-jäsenyydestä. Niitä, jotka epäilevät hyötyjä löytyy kolmasosan (33 %) verran. Suomalaisten tyytyväisyys jäsenyyteen on tälläkin mittarilla kasvu-uralla.

Keväästä 2008 on niiden osuus, jotka arvioivat Suomen hyötyneen jäsenyydestä, lisääntynyt yhdeksällä prosenttiyksiköllä. Vastaavasti hyötyjä epäilevien osuus on vähentynyt kahdeksalla prosenttiyksiköllä. Suomalaisten suhtautuminen on mittarilla lähellä EU:n keskiarvoa. Monina aiempina vuosina suomalaiset kuuluivat EU-maiden epäilevimpien joukkoon.

Suomalaiset tyytyväisiä euroon mutta kansalaisten vaikutusmahdollisuudet hiertävät

Enemmistö (65 %) suomalaisista arvioi oman maan taloudellisen tilanteen olevan vakaampi, koska Suomi on euroalueen jäsen. Euromaissa ei olla keskimäärin likimainkaan yhtä yksimielisiä kuin Suomessa. Kaikista euromaiden kansalaisista noin puolet tuntee oman maan taloudellisen tilanteen olevan vakaampi euroalueen jäsenenä. Suomalaisten suhtautuminen asiaan ei ole muuttunut syksystä 2008.

Enemmistö (57 %) suomalaisista ei usko, että heidän äänellään olisi merkitystä Euroopan unionissa. Epäusko kansalaisten vaikutusmahdollisuuksiin on melko laajaa myös EU-maissa keskimäärin. Syksystä 2008 on suomalaisten suhtautuminen kuitenkin muuttunut. Viime syksynä vain reilu neljännes uskoi äänellään olevan merkitystä ja nyt näin ajattelee kaksi viidestä. Lukema on käytännössä sama kuin niiden osuus, jotka äänestivät kesäkuussa järjestetyissä eurovaaleissa.

Vaikka suomalaiset sanovat hyötyneensä EU-jäsenyydestä, he suhtautuvat kuitenkin epäileväisesti siihen, että Suomen edut otettaisiin hyvin huomioon EU:ssa (64 %). Suomalaisten näkemykset ovat selvästi varauksellisempia kuin EU-maiden kansalaisten keskimäärin. Suomalaisten kriittisyys on kuitenkin jonkin verran lieventynyt viime vuoden syksystä. Tässä asiassa suomalaiset kuuluvat ns. tyytymättömien EU-maiden joukkoon.

EU VUONNA 2030

Suomalaisten mielestä EU-kansalaisten elämä ei helpotu mutta ei vaikeudukaan

Suomalaisista noin kolmannes (35 %) uskoo kansalaisten elämän EU:ssa olevan nykyistä helpompaa vuonna 2030. Päinvastaista mieltä olevia on neljänneksen (25 %) verran. Kaksi viidestä (38 %) arvioi, että elämä ei ole helpompaa mutta ei myöskään vaikeampaa. Suomalaisista vain hieman useampi kuin EU-kansalaisista keskimäärin arvioi elämän EU:ssa helpommaksi vuonna 2030 kuin nykyisin.

Enemmistö (62 %) suomalaisista uskoo, että ihmiset elävät vuonna 2030 sellaisessa yhteiskunnassa EU:ssa, jossa painotetaan enemmän yhteisöllisyyttä kuin yksilöllisyyttä. Tätä suomalaisten enemmistö myös näyttää henkilökohtaisesti haluavan. Enemmistö (58 %)asettaisi etusijalle yhteiskunnan jossa painotetaan enemmän yhteisöllisyyttä kuin yksilöllisyyttä.

Suomalaiset eivät kuitenkaan ole EU:n kansalaisten joukossa poikkeuksellisen yhteisöhakuisia. Suomalaisten näkemykset osuvat lähelle EU:n keskiarvoa.

Suomalaiset panostaisivat vapaa-aikaan

Enemmistö (55 %) suomalaisista otaksuu noin kahdenkymmenen vuoden kuluttua elävänsä EU:ssa sellaisessa yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän työtä kuin vapaa-aikaa. Lukema on suurempi kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Suomalaisten ennustukset ja toiveet eivät välttämättä kohtaa toisiaan.

Toiveena (56 %) suomalaisilla olisi elää sellaisessa EU:ssa, jossa priorisoidaan enemmän vapaa-aikaa kuin työtä. Suomalaisten vapaa-aikahakuisuus on suurempaa kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin.

GLOBALISAATIO JA TALOUSKRIISI

Suomalaiset suitsisivat globalisaatiota

Valtaosa (70 %) suomalaisista katsoo, että globalisaatio mahdollistaa taloudellisen kasvun. Samaan hengenvetoon kaksi kolmesta (66 %) ilmoittaa, että globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoisuutta. Osaksi juuri viimemainitun uskomuksen takia kolme neljästä (78 %) suomalaisesta sanoo, että globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi. Suomalaiset haluavat, että globalisaatiota voitaisiin maailmanlaajuisesti säännellä.

Enemmistö (59 %) suomalaisista arvioi EU:n osaltaan suojaavan unionin kansalaisia globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta. Tämä käsitys on Suomessa yleisempi kuin EU-maissa keskimäärin. Monissa maissa kansalaisille on tuottanut tuskia muodostaa mielipidettä asiasta. Näin etenkin monissa uusissa EU:n jäsenmaissa.

Paljon vakuuttuneempia suomalaiset ovat silloin, kun he ottavat kantaa siihen saavatko kansalaiset EU:n avulla enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista. Suomalaisista lähes kolme neljästä (73 %) arvioi hyötyvänsä paremmin globalisaation myönteisistä vaikutuksista EU:n avulla. Suomalaiset ovat selvästi vakuuttuneempia asiasta kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

Suomalaisilla, niin kuin ei EU:n kansalaisilla muutoinkaan, ei ole yksimielistä näkemystä siitä, mikä taho pystyy parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia. Reilu neljännes suomalaisista luottaa eniten kansainväliseen valuuttarahastoon, reilu viidennes Euroopan unioniin ja sama osuus G20-maihin. Usko Yhdysvaltojen kykyyn on melko alhainen. Kuluvan vuoden alussa, tammi-helmikuussa, toteutetusta tutkimuksesta usko EU:n kykyyn on Suomessa ja muuallakin EU:ssa hieman lisääntynyt.

IHMISOIKEUDET JA MAAHANMUUTTO

Suomalaisten mielestä EU ei ole tehnyt riittävästi edistääkseen ihmisoikeuksia maailmassa

Enemmistö (59 %) suomalaisista arvioi, että EU ei tee riittävästi työtä edistääkseen ja puolustaakseen ihmisoikeuksia maailmassa. Niitä, jotka tohtivat sanoa, että EU tekee asian hyväksi liiankin kanssa, ei juuri Suomesta löydy. Verrattaessa EU:n kansalaisten keskimääräiseen suhtautumiseen osoittautuvat suomalaiset keskimääräistä enemmän toimenpiteitä vaativiksi. Suomi kuuluu niiden maiden joukkoon yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa, joissa selvä enemmistö sanoo EU:n toimineen riittämättömästi edistääkseen ja puolustaakseen ihmisoikeuksia.

Suomalaisten mielipiteet jakaantuvat kahtia väitettäessä muiden etnisten ryhmien ihmisten aiheuttavan turvattomuutta. Reilu kaksi viidestä (43 %) yhtyy väittämään ja joka toinen (50 %) torjuu ajatuksen. Suomessa väittämän torjujien määrä on suurempi kuin EU:n kansalaisten keskuudessa keskimäärin. Suomessa hieman aiempaa suurempi osa väestöstä arvioi muiden etnisten ryhmien ihmisten aiheuttavan turvattomuutta yhteiskunnassa.

Tietyillä talouden osa-alueilla tarvitaan maahanmuuttajia

Melko suvaitsevaisiksi suomalaiset osoittautuvat kun esitetään ajatus, että muiden etnisten ryhmien läsnäolo lisää työttömyyttä Suomessa. Lähes kaksi kolmesta (63 %) on eri mieltä väittämän kanssa. EU-maissa kansalaiset kokevat muut etniset ryhmä suuremmaksi uhkaksi kuin suomalaiset. Eroa selittänee se, että monissa muissa EU-maissa muiden kuin valtaväestöön kuuluvien ihmisryhmien määrä on tuntuvasti suurempi kuin Suomessa. Suomessa asenteet ovat hieman muuttuneet vuodesta 2006 suuntaan, jossa muiden etnisten ryhmien läsnäolon uskotaan lisäävän työttömyyttä Suomessa.

Selvä enemmistö (67 %) suomalaisista hyväksyy ajatuksen, että tarvitsemme maahanmuuttajia työskentelemään tietyillä taloutemme osa-alueilla. EU-maiden kansalaiset ovat keskimäärin selvästi varauksellisempia kuin suomalaiset.

Enemmistö (66 %) suomalaisista torjuu väittämän, jonka mukaan maahanmuuttajat maksavat enemmän veroja kuin mitä hyötyvät sosiaali- ja terveyspalveluista. Torjunta on Suomessa suurempaa kuin EU-maissa keskimäärin. Väittämän torjujien osuus on suurta Suomen ohella mm. Saksassa, Itävallassa ja Ranskassa.

LIITTEET

EUROBAROMETER 71.3
TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 12th of June and the 6th of July 2009, TNS Opinion & Social, a consortium created between TNS plc and TNS opinion, carried out wave 71.3 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, “Research and Political Analysis”.

The EUROBAROMETER 71.3 covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 18 years and over (16 years and over in Austria). The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview)* was used in those countries where this technique was available.

EUROBAROMETER

European Commission

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	983	15/06/2009	07/07/2009	8.786.805
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.023	12/06/2009	22/06/2009	6.647.375
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.094	13/06/2009	26/06/2009	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.012	12/06/2009	02/07/2009	4.432.931
DE	Germany	TNS Infratest	1.521	17/06/2009	03/07/2009	64.546.096
EE	Estonia	Emor	1.006	12/06/2009	02/07/2009	887.094
IE	Ireland	TNS MRBI	1.006	17/06/2009	02/07/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	12/06/2009	02/07/2009	8.691.304
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.002	16/06/2009	03/07/2009	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.038	12/06/2009	30/06/2009	46.425.653
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	13/06/2009	01/07/2009	48.892.559
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	505	12/06/2009	30/06/2009	638.900
LV	Latvia	TNS Latvia	1.008	12/06/2009	30/06/2009	1.444.884
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.016	12/06/2009	25/06/2009	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	530	17/06/2009	06/07/2009	388.914
HU	Hungary	TNS Hungary	1.004	13/06/2009	01/07/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	12/06/2009	29/06/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.000	12/06/2009	03/07/2009	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.015	12/06/2009	03/07/2009	7.004.205
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	18/06/2009	02/07/2009	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.010	16/06/2009	03/07/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.012	12/06/2009	23/06/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.012	12/06/2009	28/06/2009	1.729.298
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.065	13/06/2009	30/06/2009	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.012	16/06/2009	06/07/2009	4.353.495
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.068	14/06/2009	03/07/2009	7.562.263
UK	United Kingdom	TNS UK	1.352	12/06/2009	28/06/2009	50.519.877
TOTAL			26.830	12/06/2009	06/07/2009	453.722.173

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

A	Työnumero

(101-105)

EB71.2 A

B	Maakoodi

(106-107)

EB71.2 B

C	our survey number

(108-110)

EB71.2 C

D	Lomakenumero

(111-116)

EB71.2 D

E	Lomakeversio

	(117)
A	1
B	2

EB71.2 E

Kohtaa 28 ei kysytä Suomessa

Kohtaa 29 ei kysytä Suomessa

Kohtaa 30 ei kysytä Suomessa

ASK ITEM 31 ONLY IN FORMER YUGOSLAV REPUBLIC OF MACEDONIA

Q1	Mikä on kansallisuutenne? Olkaa hyvä ja kertokaa, mistä maasta (maista) olette kotoisin.

(Useampi vastaus mahdollinen)

	(138-170)
Belgia	1,
Tanska	2,
Saksa	3,
Kreikka	4,
Espanja	5,
Ranska	6,
Irlanti	7,
Italia	8,
Luxemburg	9,
Alankomaat (Hollanti)	10,
Portugali	11,
Yhdistynyt kuningaskunta (Iso-Britannia, Pohjois-Irlanti)	12,
Itävalta	13,
Ruotsi	14,
Suomi	15,
Kypros (eteläosa)	16,
Tšekin tasavalta	17,
Viro	18,
Unkari	19,
Latvia	20,
Liettua	21,
Malta	22,
Puola	23,
Slovakia	24,
Slovenia	25,
Bulgaria	26,
Romania	27,
Joku muu maa/maat	32,
EOS	33,

EB69.2 Q1

IF OTHER or DK THEN CLOSE INTERVIEW

YDINKYSYMYKSET

1) SOSIAALIS-TALOUDELLISET INDIKAATTORIT

QA1 Oletteko elämäänne kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, ette kovin tyytyväinen vai ette lainkaan tyytyväinen?

(LUETTELE)

	(191)
Erittäin tyytyväinen	1
Melko tyytyväinen	2
Ette kovin tyytyväinen	3
Ette lainkaan tyytyväinen	4
EOS	5

EB70.1 QA3

DO NOT ASK QA2a in CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA2b

QA2a Millaiseksi arvioisitte tämänhetkisen tilanteen kunkin seuraavan asian kohdalla?

(KORTTI QA2- YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Erittäin hyvä	Melko hyvä	Melko huono	Erittäin huono	EOS
(192)	1	Suomen taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(193)	2	Euroopan taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(194)	3	Maailman taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(195)	4	Henkilökohtainen työllisyystilanteenne	1	2	3	4	5
(196)	5	Perheenne taloudellinen tilanne	1	2	3	4	5
(197)	6	Työllisyystilanne Suomessa	1	2	3	4	5
(198)	7	Ympäristön tila Suomessa	1	2	3	4	5

EB71.1 QA3a (ITEMS 1 TO 6) + EB70.1 QA4a (ITEM 7)

ASK QA2b ONLY IN CY(tcc) – OTHERS GO TO QA3a

DO NOT ASK QA3a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA3b

QA3a Mitä odotatte seuraavilta 12 kuukaudelta: ovatko seuraavat 12 kuukautta paremmat, huonommat vai samanlaiset, kun ajattelette…?

(YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Paremmat	Huonommat	Samanlaiset	EOS
(206)	1	Omaa elämäänne yleensä	1	2	3	4
(207)	2	Suomen taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(208)	3	Oman kotitaloutenne taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(209)	4	Suomen työllisyystilannetta	1	2	3	4
(210)	5	Henkilökohtaista työllisyystilannettanne	1	2	3	4
(211)	6	Euroopan unionin taloudellista tilannetta	1	2	3	4
(212)	7	Maailman taloudellista tilannetta	1	2	3	4

EB71.1 QA4a

ASK QA3b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QA4a

DO NOT ASK QA4a AND QA5a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA4b

QA4a	Mitkä mielestänne ovat tällä hetkellä Suomessa kaksi tärkeintä kysymystä, jotka vaativat ratkaisua?

(KORTTI QA4A - LUETTELE- KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(220-237)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveydenhuoltojärjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
(OSITE A) Ympäristönsuojelu	13,
(OSITE B) Ympäristö	14,
Energia	15,
Ei mikään (SPONTAANI)	16,
Muu (SPONTAANI)	17,
EOS	18,

EB71.1 QA5a TREND MODIFIED

QA5a	Entä mitkä seuraavista ovat teille henkilökohtaisesti kaksi tärkeintä ongelmaa?

(KORTTI QA5A - KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(238-255)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveydenhuoltojärjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
(OSITE A) Ympäristönsuojelu	13,
(OSITE B) Ympäristö	14,
Energia	15,
Ei mikään (SPONTAANI)	16,
Muu (Spontaani)	17,
EOS	18,

EB71.1 QA5b TREND MODIFIED

ASK QA4b AND QA5b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QA6a

2) KÄSITYS EUROOPAN UNIONISTA

ASK QA6a AND QA7a ONLY IN EU27 – FYROM, TR AND HR GO TO QA6b – CY(tcc) GO TO QA6c

QA6a	Yleisesti ottaen, onko Suomen jäsenyys Euroopan unionissa mielestänne…?

(LUETTELE)

	(292)
Hyvä asia	1
Huono asia	2
Ei hyvä eikä huono asia	3
EOS	4

EB71.1 QA6a

QA7a	Kaikki näkökohdat huomioon ottaen sanoisitteko, että Suomi on hyötynyt vai ei ole hyötynyt Euroopan unionin jäsenyydestä?

	(293)
Hyötynyt	1
Ei ole hyötynyt	2
EOS	3

EB71.1 QA7a

ASK QA6b AND QA7b ONLY in FYROM, TR and HR – EU27 GO TO QA8a - CY(tcc) GO TO QA6c

ASK QA6c AND QA7c ONLY in CY(tcc) – OTHERS GO TO QA8a

DO NOT ASK QA8a IN CY(tcc) – CY(tcc) GO TO QA8b

QA8a	Sanoisitteko, että asiat ovat nyt yleisesti ottaen menossa hyvään vai huonoon suuntaan…?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Asiat ovat menossa hyvään suuntaan	Asiat ovat menossa huonoon suuntaan	Ei kumpaankaan (SPONTANI)	EOS
(298)	1	Suomessa	1	2	3	4
(299)	2	Euroopan unionissa	1	2	3	4

EB71.1 QA8a TREND MODIFIED

ASK QA8b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QA9

QA9: DO NOT ASK ITEMS 1, 3 and 4 in CY(tcc)

QA9	Seuraavaksi haluaisin kysyä Teiltä, kuinka paljon luotatte eräisiin yhteiskunnallisiin instituutioihin. Olkaa hyvä ja sanokaa kunkin luettelemani instituution osalta, luotatteko siihen vai ettekö luota siihen?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	LUOTTAA	EI LUOTA	EOS
(302)	1	Suomen oikeuslaitos	1	2	3
(303)	2	Puolueet	1	2	3
(304)	3	Suomen hallitus	1	2	3
(305)	4	Suomen eduskunta	1	2	3
(306)	5	Euroopan unioni	1	2	3
(307)	6	Yhdistyneet Kansakunnat (YK)	1	2	3

EB71.1 QA9 (items 3-5) + EB70.1 QA12 (items 1-2,6)

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA10	Antaako Euroopan unioni yleisesti ottaen mielestänne hyvin positiivisen, melko positiivisen, neutraalin, melko negatiivisen vai hyvin negatiivisen vaikutelman itsestään?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(308)
Hyvin positiivisen	1
Melko positiivisen	2
Neutraalin	3
Melko negatiivisen	4
Hyvin negatiivisen	5
EOS	6

EB71.1 QA10

QA11	Mitä Euroopan unioni merkitsee Teille henkilökohtaisesti?

(NÄYTÄ VUOROTELLEN KORTTI QA11_A tai _B- USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)

	(309-324)
Rauhaa	1,
Taloudellista hyvinvointia	2,
Demokratiaa	3,
Sosiaaliturvaa	4,
Vapautta matkustaa, opiskella ja tehdä työtä kaikkialla Euroopan unionissa	5,
Kulttuurista monimuotoisuutta	6,
Painavampaa sananvaltaa maailmassa	7,
Euroa	8,
Työttömyyttä	9,
Byrokratiaa (virkavaltaisuutta)	10,
Varojen haaskausta	11,
Kulttuuri-identiteettimme menettämistä	12,
Enemmän rikollisuutta	13,
Riittämätöntä ulkorajojen valvontaa	14,
Muuta (Spontaani)	15,
EOS	16,

EB70.1 QA14

DO NOT ASK QA12a IN CY(tcc) - ASK ITEM 1 ONLY IN EU27 COUNTRIES THAT ARE NOT IN THE EURO AREA - ASK ITEM 2 ONLY IN THE EURO AREA - FM, HR AND TR ASK ONLY ITEMS 3, 4, 5 AND 6 - CY(tcc) GO TO QA12b

QA12a	Oletteko samaa vai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä?

		(LUETTELE)	Samaa mieltä	Eri mieltä	EOS
(326)	2	Tunnen, että taloudellinen tilanteemme on vakaampi, koska Suomi on euroalueen jäsen	1	2	3
(327)	3	Äänelläni on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(328)	4	Äänelläni on merkitystä Suomessa	1	2	3
(329)	5	Ymmärrän Euroopan unionin toimintatapoja	1	2	3
(330)	6	Maallamme on merkitystä Euroopan unionissa	1	2	3
(331)	7	Suomen edut otetaan hyvin huomioon Euroopan unionissa	1	2	3

EB70.1 QA15a TREND MODIFIED

ASK QA12b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QA13

KYSYTÄÄN KAIKILTA

QA13	Oletteko koskaan kuullut näistä toimielimistä…?

		(LUETTELE)	Kyllä	Ei	EOS
(336)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(337)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(338)	3	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB70.1 QA16 TREND MODIFIED

QA14	Kertokaa kustakin Euroopan unionin toimielimestä, katsotteko luottavanne siihen vai ette?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Luottaa	Ei luota	EOS
(339)	1	Euroopan parlamentti	1	2	3
(340)	2	Euroopan komissio	1	2	3
(341)	3	Euroopan keskuspankki	1	2	3

EB71.1 QA11

QA15	Mikä on Teidän mielipiteenne seuraavista ehdotuksista? Kertokaa jokaisesta ehdotuksesta, oletteko sen puolesta vai sitä vastaan.

		(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Puolesta	Vastaan	EOS
(342)	1	Euroopan rahaliitto ja yhteinen valuutta, euro	1	2	3
(343)	2	Euroopan unionin lisälaajentuminen ottamalla tulevina vuosina mukaan muita maita	1	2	3
(344)	3	Eurooppaa kehitetään yhden valtioryhmän piirissä nopeammin kuin muissa valtioissa	1	2	3

EB70.1 QA27 TREND MODIFIED

QA16	Kertokaa jokaisen seuraavan aiheen kohdalla, pitäisikö mielestänne päätöksenteon tapahtua enemmän EU:n tasolla vaiko päinvastoin vähemmän EU:n tasolla?

(NÄYTÄ KORTTI QA16- YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Enemmän	Vähemmän	Ei muutosta (SPONTANI)	EOS
(345)	1	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3	4
(346)	2	Sosiaalisten oikeuksien turvaaminen	1	2	3	4
(347)	3	Taloudellisen kasvun varmistaminen	1	2	3	4
(348)	4	Kamppailu järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan	1	2	3	4
(349)	5	Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3	4
(350)	6	Ruoan turvallisuuden varmistaminen	1	2	3	4
(351)	7	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4
(352)	8	Suurten terveysongelmien hoitaminen	1	2	3	4
(353)	9	Miesten ja naisten tasa-arvoinen kohteleminen	1	2	3	4
(354)	10	Maatalouden tukeminen	1	2	3	4
(355)	11	Demokratian ja rauhan edistäminen maailmassa	1	2	3	4
(356)	12	Yhteistyö tutkimustyössä ja uutuuksien kehittelyssä	1	2	3	4
(357)	13	Energian jatkuvan saannin turvaaminen	1	2	3	4

EB65.1 QA8 TREND MODIFIED

QA17	Miten arvioisitte Euroopan unionin toimintaa seuraavilla alueilla? Käyttäkää asteikkoa 1- 10, jossa "1" tarkoittaa, että Euroopan unionin toiminta tällä alueella "ei ole ollut lainkaan tyydyttävää" ja "10" tarkoittaa, että Euroopan unionin toiminta on ollut erittäin tyydyttävää.

(NÄYTÄ KORTTI QA17 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	1 Ei lainkaan tyydyttävää	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Erittäin tyydyttävää	EOS
(358-359)	1	Kamppailu työttömyyttä vastaan	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(360-361)	2	Sosiaalisten oikeuksien turvaaminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(362-363)	3	Taloudellisen kasvun varmistaminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(364-365)	4	Kamppailu järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(366-367)	5	Kamppailu terrorismia vastaan	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(368-369)	6	Ruoan turvallisuuden varmistaminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(370-371)	7	Ympäristönsuojelu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(372-373)	8	Suurten terveysongelmien hoitaminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(374-375)	9	Miesten ja naisten tasa-arvoinen kohteleminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(376-377)	10	Maatalouden tukeminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(378-379)	11	Demokratian ja rauhan edistäminen maailmassa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(380-381)	12	Yhteistyö tutkimustyössä ja uutuuksien kehittelyssä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(382-383)	13	Energian jatkuvan saannin turvaaminen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

EB65.1 QA13 TREND MODIFIED

ASK QA18a TO SPLIT A - OTHERS GO TO QA18b

QA18a	Euroopan yhdentymisessä on keskitytty useisiin kysymyksiin viime vuosien aikana. Mitä asioita Euroopan unionin toimielinten tulisi mielestänne painottaa tulevina vuosina, jotta Euroopan unioni vahvistuisi tulevaisuudessa?

(NÄYTÄ KORTTI QA18_A TAI QA18_B - ROTATOI - KORKEINTAAN KOLME VASTAUSTA)

	(384-401)
Sisämarkkinat	1,
Kulttuuripolitiikka	2,
Euroopan unionin ulkopolitiikka	3,
Euroopan unionin puolustuspolitiikka	4,
Maahanmuuttoasiat	5,
Euroopan unionin koulutuspolitiikka	6,
Ympäristöasiat	7,
Energia-asiat	8,
Solidaarisuus köyhempiä alueita kohtaan	9,
Tieteellinen tutkimus	10,
Sosiaali- ja terveysasiat	11,
Kamppailu rikollisuutta vastaan	12,
Taistelu ilmastonmuutosta vastaan	13,
Talousasiat	14,
Liikenne- ja energiainfrastruktuuri	15,
Muut (SPONTAANI)	16,
Ei mitään näistä (SPONTAANI)	17,
EOS	18,

EB71.1 QA16

ASK QA18b TO SPLIT B - OTHERS GO TO QA19

QA18b	Mihin seuraavista seikoista Euroopan unionin toimielinten pitäisi mielestänne keskittyä tulevina vuosina vahvistaakseen EU:ta tulevaisuudessa?

(NÄYTÄ KORTTI QA18_A TAI QA18_B - ROTATOI - KORKEINTAAN KOLME VASTAUSTA)

	(402-419)
EU:n sisämarkkinat	1,
Kulttuuripolitiikka	2,
Ulkopolitiikka	3,
Puolustuspolitiikka	4,
Maahanmuuttoasiat	5,
Koulutuspolitiikka	6,
Ympäristöasiat	7,
Energia-asiat	8,
Köyhempien alueiden tukeminen	9,
Tieteellinen tutkimus ja innovaatio	10,
Sosiaali- ja terveyskysymykset	11,
Kamppailu rikollisuutta vastaan	12,
Ilmastonmuutoksen torjunta	13,
Taloudelliset asiat	14,
Kuljetus- ja energiainfrastruktuuri	15,
Muu (SPONTAANI)	16,
Ei mikään näistä (SPONTAANI)	17,
EOS	18,

NEW

3) KYSYMYKSIÄ PUHEENJOHTAJUUDESTA

ASK QA19 TO QA22 ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO QB1

QA19	Kukin Euroopan unionin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuuden kuukauden ajan Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajana. Tsekin tasavallan puheenjohtajuuskausi on menossa parhaillaan. Oletteko viime aikoina lukenut sanomalehdistä tai kuullut/nähnyt radiosta, televisiosta tai Internetistä jotain Tsekin tasavallan puheenjohtajuuteen liittyvää?

	(420)
Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB70.1 QA29

ASK QA20 ONLY IN CZ - OTHERS EU27 GO TO QA21

ASK QA21 ONLY IN THE EU27 - OTHERS GO TO QB1

QA21	Ruotsin vuoro alkaa 1. heinäkuuta 2009. Oletteko viime aikoina lukenut sanomalehdistä tai kuullut/nähnyt radiosta, televisiosta tai Internetistä jotain Ruotsin puheenjohtajuuteen liittyvää?

	(422)
Kyllä	1
Ei	2
EOS	3

EB70.1 QA31

EUROOPAN UNIONI, MAAILMA, GLOBALISAATIO

QB1a	Mikä seuraavista on mielestänne kaikkein tärkein asia määriteltäessä maan tai maaryhmän valta ja vaikutusvalta maailmassa? Ensimmäiseksi?
QB1b	Entä toiseksi?

(KORTTI QB1_A tai _B - YKSI VASTAUS PER KOHTA)

(LUETTELE - ALHAALTA YLÖS/YLHÄÄLTÄ ALAS)	(444) QB1a Ensimmäiseksi	(445) QB1b Toiseksi
Sen taloudellinen valta	1	1
Sen poliittinen valta	2	2
Sen sotilaallinen voimakkuus	3	3
Sen kulttuurinen vaikutusvalta	4	4
Muu (SPONTAANI)	5	5
Ei mikään (SPONTAANI)	6	6
EOS	7	7

NEW

QB2a	Mikä seuraavista mielestänne parhaiten kuvaa Euroopan unionia? Ensimmäiseksi?
QB2b	Entä toiseksi?

(KORTTI QB1_A tai _B - YKSI VASTAUS PER KOHTA)

(LUETTELE - SAMOIN YLHÄÄLTÄ ALAS/ALHAALTA YLÖS KUIN KYSYMYKSESSÄ QB1)	(446) QB2a Ensimmäiseksi	(447) QB2b Toiseksi
Sen taloudellinen valta	1	1
Sen poliittinen valta	2	2
Sen sotilaallinen voimakkuus	3	3
Sen kulttuurinen vaikutusvalta	4	4
Muu (SPONTAANI)	5	5
Ei mikään (SPONTAANI)	6	6
EOS	7	7

NEW

QB3	Kertokaa kustakin seuraavasta väitteestä oletteko vahvasti samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, jonkin verran eri mieltä vai vahvasti eri mieltä.

(NÄYTÄ KORTTI QB3 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE - ROTATOIDAAN)	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(448)	1	Globalisaatio mahdollistaa taloudellinen kasvun	1	2	3	4	5
(449)	2	Globalisaatio lisää sosiaalista epätasa-arvoa	1	2	3	4	5
(450)	3	Globalisaatio tekee yhteiset maailmanlaajuiset säännöt välttämättömiksi (yleismaailmallinen johtaminen)	1	2	3	4	5

EB69.2 QA47a&b TREND MODIFIED

DO NOT ASK QB4a IN CY(tcc) - CY(tcc) GO TO QB4b

QB4a	Kumpi seuraavista kahdesta väittämästä on lähempänä Teidän mielipidettänne globalisaatiosta ?

(Luettele - vain yksi vastaus)

	(451)
Globalisaatio tarjoaa suomalaisille yrityksille hyviä mahdollisuuksia markkinoiden avautumisen myötä	1
Globalisaatio uhkaa työllisyyttä ja yrityksiä Suomessa	2
EOS	3

EB70.1 QA33a

ASK QB4b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QB5a

ASK QB5a TO SPLIT A - OTHERS GO TO QB5b

QB5a	Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unioni auttaa suojelemaan Euroopan unionin kansalaisia globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta."

(KORTTI QB5- LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(453)
Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB71.1 QA17a

ASK QB5b TO SPLIT B - OTHERS GO TO QB6

QB5b	Missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: "Euroopan unionin avulla Euroopan kansalaiset saavat enemmän hyötyä globalisaation myönteisistä vaikutuksista."

(KORTTI QB5 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(454)
Täysin samaa mieltä	1
Samaa mieltä	2
Eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB71.1 QA17b

DO NOT ASK QB6a IN CY(tcc) - CY(tc) GO TO QB6b

QB6a	Missä määrin uskotte globaalin taloudellisen tilanteen vaikuttavan Suomen taloudelliseen tilanteeseen?

(KORTTI QA17A - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(455)
Suuressa määrin	1
Jossain määrin	2
En oikeastaan	3
Ei lainkaan	4
EOS	5

NEW

ASK QB6b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QB7

ASK ALL

QB7	Entä sanoisitteko, että Euroopan talous toimii paremmin, huonommin vai yhtä hyvin kuin seuraavien maiden talous?

(NÄYTÄ KORTTI QB7)

		(LUETTELE)	Toimii paremmin	Toimii huonommin	Toimii yhtä hyvin	EOS
(457)	1	Yhdysvaltojen talous	1	2	3	4
(458)	2	Japanin talous	1	2	3	4
(459)	3	Kiinan talous	1	2	3	4
(460)	4	Intian talous	1	2	3	4
(461)	5	Venäjän talous	1	2	3	4
(462)	6	Brasilian talous	1	2	3	4

EB69.2 QA50

GLOBAL GOVERNANCE IN THE CONTEXT OF THE ECONOMIC CRISIS/ ROLE OF THE EU

QB8	Mikä seuraavista tahoista mielestänne kykenee parhaiten hoitamaan talous- ja rahoituskriisin vaikutuksia?

(KORTTI QB8- LUETTELE - ROTATOI- VAIN YKSI VASTAUS

	(463)
Suomen hallitus	1
Euroopan unioni	2
Yhdysvallat	3
G20 -maat	4
Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)	5
Muut (SPONTAANI)	6
Ei mitään (SPONTAANI)	7
EOS	8

EB71.1 QD3 TREND MODIFIED

ASK QB9 AND QB10 ONLY IN EU27 - CY(tcc) GO TO QC1b - OTHERS GO TO QC1a

QB9	Missä määrin olette samaa tai eri mieltä siitä, että Euroopan unionilla on riittävästi valtaa ja välineitä puolustaa taloudellisia etujaan globaalissa taloudessa

(KORTTI QB9 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(464)
Täysin samaa mieltä	1
Melko samaa mieltä	2
Melko eri mieltä	3
Täysin eri mieltä	4
EOS	5

EB71.1 QA18 TREND MODIFIED

QB10	Mitkä kaksi seuraavista toimenpiteistä Euroopan unionin pitäisi asettaa etusijalle auttaakseen ihmisiä selviytymään talous- ja rahakriisin vaikutuksista?

(KORTTI QB10- LUETTELE - ROTATOIDAAN - ENINTÄÄN 2 VASTAUSTA)

	(465-476)
Sijoittaminen koulutukseen ja tutkimukseen	1,
Infrastruktuuriin sijoittaminen	2,
Sijoittaminen energiaan ja ympäristöön	3,
Suurten yritysten/teollisuuden tukeminen (N)	4,
Pk-yritysten/pienten yritysten tukeminen	5,
Terveydenhoidon saamisen takaaminen	6,
Eläkeläisten tukeminen	7,
Työttömien tukeminen	8,
Köyhimpien tukeminen	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
Ei mikään (SPONTAANI)	11,
EOS	12,

EB71.1 QA19 TREND MODIFIED

ARVOT

DO NOT ASK QC1a IN CY(tcc) - CY(tcc) GO TO QC1b

QC1a Missä määrin olette samaa tai eri mieltä kustakin seuraavasta väittämästä ….?

(NÄYTÄ KORTTI QC1 -YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(497)	1	Valtio puuttuu liikaa meidän elämäämme	1	2	3	4	5
(498)	2	Talouskasvu pitää asettaa Suomessa etusijalle, vaikka se vahingoittaisikin ympäristöä (A-LOMAKE)	1	2	3	4	5
(499)	3	Ympäristönsuojelu pitäisi asettaa Suomessa etusijalle, vaikka se vähentäisikin talouskasvua (B-LOMAKE)	1	2	3	4	5
(500)	4	Vapaa kilpailu takaa varmimmin taloudellisen hyvinvoinnin	1	2	3	4	5

EB69.2 QD1a TREND MODIFIED

ASK QC1b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QC2

ASK ALL

QC2 Jos seuraavat muutokset elämäntavassamme tapahtuisivat lähitulevaisuudessa, olisiko se mielestänne hyvä tai huono asia tai ei kumpikaan?

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Hyvä asia	Huono asia	Ei hyvä eikä huono asia	EOS
(505)	1	Rahaan ja materiaalisiin seikkoihin kiinnitettäisiin vähemmän huomiota	1	2	3	4
(506)	2	Teknologian kehitykseen kiinnitettäisiin enemmän huomiota	1	2	3	4

NEW

QC3 Mitä kahta seuraava asiaa yhteiskuntamme pitäisi painottaa kohdatakseen tärkeimmät globaalit haasteet?

(NÄYTÄ KORTTI QC3- LUETTELE - ROTATOIDAAN - MAKS. 2 VASTAUSTA)

	(507-515)
Ympäristönsuojelu	1,
Sosiaalinen tasa-arvo ja solidaarisuus	2,
Vapaa kauppa/markkinatalous	3,
Kulttuurinen moninaisuus ja avoimuus muita kohtaan	4,
Kehitys ja uudistukset	5,
Perinteet	6,
Muu (SPONTAANI)	7,
Ei mitään (SPONTAANI)	8,
EOS	9,

NEW

QC4 Mikä seuraavista väittämistä kuvaa parhaiten mielipidettänne siitä, kuinka yhteiskuntaamme voidaan muuttaa?

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(516)
Tärkeät muutokset yhteiskunnassamme saavutetaan vähitellen, vaikka tämä lähestymistapa onkin hitaampi	1
Tärkeät muutokset voidaan saavuttaa vain toimimalla nopeasti, vaikka se tarkoittaisikin joskus radikaalia toimintaa	2
Yhteiskuntaamme ei tarvitse muuttaa (SPONTAANI)	3
EOS	4

NEW

QC5	Mitkä 3 ovat Teidän rahankäytössänne etusijalla?

(NÄYTÄ KORTTI QC5 - LUETTELE - KORKEINTAAN KOLME VASTAUSTA)

	(517-528)
Laskujen maksaminen	1,
Eläkkeeseen säästäminen	2,
Velkojen maksaminen	3,
Talon / asunnon ostaminen	4,
Rahan luovuttaminen lapsilleni / lastenlapsilleni	5,
Perheeni olojen turvaaminen siltä varalta, että sairastuisin tai tulisin työkyvyttömäksi	6,
Hätätapauksien varalta säästäminen	7,
Elää niin hyvin kuin pystyn nykyisillä tuloillani	8,
Yrityksen perustaminen	9,
Ei mikään (SPONTAANI)	10,
Muu (SPONTAANI)	11,
EOS	12,

EB63.2 QD1 TREND MODIFIED

QC6	Huolimatta siitä, etsittekö tällä hetkellä työtä, minkä seuraavista asettaisitte henkilökohtaisesti etusijalle?

(NÄYTÄ KORTTI QC6 - LUETTELE- VAIN YKSI VASTAUS)

	(529)
Hyvä palkka	1
Työn varmuus	2
Mielenkiintoinen työ	3
EOS	4

NEW

IHMISOIKEUSKYSMYKSET

TO ASKED IN EU27 + CY(tcc)+HR+TR+MK

QD1	Mitkä seuraavista ihmisoikeuksiin liittyvistä seikoista Euroopan unionin pitäisi asettaa etusijalle ulkopolitiikassaan?

(NÄYTÄ KORTTI QD1 _A TAI _B- LUETTELE - ROTATOI - KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(550-564)
Kuolemanrangaistuksen poistaminen	1,
Kidutusten vastustaminen	2,
Lasten oikeudet	3,
Naisten oikeudet	4,
Ihmiskaupan vastustaminen	5,
Taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet	6,
Mielipiteen vapaus	7,
Tiedotusvälineiden vapaus	8,
Ilman oikeudenkäyntiä tapahtuvan vangitsemisen vastustaminen	9,
Puolueettoman oikeudenkäynnin puute	10,
Rasismin, muukalaisvihan ja syrjinnän vastustaminen	11,
Vähemmistöihin ja etnisiin ryhmiin kuuluvien oikeudet	12,
Muu (SPONTAANI)	13,
Ei mitään (SPONTAANI)	14,
EOS	15,

NEW

QD2	Tekeekö Euroopan unioni mielestänne liian paljon, riittävästi tai ei riittävästi edistääkseen ja puolustaakseen ihmisoikeuksia maailmassa?

LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(565)
Liian paljon	1
Riittävästi	2
Ei riittävästi	3
EOS	4

NEW

QD3	Kuinka hyvin olette saanut tietoa Euroopan unionin toiminnasta ihmisoikeuksien suojelemiseksi maailmassa?

(Luettele - vain yksi vastaus)

	(566)
Erittäin hyvin	1
Melko hyvin	2
Ei kovin hyvin tietoa	3
Ei lainkaan hyvin	4
EOS	5

NEW

QD4	Missä seuraavista maailman osista EU:n pitäisi vahvistaa pyrkimyksiään ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi?

(NÄYTÄ KORTTI QD4_A TAI QD4_B - VAIN YKSI VASTAUS)

	(567-568)
Saharan eteläpuolinen Afrikka	1
Pohjois-Afrikka	2
Lähi-itä ja Persianlahti	3
Aasia, Keski-Aasia	4
Keski- ja Etelä-Amerikka, Karibia	5
Pohjois-Amerikka	6
Itä-Eurooppa ja Kaukasus	7
Länsi-Balkan	8
Muu (SPONTAANI)	9
Kaikki näistä, ei mikään alue erityisesti (SPONTAANI)	10
Ei mikään (SPONTAANI)	11
EOS	12

NEW

UUDET AIHEET

1) IDENTITEETTI

QE1	Mitkä seuraavista ovat mielestänne kaksi tärkeintä tekijää eurooppalaisen identiteetin muodostumisessa?

(NÄYTÄ KORTTI QE1 _A TAI QE1_B- LUETTELE - ROTATOI - KORKEINTAAN 2 VASTAUSTA)

	(589-598)
Yhteinen historia	1,
Maantiede	2,
Demokraattiset arvot	3,
Sosiaaliturvan korkea taso	4,
Yhteinen kulttuuri	5,
Yhteinen uskonnollinen perintö	6,
Yrittäjyys	7,
Muu (SPONTAANI)	8,
Ei mikään/Ei ole eurooppalaista identiteettiä (SPONTAANI)	9,
EOS	10,

NEW

ASK QE2 AND QE3 ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO QE4

QE2	Ihmiset ovat eri mieltä siitä, mitä merkitsee olla suomalainen. Mitkä seuraavista ovat mielestänne kaikkein tärkeimpiä suomalaisuuden tunnusmerkkejä?

(KORTTI QE2_A TAI QE2_B - ROTATOIDAAN -LUETTELE- MAX. 3 VASTAUSTA)

	(599-611)
Kristinusko	1,
Suomalaisen kulttuuriperinnön jakaminen	2,
On syntynyt Suomessa	3,
Ainakin toinen vanhemmista on suomalainen	4,
Tuntee olevansa suomalainen	5,
Jommankumman Suomen virallisen kielen hallitseminen	7,
Kansalaisoikeuksien harjoittaminen, esim. äänestäminen Suomessa	8,
On kasvanut Suomessa	9,
Toiminta jossakin suomalaisessa yhdistyksessä tai järjestössä	10,
Muu (SPONTAANI)	11,
Ei mikään (SPONTAANI)	12,
EOS	13,

NEW

QE3	Kun ajatellaan eurooppalaisuutta, mitkä seuraavista ovat mielestänne kaikkein tärkeimpiä tunnusmerkkejä?

(KORTTI QE3_ A TAI QE3_B - ROTATOIDAAN -LUETTELE- MAX. 3 VASTAUSTA)

	(612-623)
Kristinusko	1,
Eurooppalaisen kulttuuriperinnön jakaminen	2,
On syntynyt Euroopassa	3,
Ainakin toinen vanhemmista on eurooppalainen	4,
Tuntee olevansa eurooppalainen	5,
Hallita jokin eurooppalainen kieli oman äidinkielen lisäksi	6,
Kansalaisoikeuksien harjoittaminen, esim. äänestäminen Euroopan parlamentin vaaleissa	7,
On kasvanut jossakin Euroopan maassa	8,
Toiminta jossakin yhdistyksessä tai järjestössä, jossa toimii muita EU-maiden kansalaisia	9,
Muu (SPONTAANI)	10,
Ei mikään (SPONTAANI)	11,
EOS	12,

NEW

Seuraavaksi haluaisin teidän ajattelevan maantieteellistä identiteettiä (henkilöllisyyttä). Eri ihmiset käsittävät sen eri tavoin. Ihmiset saattavat pitää itseään eurooppalaisina, suomalaisina tai jonkun alueen jäseninä eriasteisesti. Jotkut sanovat että globalisaation myötä ihmiset tulevat lähemmäs toisiaan 'maailmankansalaisina'.

QE4	Tätä ajatellen, missä määrin te itse tunnette olevanne

(NÄYTÄ KORTTI QE4 - VAIN YKSI VASTAUS RIVÄ KOHDEN)

		(LUETTELE ROTATOIDAAN)	Suuressa määrin	Jossain määrin	En oikeastaan	Ei lainkaan	EOS
(624)	1	Eurooppalainen	1	2	3	4	5
(625)	2	Suomalainen	1	2	3	4	5
(626)	3	Oman lähialueenne asukas	1	2	3	4	5
(627)	4	Maailman kansalainen	1	2	3	4	5

EB69.2 QB1

2) AIKATAULU: TULEVAISUUS - EUROOPAN UNIONI VUONNA 2030

QF1	Oletteko erittäin optimistinen, melko optimistinen, melko pessimistinen vai erittäin pessimistinen Euroopan unionin tulevaisuuden suhteen?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(648)
Erittäin optimistinen	1
Melko optimistinen	2
Melko pessimistinen	3
Erittäin pessimistinen	4
EOS	5

EB69.2 QA38

QF2	Kuvitelkaa minkälainen Euroopan unioni on vuonna 2030. Verrattuna tähän päivään onko EU:n kansalaisten elämä...?

(KORTTI QF2 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(649)
Helpompaa	1
Vaikeampaa	2
Ei helpompaa eikä vaikeampaa	3
EOS	4

NEW

a) ENNUSTEET VUODELLE 2030

QF3	Uskotteko ihmisten vuonna 2030 Euroopan unionissa elävän yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän taloutta vai ympäristöä?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(650)
Taloutta	1
Ympäristöä	2
Molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF4	Uskotteko ihmisten vuonna 2030 Euroopan unionissa elävän yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän yhteisöllisyyttä vai yksilöllisyyttä?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(651)
Yhteisöllisyyttä	1
Yksilöllisyyttä	2
Molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF5	Uskotteko, että ihmiset tulevat elämään yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän työtä vai vapaa-aikaa?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(652)
Työtä	1
Vapaa-aikaa	2
Molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF6	Uskotteko ihmisten vuonna 2030 Euroopan unionissa elävän yhteiskunnassa, jossa painotetaan enemmän järjestystä vai yksilönvapautta?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(653)
Järjestystä	1
Yksilönvapautta	2
Molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF7	Uskotteko että ihmisillä tulee olemaan enemmän vai vähemmän aikaa omistautua perhe-elämälle?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(654)
Enemmän aikaa	1
Vähemmän aikaa	2
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	3
EOS	4

NEW

QF8	Uskotteko ihmisten vuonna 2030 Euroopan unionissa elävän yhteiskunnassa, joka on suvaitsevampi vai suvaitsemattomampi etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä kohtaan?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(655)
Suvaitsevampi	1
Suvaitsemattomampi	2
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	3
EOS	4

NEW

b) TOIVEET VUODELLE 2030

QF9	Nyt puhutaan omista tulevaisuuden toiveistanne ennusteiden sijaan. Asetaisitteko vuonna 2030 Euroopan unionissa etusijalle yhteiskunnan, jossa painotetaan taloutta vai ympäristöä?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(656)
Taloutta	1
Ympäristöä	2
Yhteiskunta, jossa molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF10	Asettaisitteko vuonna 2030 Euroopan unionissa etusijalle yhteiskunnan, jossa painotetaan yhteisöllisyyttä vai yksilöllisyyttä?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(657)
Yhteisöllisyyttä	1
Yksilöllisyyttä	2
Yhteiskunta, jossa molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF11	Asettaisitteko etusijalle yhteiskunnan, jossa painotetaan työtä vai vapaa-aikaa?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(658)
Työtä	1
Vapaa-aikaa	2
Yhteiskunta, jossa molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF12	Asettaisitteko vuonna 2030 Euroopan unionissa etusijalle yhteiskunnan, jossa painotetaan järjestystä vai yksilönvapautta?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(659)
Järjestystä	1
Yksilönvapautta	2
Yhteiskunta, jossa molemmat ovat yhtä tärkeitä (SPONTAANI)	3
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	4
EOS	5

NEW

QF13	Asettaisitteko etusijalle yhteiskunnan, jossa ihmisllä on enemmän vai vähemmän aikaa perhe-elämälle?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(660)
Enemmän aikaa	1
Vähemmän aikaa	2
Ei muutosta, sama tilanne kuin nykyään (SPONTAANI)	3
EOS	4

NEW

QF14	Asettaisitteko vuonna 2030 Euroopan unionissa etusijalle yhteiskunnan, joka on suvaitsevampi vai suvaitsemattomampi etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä kohtaan?

(VAIN YKSI VASTAUS)

	(661)
Suvaitsevampi	1
Suvaitsemattomampi	2
Ei muutosta, tilanne on sama kuin nykyään (SPONTAANI)	3
EOS	4

NEW

QF15	Oletteko seuraavien suhteen sitä mieltä, että vuonna 2030 Euroopan unionissa...?

(KORTTI QF15 - VAIN YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Kyllä, todennäköisesti	Ei, todennäköisesti	EOS
(662)	1	Naisten palkat ovat yleisesti ottaen samalla tasolla kuin miesten palkat ammattitaidon ja kokemuksen ollessa samat	1	2	3
(663)	2	Naisten ja miesten määrä kaikissa poliittisissa elimissä on yhtä suuri	1	2	3

NEW

QF16	Asettaisitteko vuonna 2030 Euroopan unionissa etusijalle yhteiskunnan, jossa

(KORTTI QF16- VAIN YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Kyllä ehdottomasti	Kyllä, jossain määrin	Ei, ei oikeastaan	Ei, ehdottomasti ei	EOS
(664)	1	Naisten palkat ovat yleisesti ottaen samalla tasolla kuin miesten palkat ammattitaidon ja kokemuksen ollessa samat	1	2	3	4	5
(665)	2	Naisten ja miesten määrä kaikissa poliittisissa elimissä on yhtä suuri	1	2	3	4	5

NEW

QF17	Kertoisitteko seuraavien osalta, mikäli Teidän mukaanne vuonna 2030…?

(NÄYTÄ KORTTI QF17 - YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE ROTATOIDAAN)	Kyllä, todennäköisesti	Ei, todennäköisesti ei	EOS
(666)	1	Euroopan unioni on vain toisarvoinen taloudellinen mahti	1	2	3
(667)	2	Euroopan unionin valuutta, euro, on vahvempi valuutta kuin dollari	1	2	3
(668)	3	Euroopan unioni on johtava diplomaattinen voima maailmassa	1	2	3
(669)	4	Euroopan unioni ulottuu laajalle Euroopan mantereen ulkopuolelle (N)	1	2	3

EB67.2 QA38 TREND MODIFIED

QF18	Jos ajattelette edelleen vuoden 2030 tilannetta, mitkä ovat mielestänne kaksi tärkeintä kysymystä, jotka Suomi kohtaa vuonna 2030?

(KORTTI QF18 - LUETTELE - KORKEINTAAN KAKSI VASTAUSTA)

	(670-686)
Rikollisuus	1,
Taloudellinen tilanne	2,
Hintojen nousu/inflaatio	3,
Verotus	4,
Työttömyys	5,
Terrorismi	6,
Puolustus/ulkomaanasiat	7,
Asuminen	8,
Maahanmuutto	9,
Terveydenhuoltojärjestelmä	10,
Koulutusjärjestelmä	11,
Eläkkeet	12,
Ympäristönsuojelu (split A) / Ympäristö (Split B)	13,
Energia	14,
Muu (SPONTAANI)	15,
Ei mikään (SPONTAANI)	16,
EOS	17,

NEW

3) ALUEELLINEN ULOTTUVUUS

ASK QG ONLY IN EU27 - OTHERS GO TO QH

QG1	Millä seuraavista julkishallinnon tasoista on mielestänne eniten vaikutusta elinoloihinne: Euroopan taso, kansallinen taso vai alueellinen ja paikallinen taso?

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(707)
Euroopan unionin taso	1
Kansallinen taso	2
Alueellinen ja paikallinen taso	3
EOS	4

EB70.1 QH1 TREND SLIGHTLY MODIFIED

QG2	Otetaanko alueelliset ja paikalliset hallintoelimet mielestänne riittävästi huomioon kun Euroopan unionissa päätetään toimintatapoja, vai ei?

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(708)
Riittävästi	1
Riittämättömästi	2
EOS	3

EB70.1 QH2

4) MAAHANMUUTTO

ASK ALL

QH1	Kertokaa jokaisesta seuraavasta väittämästä, oletteko sen kanssa melko samaa vai melko eri mieltä.

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Riippuu (SPONTANI)	EOS
(729)	1	Muita etnisiä ryhmiä edustavat ihmiset rikastuttavat Suomen kulttuurielämää	1	2	3	4
(731)	3	Muiden etnisten ryhmien ihmisten läsnäolo aiheuttaa turvattomuutta	1	2	3	4
(732)	4	Muiden etnisten ryhmien ihmisten läsnäolo lisää työttömyyttä Suomessa	1	2	3	4
(734)	6	Tarvitsemme maahanmuuttajia työskentelemään taloutemme tietyillä osa-alueilla	1	2	3	4
(735)	7	Maahanmuuttajien tulo Eurooppaan voi tehokkaasti ratkaista Euroopan ikääntyvän väestön ongelman	1	2	3	4
(736)	8	Maahanmuuttajilla voi olla tärkeä osa paremman ymmärryksen ja suvaitsevaisuuden kehittämisessä muun maailman kanssa	1	2	3	4
(737)	9	(SPLIT A) Maahanmuuttajat maksavat enemmän veroja kuin mitä hyötyvät terveys- ja sosiaalipalveluista	1	2	3	4
(738)	10	(SPLIT B) Lailliset maahanmuuttajat maksavat enemmän veroja kuin mitä hyötyvät terveys- ja sosiaalipalveluista	1	2	3	4

EB66.3 QA25 TREND MODIFIED

5) KANSALAINEN EU:SSA/TOIMINNALLISET AIKEET

QI1	Ajatellaan nyt hoidosta koituvia maksuja. Oletteko jo joutunut maksamaan, maksatte tällä hetkellä vai odotatte maksavanne jonain päivänä tulevaisuudessa jomman kumman vanhempanne koti- tai laitoshoidosta? Antakaa kaikki tilanteeseenne sopivat vastaukset.

(Luettele - useampi vastaus mahdollinen)

	(759-763)
Kyllä, olette jo maksanut	1,
Kyllä, maksatte tällä hetkellä	2,
Kyllä, odotatte maksavanne tulevaisuudessa	3,
Ei mikään näistä	4,
EOS	5,

EB67.3 QA13

QI2	Uskotteko, että saatte tulevaisuudessa riittävää apua ja pitkäaikaishoitoa, jos tarvitsisitte sitä?

(LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(764)
Kyllä, varmasti	1
Kyllä, todennäköisesti	2
Ei, todennäköisesti ette	3
Ei, varmasti ette	4
EOS	5

NEW

6) SOSIAALITURVAJÄRJESTELMÄN ARVIOINTI NYT JA TULEVAISUUDESSA

DO NOT ASK QJ1a IN CY(tcc) - CY(tcc) GO TO QJ1b

QJ1a Kertokaa jokaisesta seuraavasta sopivatko ne mielestänne suomalaiseen sosiaaliturvajärjestelmään. Sosiaaliturvajärjestelmämme…

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Sopii melko hyvin	Sopii melko huonosti	Ei kumpikaan (SPONTAANI)	EOS
(785)	1	tarjoaa tarpeeksi kattavan tuen	1	2	3	4
(786)	2	voisi toimia mallina muillekin maille	1	2	3	4
(787)	3	on liian kallis suomalaiselle yhteiskunnalle	1	2	3	4

EB66.3 QA20

ASK QJ1b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QJ2

DO NOT ASK QJ2a IN CY(tcc) - CY(tcc) GO TO QJ2b

QJ2a Ajatellaan Suomen sosiaaliturvajärjestelmää vuonna 2030. Uskotteko että Suomen sosiaaliturvajärjestelmä vuonna 2030...

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Kyllä, varmasti	Ei, todennäköisesti ette	EOS
(791)	1	Tarjoaa tarpeeksi kattavan tuen	1	2	3
(792)	2	On liian kallis suomalaiselle yhteiskunnalle	1	2	3

NEW

ASK QJ2b ONLY IN CY(tcc) - OTHERS GO TO QJ3

ELÄKKEET

ASK ALL

QJ3 Kun ajattelette eläkkeenne tulevaisuutta, sanoisitteko että olette…?

(Luettele - vain yksi vastaus)

	(815)
erittäin luottavainen	1
jonkin verran luottavainen	2
ette kovin luottavainen	3
ette lainkaan luottavainen	4
EOS	5

EB66.3 QA15 TREND MODIFIED

DO NOT ASK QJ4a AND QJ5a IN CY(tcc) - ASK QJ4a IF "CURRENTLY WORK", CODE 5 TO 18 IN D15a - CY(tcc) GO TO QJ4b - OTHERS GO TO QJ5a

QJ4a Jos Teidän pitäisi valita seuraavista Suomen eläkejärjestelmän rahoituksen varmistamiseen tähtäävistä vaihtoehdoista, mitä niistä pitäisitte henkilökohtaisesti kaikkein hyväksyttävimpänä?

(Kortti QA16b - Luettele - vain yksi vastaus)

	(816)
Työn tekeminen ja eläkemaksujen maksaminen kauemmin	1
Omien sosiaaliturvamaksujenne korottaminen niin, että eläkeikä säilyy ennallaan	2
Eläkeiän pitäminen ennallaan laskemalla oman eläkkeenne määrää	3
Kaikki kolme yhdessä (SPONTAANI)	4
Ei mikään näistä (SPONTAANI)	5
EOS	6

EB66.3 QA16b TREND MODIFIED

DO NOT ASK QJ5a IN CY(tcc) - ASK QJ5a IF "NOT CURRENTLY WORK", CODE 1 TO 4 IN D15a - OTHERS GO TO QJ6

QJ5a Mitä seuraavista Suomen eläkejärjestelmän rahoituksen varmistamiseen tähtäävistä vaihtoehdoista pitäisitte mielestänne kaikkein hyväksyttävimpänä työssäkäyvälle?

(NÄYT KORTTI QJ5 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(817)
Työn tekeminen ja eläkemaksujen maksaminen kauemmin	1
Työntekijöiden sosiaaliturvamaksujen korottaminen niin, että eläkeikä säilyy ennallaan	2
Eläkeiän pitäminen ennallaan laskemalla eläkkeiden määrää	3
Kaikki kolme yhdessä (SPONTAANI)	4
Ei mikään näistä (SPONTAANI)	5
EOS	6

EB66.3 QA16d TREND MODIFIED

ASK QJ4b AND QJ5b ONLY IN CY(tcc) - ASK QJ4b IF "CURRENTLY WORK", CODE 5 TO 18 IN D15a - OTHERS GO TO QJ5b

ASK ALL

QJ6 Mikä seuraavista väittämistä kuvaa kotitaloutenne tilannetta parhaiten?

(KORTTI QJ6 - LUETTELE - VAIN YKSI VASTAUS)

	(820)
Nykyinen tilanteenne ei mahdollista suunnitelmien tekemistä tulevaisuutta varten. Elätte päivän kerrallaan.	1
Tiedätte, mitä tulette tekemään seuraavan kuuden kuukauden aikana	2
Teillä on pitkän aikavälin käsitys siitä, millainen kotitaloutenne on seuraavien 1 tai 2 vuoden päästä	3
Muu	4
EOS	5

EB65.3 QE14a TREND MODIFIED

QJ7 Kertoisitteko kunkin seuraavan väittämän kohdalla, oletteko täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, melko eri mieltä vai täysin eri mieltä.

(KORTTI QJ7- VAIN YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHDEN)

		(LUETTELE)	Täysin samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Melko eri mieltä	Täysin eri mieltä	EOS
(821)	1	Hyvän työpaikan löytäminen Suomessa on vaikeaa, vaikka olisikin pätevä	1	2	3	4	5
(823)	3	Työpaikan vaihtaminen muutaman vuoden välein on välttämätöntä, jotta pysyisi työllistettynä	1	2	3	4	5

NEW

QJ8 Kun ajatellaan työllisyystilannetta Suomessa vuonna 2030, oletteko sitä mieltä, että vuonna 2030

(YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Kyllä ehdottomasti	Ei, ehdottomasti ei	EOS
(824)	1	Hyvän työpaikan löytäminen Suomessa on vaikeaa, vaikka olisikin pätevä	1	2	3
(826)	3	Työpaikan vaihtaminen muutaman vuoden välein on välttämätöntä, jotta pysyisi työllistettynä	1	2	3

NEW

Taustatiedot

D1 Politiikan yhteydessä ihmiset puhuvat 'vasemmistosta' ja 'oikeistosta'. Miten sijoittaisitte omat poliittiset näkemyksenne tälle asteikolle?

(Kortti D1 - älä pumppaa; jos haastateltava epäröi, yritä uudelleen)

(943-944)

VASEMMISTO	2	3	4	5	6	7	8	9	OIKEISTO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kieltäytyi (Spontaani)	11
EOS	12

EB71.2 D1

EI KYSYMYKSIÄ D2-D6

D7 Mikä seuraavista kuvaa parhaiten nykyistä elämäntilannettanne?

(Kortti D7 - luettele - vain yksi vastaus)

	(945-946)
NAIMISISSA ENSIMMÄISTÄ KERTAA TAI UUDELLEEN	
Asutte ilman lapsia	1
Asutte tästä avioliitosta olevien lasten kanssa	2
Asutte lasten kanssa, jotka toinen puolisoista on saanut aikaisemmassa liitossa	3
Asutte lasten kanssa , joista osa on tästä avioliitosta ja osa toisen puolison aikaisemmasta liitosta	4
PARISUHTEESSA ELÄVÄ, EI NAIMISISSA	
Asutte ilman lapsia	5
Asutte tästä liitosta olevien lasten kanssa	6
Asutte lasten kanssa, jotka toinen puolisoista on saanut aikaisemmassa liitossa	7
Asutte lasten kanssa, joista osa on tästä liitosta ja osa toisen kumppanin aikaisemmasta liitosta	8
NAIMATON	
Asutte ilman lapsia	9
Asutte lasten kanssa	10
ERONNUT TAI ASUMUSEROSSA	
Asutte ilman lapsia	11
Asutte lasten kanssa	12
LESKI	
Asutte ilman lapsia	13
Asutte lasten kanssa	14
Muu (SPONTAANI)	15
Kieltäytyy (SPONTAANI)	16

EB71.2 D7

D8 Minkä ikäisenä lopetitte täysipäiväisen opiskelun?

(Jos opiskelee edelleen, merkitse 00 - jos ei ole lainkaan opiskellut merkitse 01 - jos kielätytyi merkitse 98 - jos EOS, merkitse 99)

(947-948)

EB71.2 D8

NO QUESTION D9

D10 Vastaajan sukupuoli

	(949)
Mies	1
Nainen	2

EB71.2 D10

D11 Minkä ikäinen olette?

(950-951)

EB71.2 D11

Ei kysymyksiä D12-D14

ASK D15b IF "NOT DOING ANY PAID WORK CURRENTLY", CODES 1 to 4 in D15a

D15a Mikä on tämänhetkinen ammattinne?

D15b Oletteko joskus tehnyt ansiotyötä? Mikä oli viimeisin ammattinne?

	(952-953) D15a TÄMÄNHETKINEN AMMATTI	(954-955) D15b VIIMEISIN AMMATTI
EI MUKANA TYÖELÄMÄSSÄ		
Vastuussa tavallisista ostoksista ja kodista huolehtimisesta, tai ilman mitään ammattia tällä hetkellä, ei työssä	1	
Opiskelija	2	
Työtön tai tilapäisesti työelämän ulkopuolella	3	
Eläkkeellä tai työkyvytön sairauden vuoksi	4	
ITSE ITSENSÄ TYÖLLISTÄVÄT		
Maanviljelijä	5	5
Kalastaja	6	6
Ammatinharjoittaja (lakimies, yksityisvastaanottoa pitävä lääkäri, kirjanpitäjä, arkkitehti)	7	7
Kauppias, käsityöläinen, muu itsensä työllistävä henkilö	8	8
Yrityksen tai liikkeen omistaja (ainut tai osaomistaja)	9	9
TYÖSSÄ KÄYVÄ		
Toisen palveluksessa/virassa oleva ammatinharjoittaja (lääkäri, lakimies, kirjanpitäjä, arkkitehti)	10	10
Johtaja, ylin johto (toimitusjohtaja, pääjohtaja, muu johtaja)	11	11
Keskijohto, muu johto (osastopäällikkö, opettaja, teknikko)	12	12
Työntekijä, lähinnä toimistotyössä	13	13
Matkustava työntekijä/toimihenkilö (myyntiedustaja, autonkuljettaja)	14	14
Palvelutyöntekijä/toimihenkilö (sairaala, ravintola, poliisi, palomies)	15	15
Työnjohtaja	16	16
Ammattitaitoinen ruumiillisen työn tekijä	17	17
Muu (ammattitaidoton) ruumiillisen työn tekijä, palvelija	18	18
EI OLE KOSKAAN TEHNYT PALKKATYÖTÄ		19

EB71.2 D15a D15b

NO QUESTIONS D16 TO D24

D25 Sanoisitteko, että Te asutte…?

(LUETTELE)

	(956)
Maaseutualueella tai kylässä	1
Pienessä tai keskisuuressa kaupungissa	2
Suuressa kaupungissa	3
EOS	4

EB71.2 D25

Ei kysymyksiä D26-D39

D40a Kuinka monta 15-vuotiasta tai vanhempaa henkilöä asuu taloudessanne, Teidät itsenne mukaan lukien?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(957-958)

EB71.2 D40a

D40b Kuinka monta alle 10-vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(959-960)

EB71.2 D40b

D40c Kuinka monta 10-14 -vuotiasta lasta asuu taloudessanne?

(Luettele - Kirjaa lukumäärä)

(961-962)

EB71.2 D40c

D41	Oletteko Te itse syntynyt…

(Kortti D41 - luettele - vain yksi vastaus)

	(963)
Suomessa	1
muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Euroopassa, mutta ei Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Aasiassa, Afrikassa tai Latinalaisessa Amerikassa	4
Pohjois-Amerikassa, Japanissa tai Oseaniassa	5
Kieltäytyi (Spontaani)	6

EB71.2 D41

D42	Entä mikä seuraavista vaihtoehdoista vastaa tilannettanne?

(Kortti D42 - luettele - vain yksi vastaus)

	(964)
Äitinne ja isänne ovat syntyneet Suomessa	1
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	2
Äitinne ja isänne ovat syntyneet muussa Euroopan unionin jäsenmaassa	3
Toinen vanhempanne on syntynyt Suomessa ja toinen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	4
Äitinne ja isänne ovat syntyneet Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	5
Toinen vanhempanne on syntynyt muussa Euroopan unionin jäsenmaassa ja toinen Euroopan unionin ulkopuolisessa maassa	6
EOS / Kieltäytyi (SPONTAANI)	7

EB71.2 D42

D43a	Onko taloudessanne kiinteä puhelinliittymä?

D43b	Onko Teillä itsellänne matkapuhelin?

	(965)	(966)
	D43a	D43b
	Lankapuhelin	Matkapuhelin
Kyllä	1	1
Ei	2	2

EB71.2 D43a D43b

D46	Mitä seuraavista hyödykkeistä taloudessanne on?

(KORTTI D46 - LUETTELE - USEAMPI VASTAUS MAHDOLLINEN)

	(967-976)
Televisio	1,
DVD-soitin	2,
CD-soitin	3,
Tietokone	4,
Internet-yhteys kotona	5,
Auto	6,
Huoneisto/talo jonka olette maksanut kokonaan	7,
Huoneisto/talo jota edelleen maksatte	8,
Ei mitään (SPONTAANI)	9,
EOS	10,

EB71.2 D46

D60	Sanoisitteko, että viimeisten 12 kuukauden aikana Teillä on ollut vaikeuksia maksaa kaikkia laskujanne palkkakauden aikana...?

(KORTTI D60 - LUETTELE- VAIN YKSI VASTAUS)

	(977)
Useimmiten	1
Satunnaisesti	2
Tuskin koskaan/ Ei koskaan	3
Kieltäytyi (Spontaani)	4

EB71.2 D60

D61	Käyttäkää seuraavaa asteikkoa, jossa 1 tarkoittaa alhaisinta yhteiskunnallista asemaa ja 10 korkeinta yhteiskunnallista asemaa. Voisitteko sanoa, mihin kohtaan asteikolla asettaisitte itsenne?

(KORTTI D61- VAIN YKSI VASTAUS)

	(978-979)
1 Alhaisin yhteiskunnallinen asema	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10 Korkein yhteiskunnallinen asema	10
Kieltäytyi (Spontaani)	11

EB71.2 D61

D62	Voisitteko kertoa…?

(KORTTI D62- YKSI VASTAUS PER RIVI)

		(LUETTELE)	Joka päivä tai lähes joka päivä	Kaksi tai kolme kertaa viikossa	Noin kerran viikossa	Kerran tai kaksi kuukaudessa	Vielä harvemmin	Ei koskaan	Ei internet-yhteyttä (SPONTAANI)
(980)	1	käytättekö Internetiä kotonanne	1	2	3	4	5	6	7
(981)	2	käytättekö Internetiä työpaikallanne	1	2	3	4	5	6	7
(982)	3	käytättekö Internetiä muualla (koulu, yliopisto, nettikahvila yms.)	1	2	3	4	5	6	7

EB71.2 D62

Haastattelutiedot

P1	Haastattelupäivä

(1003-1004)	(1005-1006)
PÄIVÄ	KUUKAUSI

EB71.2 P1

P2	Haastattelun aloitusaika

Käytä 24-tuntijakoa

(1007-1008)	(1009-1010)
TUNTI	MINUUTIT

EB71.2 P2

P3	Haastattelun kesto minuutteina

(1011-1013)

Minuuttia

EB71.2 P3

P4	Haastattelun aikana läsnä olleiden henkilöiden määrä, haastattelija mukaan lukien

	(1014)
Kaksi (haastattelija ja haastateltava)	1
Kolme	2
Neljä	3
Viisi tai enemmän	4

EB71.2 P4

P5	Haastateltavan yhteistyöhalukkuus

	(1015)
Erinomainen	1
Kohtalainen	2
Keskimääräinen	3
Huono	4

EB71.2 P5

P6	Paikkakuntatyyppi
	(Paikallinen luokitus)
	(1016-1017)
	EB71.2 P6
P7	Haastateltavan asuinpaikkakunnan nimi
	(Paikallinen luokitus)
	(1018-1019)
	EB71.2 P7
P8	Postinumero
	(1020-1027)
	EB71.2 P8
P9	LÄHTÖPISTEEN NUMERO
	(1028-1035)
	EB71.2 P9
P10	HAASTATTELIJAN VALTUUSKORTIN NUMERO
	(1036-1043)
	EB71.2 P10
P11	Painokerroin
	(1044-1051)
	EB71.2 P11
	Kysytään Suomessa
P13	Haastattelukieli

	(1052)
Suomi	1
Ruotsi	2

EB71.2 P13